

3706_az_qiyabiQ2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3706 İstehsal müəssisələrində kommertiya

1 İstehsal vasitələri istehsal edən sənaye müəssisələrinə aid deyil

- metallurqiya
- kimya
- maşınqayırma
- energetika
- nəqliyyat

2 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə bütün sənaye müəssisələri necə qruplaşdırılır

- heç biri doğru deyil
- köməkçi məhsullar, hərbi və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal edən müəssisələr
- istehsal vasitələri və istehlak malları istehsal edən sənaye müəssisələri
- sənaye və qeyri-ərzaq məhsulları istehsal edən müəssisələr
- bütün yarımfabrikatlar istehsal edən müəssisələr

3 Fərdi müəssisə nədir

- fərdi müəssisələr əsas infrastruktur elementi olub ailə şirkətləridir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin ən klassik formalarından biri olub, bir şəxsin mülkiyyəti əsasında təşkil olunur
- bir şəxsin mülkiyyəti altında təşkil olunan ailə müəssisədi
- sahibkarlıq fəaliyyətinin sadə forması olaraq bir neçə şəxsin fərdi mülkiyyəti əsasında yaradılır
- heç biri doğru deyil

4 İstehsalın təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır

- kütləvi, tam, ixtisaslaşmış
- kütləvi, seriyalı, fərdi
- heç biri doğru deyil
- fərdi, ixtisaslaşmış, şəxsi
- seriyalı, ixtisaslaşmış, fərdi

5 İstehsal xarici amillərə hansı aid deyil

- ekoloji vəziyyət, vaxt amili
- təbii, texnoloji, mədəni, elmi-texniki amillər
- xammal, nəqliyyat amilləri
- demoqrafik vəziyyət
- iqtisadi coğrafi amillər

6 İstehsal daxili amillərə hansı aid deyil

- fəhlələrin mədəni texniki səviyyəsi
- qloballaşma amilləri
- texnikanın inkişaf səviyyəsi
- texnoloji istehsal üsulunun özünəxaslığı
- istehsalın təşkili vəziyyəti

7 Yüksək səviyyəli kommertiya-sahibkar necə olmalıdır

- öz işinin son nəticəsini tam mənası ilə anlamalı, mənfəət əldə etmək üçün çalışmalıdır
- texnikanı, təhsili qiymətləndirən, kommertiya vərdişləri olan şəxslərdir
- öz işinə inamlı, bacarıqlı, sərvəi meylli olmalıdır

- öz işinə, onun faydalılığına, ticarət biznesinə inanmalı, rəqabətin vacibliyini qəbul etməli, bir şəxsiyyət kimi özünə və başqalarına hörmət etməli, elmi texnikanı, təhsili qiymətləndirməlidir
- rəqabəti öyrənən, bazar imkanlarını təhlil edən, bacarıqlı mütəxəsis olmalıdır

8 Sənaye şpionacı nədir

- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin qeyri-qanuni yolla əliyəri satıcılar tərəfindən məlumatların toplanmasıdır
- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin qeyri-qanuni yolla kommersiya sirrini təşkil edən məlumatları toplayan satıcılardır
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan normalardır.(əmrələr, sərəncamlar, təlimatlar)
- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin qeyri-qanuni yolla insafsız satıcılar tərəfindən məlumatların toplanmasıdır
- səlahiyyəti olmayan şəxslərin və ya müəssisələrin kommersiya sirrini təşkil edən məxfi məlumatların toplanmasıdır

9 Aşağıdakılardan hansı kommersiya məxfiliklərini fərqləndirən amillərə aid deyil?

- texnoloji, istehsal, təşkilati, marketinq xüsusiyyətlərinə görə
- mülkiyyət mənsubiyyətinə görə
- kommersiya sirrinin təbiətinə görə
- siyasi xüsusiyyətlərinə görə
- təyinatına görə

10 Katastrofik risk nədir

- gəlirlərin bir hissəsinin geri qaytarılmasıdır
- müflisləşmə ilə bağlı riskdir
- mənfəət itirilir
- gəlirlər itirilir
- ikinci dərəcəli mənfəətlərin itirilməsidir

11 Mümkün risk nədir

- mənfəətin bir hissəsinin itirilməsi, 2-ci dərəcəli gəlirlərin artması ilə əlaqədar riskdir
- mənfəətlə bərabər, müəssisənin ləğv olunması nəzərdə tutulub
- mənfəətin artması ehtimal olunur
- mənfəətin itirilməsi ehtimal olunur
- müflisləşmə, tamamilə müəssisənin dağılması ilə bağlı riskdir

12 Risk nədir

- mənfəətin itirilməsi və gəlirlərin bir hissəsinin geri alınmaması ehtimaldır
- mal alınması zamanı yükün korlanması və itirilməsidir
- mümkün xeyirli xüsusiyyətlərə malik mənfəətə nail olmaq üçün atılan addımdır
- kommersiya fəaliyyəti nəticəsində mümkün ziyanə məruz qalmaq və ya itkilərin olmasıdır
- mənfəətin itirilməsi ehtimalıdır

13 Heçləşmə nədir

- mümkün riskdir
- riskin artırılması üsuludur
- minimal riskdir
- riskin azaldılması üsuludur
- katastrofik riskdir

14 İşgüzar adamın etiketinə nələr daxildir

- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar yazışmalar və telefon danışqları, xarici görünüşə, geyimə, maneralara diqqət etmək, nitqə tələblər, iqtisadi ,siyasi biliklər

- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar danışıqların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışıqları, xarici görünüşə, geyimə fikir vermək, kargüzarlıq qabiliyyəti, sac düzümü
- özünü təqdim etmə, işgüzar danışıqların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışıqları, xarici görünüşünə, geyimə, saç düzümünə diqqət etmək, nitqə tələblər, marka və əmtəə nişanlarını mənimsəmək
- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar danışıqların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışıqları, xarici görünüşə, geyimə, maneralara diqqət etmək, nitqə tələblər, işgüzar protokol bilikləri
- özünü təqdim etmə, tanışlıq, işgüzar danışıqların aparılması qaydaları, işgüzar yazışmalar və telefon danışıqları, xarici görünüşə, geyimə diqqət etmək, texniki biliklər

15 Kommersiya sirrini qorumaqdan ötrü nədən istifadə etmək lazımdır

- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan qarşılıqlı anlaşmalar
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan işgüzar müqavilələr
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan normalar (əmrələr, sərəncamlar, təlimatlar)
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan lokal qərarlar
- müəssisə rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan birbaşa sazişlər

16 Kommersiya sirlərinin daşıyıcısı kimdir

- kommersiyaya aid olan bilgiləri bilən podratçılardır
- kommersiyaya aid olan məxfiliyi qoruyan şəxsdir
- müəssisənin və ya firmanın kommersiya sirlərini bilən və istehsalda tətbiq edən şəxs
- müəssisənin və ya firmanın kommersiya sirləri haqqında xəbərdar olan şəxsdir
- kommersiyaya aid olan bilgiləri bilən nou-xau daşıyıcıları

17 Kommersiya sirri nədir

- yalnız alıcıya məlum olmayan məlumatlar
- yalnız mal istehsalçılarına məlum olan məlumat
- yalnız sövdə iştirakçılarına məlum olan, qalanlara isə elan edilməyən məlumatların ifadəsi
- kommersiya nöqtəyi nəzərdən bilərəkdən gizli saxlanan məlumatlardır
- həm istehsalçıya, həm satıcıya məlum olan məlumat

18 Kontragentlər kimdir

- Dövlət müəssisələridir
- Hər hansı bir ölkədən mal alan xarici firmalardır
- Malgöndərənlərdir
- Müqavilə münasibətlərində olan tərəflərdir
- Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlərdir

19 Sahibkarlıq nədir

- sahibkarın kapitalı əsasında yerinə yetirilən hər hansı fəaliyyətdir
- alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi və mənfəətin əldə olunmasıdır
- istehsal, emal alqı-satqı ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir
- sahibkara gəlir gətirən iqtisadi, istehsal və digər fəaliyyətin təşkilidir
- sahibkara gəlir gətirməyən iqtisadi, siyasi və digər fəaliyyətin təşkilidir

20 Texniki məlumata nə daxil deyil

- EHM proqram təminatı
- patent ərizəsi
- elmi-tədqiqat layihəsi
- razılaşma
- informasiya prosesi

21 İşgüzar informasiyaya nə daxil deyil

- heyətin siyahısı

- malın qiyməti haqqında məlumat
- maliyyə məlumatları
- ENMnin proqram təminatı.
- marketinq haqqında məlumat

22 Nou-xau kommertiya sirridirmi

- qədar də yox
- qətiyyən
- xeyr
- bəli
- bəli, amma bəzi şərtlərlə

23 Kommertiya sözüünün mənası nədir

- Azərbaycan sözü olub «baqqal» deməkdir
- latın sözü olub «dəllal» deməkdir
- rus sözü olub «ticarət» deməkdir
- latın sözü olub «ticarət» deməkdir
- türk sözü olub «tacir» deməkdir

24 Kommertiya müvəffəqiyyəti nədir

- razılaşıdırılmış və əlaqələndirilmiş kommertiya işlərinin yerinə yetirilməsi
- baş verə biləcək mənfi nəticələrin aradan qaldırılması məqsədilə kommertiya fondu yaratmaq
- prosesin inkişaf yollarına, bazarın vəziyyətinə dair dəqiq məlumatlar
- müəssisənin, firmanın gəlirlərinin alınmasını təmin edən məqsədyönlü hərəkətinin, təsərrüfat fəaliyyətinin gözlənilən nəticələrin qazanılması
- müəssisələrin kommertiya baxımı ilə inkişafını məqsədlərini müəyyən etmək

25 Kommertiya fəaliyyəti nədir

- əmtəə-pul münasibətləri şəraitində obyektin maliyyəsini təmin edə bilən məqsədyönlü tədbirlər sistemi
- əmtəə-pul münasibətləri şəraitində obyektin rentabelləşdirilməsini təmin edə bilən məqsədyönlü tədbirlər və iş növləri sistemi
- istehlakçıların tələbini öyrənmək, mal istehsal edib bazara çıxarmaq
- mal alqı-satqısı ilə məşğul olmaq və mənfəət qazanmaq
- istehlakçının tələbini nəzərə almadan daha çox satmaq tədbirləri

26 Minimal səmərəli ölçü nədir

- heç biri doğru deyil
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimum səviyyəsini təmin edən xərc səviyyəsi
- müəssisənin uzunmüddətli, orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən yüksək istehsal texnologiyaları başa düşülür
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal xərci başa düşülür
- müəssisənin daimi orta istehsal səviyyəsini təmin edən dəyişən xərclərin səviyyəsi

27 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalının neçə faizini təşkil edir

- 23 %-dən çox ola bilməz
- 10 %-dən çox ola bilməz
- 20 %-dən az ola bilər
- 25 %-dən çox ola bilməz
- 20 %-dən çox ola bilər

28 Sadə səhmlər səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalının neçə faizini təşkil edir

- 75 faizdən az ola bilər
- 65 faizdən az ola bilməz

- 70 faizdən çox ola bilməz
- 75 faizdən az ola bilməz
- 60 faizdən çox ola bilməz

29 Məhdud məsuliyyətli müəssisə hansıdır

- səhmdarların fəaliyyətinin sadə formasıdır
- sadə və köçürmə veksellerin tətbiqi ilə yaradılan müəssisələrdir
- nizamnamə fondu təsis müqaviləsi ilə müəyyən edilən həcmdə paylara bölünməyən müəssisələrdir
- nizamnamə fondu təsis müqavilələri ilə müəyyən edilən həcmdə paylara bölünən müəssisələrdir
- sahibkarlığın əsas formalarından olub müştərək müəssisələrdir

30 Müəssisənin tərkibinə daxil olan struktur bölmələrinin vəhdətlik formasına aid deyil

- bütün variantlar doğrudur
- mədəni vəhdətlik
- istehsal-texniki vəhdətlik
- təşkilati vəhdətlik
- iqtisadi vəhdətlik

31 Müəssisənin optimal ölçüsünü müəyyən edən amillər hansılardır

- heç biri doğru deyil.
- zəif tərəflər, güclü tərəflər
- mikro və makro istehsal amilləri
- istehsal daxili və xarici amillər
- ümumi və xüsusi amillər

32 Təmərküzləşmənin hansı formaları var

- heç biri doğru deyil
- dəyişən, texniki, texnoloji
- dəyişən, formalaşmış, texnoloji
- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- iqtisadi, istehsal, texniki

33 Təmərküzləşmənin mahiyyəti nədir

- toplaşma, cəmləşmə
- heç biri doğru deyil
- məhsul istehsalı üzrə orta və kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisinin mütəmadi artırılmasıdır.
- məhsul istehsalı üzrə kiçik istehsal müəssisələrinin toplaşaraq iri müəssisələr yaratması
- məhsul istehsalı üzrə iri istehsal müəssisələrinin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artmasıdır

34 Mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə sənaye müəssisələri necə bölünür

- heç biri doğru deyil
- az mexanikləşmiş, tam kompleks mexanikləşmiş
- qismən avtomatlaşmış, maksimum avtomatlaşmış, mexanikləşmiş
- qismən mexanikləşmiş, kompleks mexanikləşmiş, avtomatlaşmış
- sənaye müəssisələri səviyyəsində mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış

35 İstehsalın təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır

- heç biri doğru deyil
- kütləvi, seriyalı, şəxsi
- fərdi, şəxsi, seriyalı
- fərdi, dəstəli, axınlı
- dəstəli, axınlı, ixtisaslaşmış

36 İxtisaslaşma dərəcəsinə görə müəssisələr necə bölünür

- heç biri doğru deyil
- xüsusi, dövlət, bələdiyyə
- ixtisaslaşmış, özünəxidmət, qarışıq
- ixtisaslaşmış, universal, qarışıq
- xüsusi, özəl, dövlət

37 Fəaliyyət miqyasına görə müəssisələr necə bölünür

- heç biri doğru deyil
- şəxsi, fərdi, kollektiv
- konqlomeratlar, trestlər, sindiqatlar
- kiçik, orta, iri
- orta, iri, çox iri

38 İstehsal etdikləri xammal və materialların xarakterinə görə müəssisələr necə qruplaşdırılır

- heç biri doğru deyil
- istehsal və kommersiya
- emaledici və vasitəçi
- hasiledici və emaledici
- birjalar

39 Səhmdar cəmiyyətin nizamnamə kapitalı necə formalaşır

- heç biri doğru deyil
- xarici investordan sadə səhmlərin köçürülməsi nəticəsində
- veksellərin üçüncü şəxsə notarial formada ötürülməsi nəticəsində
- sadə və imtiyazlı səhmlərin yerləşdirilməsi nəticəsində
- yalnız yerli sərmayədarların sadə və köçürmə səhmlərinin yerləşdirilməsi nəticəsində

40 Şərikli (tam ortaqlı) müəssisənin çatışmayan cəhətləri onun hansı formasında aradan qaldırılır

- fərdi müəssisələrdə
- səhmdar cəmiyyətlərdə
- payçı və tam ortaqlı müəssisələrdə
- payçı və şərikli (komaudit ortaqlıqları) müəssisə
- maliyyə sənaye qruplarında

41 Şərikli (tam ortaqlı) müəssisə hansıdır

- bir və ya bir neçə fiziki və hüquqi şəxs tərəfindən yaradılan, nizamnamə fondu təsis müqaviləsi ilə müəyyən edilən həcmdə paylara bölünən müəssisədir
- müəssisə azı bir şərikli və bir payçı tərəfindən təsis edilir
- vətəndaşın mülkiyyətində və ya onun ailə üzvlərinin ümumi pay mülkiyyətində olan müəssisədir
- ən azı iki fiziki və hüquqi şəxs tərəfindən müqavilə əsasında təsis edilir ki, onlar müəssisənin öhdəlikləri üçün bütün əmlakları ilə məsuliyyət daşıyırlar
- dövlət əmlakını idarə etməyə vəkil edilən dövlət orqanları tərəfindən yaradılır

42 İstehsal müəssisələrinin birləşmə formalarına görə firmaların növlərinə aid deyil

- heç biri düzgün cavab deyil
- təkrar istehsalın müxtəlif mərhələlərinə aid müəssisələrin birliyi
- məhsulunun iqtisadi təyinatı eyni olan müəssisələrin birləşməsi
- eyni məhsul istehsalı ilə məşğul olan vasitəçi firmalar
- müxtəlif sahələrin müəssisələrini birləşdirən firmalar

43 Firmanın müəssisədən fərqi nədir

- firma müəssisədən fərqli olaraq bir obyektədən təşkil olunur ki, onun bir ərazi vahidində yerləşməsi əsas şərtidir
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə yalnız istehsalla məşğul olan subyektlərdir
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə fəaliyyəti ilə məşğul olan iqtisadi subyektdir
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə istehsal və kommersiya fəaliyyəti göstərən iqtisadi subyektdir
- heç biri doğru deyil

44 Mülkiyyət mənsubiyyətinə görə necə bölünür

- heç biri doğru deyil
- dövlət, qarışıq, kollektiv, şəxsi
- dövlət, xüsusi, fərdi, qarışıq
- dövlət, xüsusi, kollektiv, qarışıq
- şəxsi, fərdi, müştərək, dövlət

45 Firma sözünün mənası nədir

- 66
- açar
- naxış
- tərəzi
- imza
- möhür

46 Kommersiya xidmətlərinin quruluşu nədən asılıdır?

- sahibkarın işə yanaşma tərzindən
- müəssisənin əsas fəaliyyət növündən
- iqtisadi, siyasi, mədəni amillərdən
- auditorlardan, iqtisadçılardan
- idarəetmə strukturundan

47 Kommersiya planlaşması müddətə görə necə bölünür

- cari, perspektiv
- qısa, orta və uzun müddətli
- qısa, orta
- qısa, orta və mövsümi
- uzunmüddətli və orta müddətli

48 Biznes-planın bölmələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil

- marketinq işləri
- əsas fəaliyyət növlərinin izahı
- bir əmtəyə görə fond tutumunun müəyyənləşdirilməsi
- istehlak bazarının tutumunun müəyyənləşdirilməsi
- marketinq-texniki baza, maliyyə planı

49 Biznes-plan əsas hansı vəzifələri həll etməyə imkan verir

- müəssisənin xərc və gəlirlərini əlaqələndirmək
- istehlak bazarının tutumunu, inkişaf perspektivlərini öyrənmək, müəssisənin xərclərini qiymətləndirmək, gəlirlər hesabına nəzərdə tutulan mənfəəti əldə etməyə imkan verən qiymət əmələgəlmə variantlarını müəyyənləşdirmək, neqativ amilləri aşkar etmək, onların aradan qaldırılması yollarını müəyyən etmək
- illik fəaliyyətin yekun göstəricilərini öyrənmək
- xarici iqtisadi fəaliyyəti əsaslandırmaq üçün tədiyyə balansını qurmaq
- təsərrüfat fəaliyyətini iqtisadi təhlil etmək

50 Reklam şöbəsinin funksiyaları hansılardır

- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- firmanın reklam bölgüsünün sürətləndirilməsi, reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, səfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır

51 İstehsal sirtindən kommersiya sirtinin fərqi nədir

- kommersiya sirtinə firmanın ticarət münasibətlərinə aid olan məlumatlar daxil edilir
- istehsal sirtini yalnız müəyyən sahələri əhatə edir.
- kommersiya sirtini istehsal sirtindən daha çox məxfiliyi ilə fərqlənir
- Kommersiya sirtinə isə daha çox sahə daxildir
- kommersiya sirtinə istehsal avadanlıqları haqqında məlumatlar daxildir

52 Kommersiya fəaliyyətinin təşkilati strukturunun quruluşuna təsir edən iqtisadi amillərə aid deyil

- istehsalın həcmi
- məhsulun təyinatı və mürəkkəbliyi
- ixrac edilən məhsulun payı
- satınalmalara görə haqq-hesabların formaları
- məhsula tələbatın səviyyəsi

53 Kommersiya fəaliyyətinin idarə edilməsinin təşkili elementlərindən deyil

- ayrı-ayrı həlqələrdə funksiyaların növləri
- kommersiya fəaliyyətinə görə cavabdehliklərin bölüşdürülməsi
- aydın formalaşdırmış məqsədin olması
- informasiyanın ötürülməsi sistemminin yaradılması
- vəzifələr

54 Azərbaycan Respublikası haqsız rəqabət haqqında qanun nə vaxt qəbul olunub?

- 4 aprel 1992 ci il
- 2 iyun 1995 ci il
- 10 mart 1959 cu il
- 23 fevral 1960 cı il
- 9 mart 1992 ci il

55 İstehsal müəssisələrində müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır

- Strateci qısa müddətli, uzunmüddətli
- Strateci və uzunmüddətli planla
- Orta müddətli və taktiki planlar
- Operativ planlar, kiçik mağazalar üzrə planlaşma
- Strateci, taktiki və operativ

56 İstehsal müəssisələrində planlaşdırmanın metodları hansılardır

- Strateci, texniki, çari məqsədlər
- Strateci, marketing, çari məqsədlər
- İdarəetmə, texniki-riyazi, statistik-təhlil, iqtisadi-texniki
- İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin funksiyaları hansılardır
- Strateci, texniki, taktiki məqsədlər

57 Operativ kommertiya qruplarının xüsusiyyətlərinə nələr daxildir

- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommertiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satışı üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- hər bir qrup 2-4 nəfərdən ibarət olur, rəsmi rəhbər təyin olunmur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır

58 Kommertiya xidmətinin təşkilati strukturlarının qurulmasının əsas prinsiplərindən deyil:

- azhəlqəlilik
- qarşılıqlı razılaşma prinsipi
- vahid tabeçilik prinsipi
- fəaliyyətin əlaqələndirilməsi
- aydın məqsədi olması

59 Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət formasında təşkil olunmuş firmanın ali rəhbər orqanı nə hesab olunur

- payçıların ümumi gərgahı
- səhmdarların ümumi iclası
- direktorluq
- mərkəzi aparat
- departament rəisi

60 İdarəetmə metodları nədir

- Bu idarəetmə qanunauyğunluğudur
- Bu idarəetməyə yanaşma metodudur
- Bu idarəetməyə prinsipidir
- Bu idarəetmə qanunudur
- İdarəetmə fəaliyyətinin həyata keçiriləmsi üsuludur

61 İstehsal müəssisələrində plan göstəriçiləri hansılardır?

- Kəmiyyət və keyfiyyət göstəriçiləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriçiləri
- Dəyər göstəriçiləri, tədavül xərçləri
- Kəmiyyət göstəriçiləri və iqtisadi göstəriçilər
- Əmək planı, mal dövriyyəsi
- Natural göstəriçilər, mal dövriyyəsi göstəriçiləri

62 İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin funksiyaları hansılardır

- Planlaşdırma, təşkilati, rəhbərlik və nəzarət
- Tədqiqat, bölgü, rəhbərlik, təşkilat
- Təşkilati, rəhbərlik, reklam, təşviqat
- Planlaşdırma, reklam, nəzarət, tədqiqat
- Planlaşdırma, nəzarət, əməliyyat

63 İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

- Strateci, texniki, operativ məqsədlər
- Strateci, texniki, taktiki məqsədlər
- Strateci, texniki, çari məqsədlər
- Strateci, marketinq, çari məqsədlər
- Strateci, texniki, texnologici məqsədlər

64 Çatdırılmanın mərkəzləşməmiş üsulunun mənfi cəhətləri hansılardır?

- nəqliyyat xərclərinin artması,təchizat şğbəsinin işinin çətinləşməsi
- taralaşdırma və anbarlaşdırma xərcləri artır
- uçot sisteminin inkişafı,nəqliyyat xərclərinin artması
- rəhbər funksiyaları yerinə yetirməkdən yayınır,nəqliyyatdan səmərəsiz istifadə baş verir.
- materialları əvvəlcədən hazırlamaq lazım olur,nəqliyyat kanallarının seçilməsi çətinləşir

65 Materialların əvəzlənməsinə icazə verən şöbələrə aid deyil:

- texnoloji şöbə
- baş mühəndis
- idarə
- baş mühasib
- texniki nəzarət

66 Ay ərzində bir neçə dəfə istifadə edilən mteriallar hansı sənədlə buraxılır:

- tələbnamə
- limit cədvəlləri
- plan kartlar
- limit kartlar
- zabor kartları

67 Tədarükün növlərinə aid deyil:

- tədrükçülərdən
- Pərakəndə ticarət mağazalarından xırda satınalmalar
- vasitəçilərdən və birjalardan topdansatınalma
- transmilli koorperasiyalardan
- torqlar vasitəsilə

68 Ehtiyatların yaradılmasına yönəldilən təchizatın müsbət cəhətlərinə aiddir:

- ehtiyatda olan materialların mənəvi və fiziki köhnəlməsi
- kreditə görə faizlərin artması
- dövriyyə kapitalı əsas kapitala çevrilməsi
- qiymət güzəştləri və konyukturadan müdafiə
- ehtiyatların saxlanması xərclərin artması

69 Material ehtiyatlarına tələbatın müəyyən edilməsi üçün hansı metodlardan istifadə edilir:

- sintetik,analitik
- normtiv,empirik
- riyazi,statistik
- normativ ,statistik
- deduksiya,induksiya

70 Dəyişən xərclərə aid deyil

- məhsulun hazırlanması üçün yanacaq və neft məhsulları
- dəftərxana və poçt xidməti xərcləri
- reklam xərcləri
- avdanlıq və binanın icarəsi
- əsas və köməkçi materiallar

71 Xammal və material bazarının öyrənilməsində nəqliyyat şərtlərinin məzmununa aid deyil:

- yükləmə və boşaltma xərcləri

- material ehtiyatlarının daşınması qiymətləri
- nəqliyyat şərtlərinin təhlili üçün göstəricilər
- anbarlaşdırma və taralaşdırmaya çəkilən xərclər
- tədarükün əsas şərtləri

72 İqtisdiyyatın sahələrindən asılı olaraq material ehtiyatlarının qiymətlərinin təsnifatına id deyil:

- müqavilə qiymətləri
- pərakəndə satış qiymətləri
- dünya qiymətləri
- lokal qiymətlər
- topdansatış qiymətləri

73 Müəyyən zaman kəsiyində məhsulalra olan təklifin həcmi aşağıdakılardan hansından asılı deyil?

- rəqabətin səviyyəsi
- iqlim şəraiti
- digər malların qiymətləri
- malın qiyməti
- vergi və dotasiyalar

74 Material ehtiyatlarının mövcud təsnifatına uyğun olaraq məhsulların tam təsnifatı hansıdır?

- köməkçi materiallar, əsas materiallar, xammal, proktlar
- köməkçi materiallar, dəstləşdirici detallar və yarımfabrikatlar, prokatlar
- xammal, yarımfabrikatlar, hazır məhsul
- xammal, köməkçi materiallar, əsas materiallar, dəstləşdirici detallar və yarımfabrikatlar.
- taralar, qablaşdırıcı materiallar, xammal

75 Material təminatının cari planlaşdırılması üçün aşağıdakılardan hansının bilinməsi lazım deyil?

- İstehsal sferasında dəyərin təhlili
- Xammal və material bazarının öyrənilməsi
- Material ehtiyatlarının tədarük planının tutulması
- təchizatın dəqiq strategiyasını hazırlamaq
- İstehsal edilən material ehtiyatlarının bütün nomenklaturası üzrə müəssisənin tələbatının müəyyənləşdirilməsi

76 Dəyişən xərclər hansılardır?

- istehsal prosesinə xidmətlə əlaqədar xərclər
- mütənasib olaraq ayrı – ayrı məhsul qrupları üzrə bölüşdürülən xərclərdir.
- mal dövriyyəsinin artması ilə dəyişməyən xərclər
- mal dövriyyəsinin artması ilə dəyişən xərclərdir.
- bir aydan az olaraq həyata keçirilən birdəfəlik xərclər

77 Material ehtiyatlarının təklifinin həcmnin bazar tutumu göstəricisi ilə verildiği düstur hansıdır? T – tutum
J – istehsal İ, E – idxal, ixrac Z – mal ehtiyatı

- heç biri doğru deyil.
- $T = J + İ + E + Z$
- $J = T - İ - E + Z$
- $T = J + İ - E + Z$
- $T = J - İ - E + Z$

78 Xammal və material bazarının tədqiqi zamanı müəssisə hər şeydən əvvəl nəyi öyrənməlidir

- heç biri doğru deyil.
- ona lazım olan materialların topdan və pərakəndə satış şəbəkəsini
- ona lazım olan materialların qiymət eskalasiyasını

- ona lazım olan materialların təklif qiymətini
- ona lazım olan materialların daşınma xərclərini

79 Balansın aktivinə hansı maddələr daxildir?

- nəğd pul, uzunmüddətli investisiyalar, marketing büdcəsi
- nəğd pul, əsas fondlar, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, qiymətli kağızlar, uzunmüddətli investisiyalar, əsas kapital, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, qiymətli kağızlar, debitor borclar, maliyyə planı

80 Marketing şöbələrinin diqqət verdiyi sahələrə hansı aid deyil:

- satıcılar
- reklam
- əmtəə bazarının öyrənilməsi
- rəqiblərin tədqiqi
- alıcıların servis xidməti

81 Əmək bölgüsünü həyata keçirən rıçaqlara aiddir

- sosiallaşma
- hamısı
- iş yerinin ixtisaslaşdırılması
- davranışın formalaşması
- təhsil

82 Balans mənfəəti necə hesablanır?

- əməliyyat mənfəətindən tədavül xərclərini çıxmaqla
- sair planlaşdırılan və planlaşdırılmayan gəlirləri və xərcləri nəzərə almaqla hesablanır
- planlaşdırılmaya itkilərin çıxılması ilə
- nəzərdə tutulan və tutulmayan itkiləri çıxmaqla
- əməliyyat mənfəətinin üzərinə gəlməklə tədavül xərclərinin

83 Əməliyyat mənfəəti nədir?

- rentabelliğin mal dövriyyəsinə nisbətidir
- ticarət əlaqələri ilə tədavül xərcləri arasında fərqdən ibarətdir
- istehsal xərclərindən əlavə dəyər vergisini çıxdıqdan sonra qalan hissədi
- xalis mənfəətlə tədavül xərclərinin çəmindən ibarətdir
- mənfəətdən əlavə dəyər vergisini çıxdıqdan sonra qalan hissədi

84 Mənfəətdə hansı mövqələr əks olunur?

- istehsal xərcləri və mənfəət
- mal dövriyyəsi və məsrəflər
- alqı və satqı
- istehsal və satış
- mal alışı və ehtiyatların sərfi

85 Dövriyyəyə görə gün hesabı ilə mal dövriyyəsi sürəti necə hesablanır

- orta əmtəə ehtiyatlarını illik dövriyyəyə bölməklə
- orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün orta günlük dövriyyəyə bölməklə
- mal qalığı əmtəə ehtiyatlarına bölünməklə
- cari, perspektiv
- İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

86 Əmtəələrin dövriyyə sürəti nədir

- əmtəələrin dövretmə sürətinin nomenklaturaya nisbətidir
- əmtəələrin dövretmə sürətini və ya əmtəə ehtyatlarının satıldığı müddəti göstərir
- əmtəələrin dövretmə sürətinin mal dövriyyəsinə nisbətidir
- əmtəələrin dövretmə sürətinin mənfəətin məbləğinə nisbətidir.
- əmtəələrin dövretmə sürətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

87 Marketing və qiymət şöbəsinin vəzifələrinə nə daxildir

- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır
- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- bazarın inkişaf proqnozu, malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin təhlili, dəyişdirilməsi, əmtəələrin təkmilləşdirilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması

88 Nəqliyyat və gömrük əlavələri şöbəsi nədir?

- tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir, operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- bir qayda olaraq operativ kommersiya qruplarının və başqa şöbələrin müraciətinə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatlaşdırılmasının ən qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır

89 Alış və satış koordinasiya şöbəsi hansı funksiyaları həyata keçirir

- müraciətə əsasən firma tərəfindən alınan və satılan əmtəələrin nəqliyyatla daşınmasının qənaətli şərtlərini işləyib hazırlayır
- bu şöbə tapşırıqların bölüşdürülməsini həyata keçirir və operativ kommersiya qrupları tərəfindən onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
- malgöndərənlərin öyrənilməsi, sərfəli variantın seçilməsi, satış üzrə vasitəçilərin seçilməsi, yeni bazarlar haqqında məlumatın hazırlanması
- reklam tədbirləri planının işlənilib hazırlanması, reklam kompaniyaları ilə müqavilələr bağlanması, reklam materiallarının müstəqil paylanması
- rəsmi rəhbər təyin olunur, qrup kollektiv surətdə işləyir, işin nəticəsinə görə qrup birlikdə məsuliyyət daşıyır

90 Müəssisənin sərbəst bazar qiymətləri hansıdır?

- tərəflər arasında bağlanmış müqavilə əsasında müəyyən edilən qiymətlər
- müqavilənin qüvvədə olduğu bütün müddət ərzində dəyişilməz qalan qiymətlər
- bazarın qismən və ya tam inhisarı şəraitində qiymətlər
- dövlət orqanlarının təsirinə məruz qalmayan qiymətlər
- müəyyən vaxt dövründə fəaliyyət göstərən qiymətlər

91 Material ehtiyatlarının təsnifatına əsasən məhsulları necə fərqləndirirlər

- xammal, əsas materiallar, köməkçi materiallar, dəstləşdirici materiallar
- yarımfabrikatlar, nüfuzlu mallar, xüsusi tələbat malları, dəstləşdirici materiallar
- xammal və materiallar, sürtgü yağları, neft məhsulları, dəstləşdirici materiallar
- xammal, materiallar, yarımfabrikatlar, xüsusi tələbat malları
- heç biri doğru deyil.

92 Müəssisənin material təminatının cari planlaşması üçün nələrini bilmək lazımdır?

- heç biri doğru deyil.
- maddi-texniki təchizat planını, ortaya çıxma biləcək riskləri, bazar mühitinin təhlilini
- cari planlaşmanın, strateji planlaşmanın düzgün təşkili, bazarın segmentləşməsi, məqsədli segmentin seçilməsini
- xammal bazasının öyrənilməsi, tələbatın müəyyənlişməsi, tədarük planının tutulması
- cari planlaşmanın əsas mərhələ olduğunu, mal nomenklaturasına olan tələbatı

93 Bazar şəraitində istehsal müəssisələrinin uzumüddətli planlaşması prosesinin mərhələsinə aid deyil

- Uzunmüddətli planlaşmanın tərkibində firmanın yüksəliş strategiyası öz əksini tapması
- Bazarda müəssisənin payı müəyyənlişdirilməsi
- Məlumatlar toplanır, göstəricilər proqnozlaşdırılır
- Müəssisənin məqsədləri formalaşır
- Müəssisənin iddia etdiyi göstəricilərin proqnoz qiymətlərin arasında fərqləri aradan qaldırmaq məqsədilə strategiyasının hazırlanması

94 Tədarükün həcmi necə müəyyənlişir? T_h – tədarükün həcmi t – tələbat Q_a - ilin əvvəlinə material qalığı E_s – ilin sonuna anbardakı qalığı M_s – sifariş olunmuş amma hələ alınmamış mal

- $T_h = t - Q_a + E_s - M_s$
- $T_h = t + Q_a + E_s + M_s$
- $t = T_h + Q_a - E_s - M_s$
- $T_h = Q_a + E_s + M_s - t$
- heç biri doğru deyil.

95 Material ehtiyatlarına olan tələbatın öyrənilməsinin normativ metodu nələrin olmasını tələb edir

- heç biri doğru deyil
- məmulatın istehlak və alış proqramını və məhsul vahidinə xərc normasını
- yerli və xarici istehsalatların məhsul vahidinə çəkdikləri xərcin müqayisəli qiyməti
- idxal və ixrac qiyməti üzrə mal ehtiyatı normativlərini
- məmulatın istehsal proqramını, məhsul vahidinə material ehtiyatlarının xərc norması

96 Təşkilati əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq münasibətlər neçə ola bilər

- Paralel
- Funksiyalararası
- Xətti, funksional və funksiyalararası
- Xətti
- Funksional

97 İnformasiya nədir?

- Qərar qəbulu texnologiyasıdır
- Mənbələrarası əlaqə forması kimi çıxış edən, məlumatı ötürən və onu qəbul edən mənbələr arasında əlaqə forması
- Bu məlumat texnikasıdır
- Qərar qəbulu mərhələsidir
- Qərar qəbulu prosesidir

98 Təsirin dərinliyinə görə qərarlar neçə ola bilər?

- Çoxsəviyyəli
- Mürəkkəb
- Səviyyəli
- Sadə və birsəviyyəli
- Birsəviyyəli və çoxsəviyyəli

99 Təsir istiqamətindən asılı olaraq qərarlar neçə ola bilər

- Daxili və xarici

- Şəxsi və xidməti
- Fərdi
- Xarici
- Daxili

100 İstehsal müəssisələrində əməyin idarə olunmasının predmeti nədir

- Xammal
- Məlumat
- Əmtəə
- Texnika
- Materiallar

101 İstehsal müəssisələrində idarəetmənin məqsədləri hansılardır

- Strateji, texniki, texnoloci
- Strateji, taktiki, operativ
- Operativ, texniki, texnoloci
- Texniki, çari, operativ
- Strateji, taktiki, texnoloci

102 Kommersiya fəaliyyətinin təşkilati strukturunun quruluşuna təsir edən amillər hansılardır:

- coğrafi,demoqrafik,iqtisadi
- təşkilati,siyasi,texniki
- siyasi,iqtisadi,psixografik
- texniki ,iqtisadi,istehsalın təşkili
- istehsalın təşkili,texniki,sosial

103 Kommersiya işinin səmərəsini qiymətləndirərkən nələr əhəmiyyətlidir

- bir icarəyə düşən mənfəətinməbləği
- mənfəətlə çəkilən xərclərin müqayisəsi
- rentabellilik
- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsi
- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti

104 İstehsal müəssisələrində İdarəetmə məqsədi nəyin vasitəsilə həyata keçirilir

- Bazar mexanizmindən keçməklə
- İdarəetmə aparatının səmərələşdirilməsi
- Göstəriçilər bazasının yığılması
- İdarəetmənin texniki vasitələri ilə
- İdarəetmə funksiyaları

105 İstehsal müəssisələrində İdarəetmənin mahiyyəti nədir

- Menejmentin loqik sxeminin işlənməsi
- İdarəedən sistemin idarə olunan sistemə şüurlu təsir
- İdarəetmə effektivliyinin yüksəlməsi
- İdarəetmə normasının müəyyənəlməsi
- İdarəetmə metodları sisteminin işlənməsi

106 İstehsal müəssisələrində idarəetmənin prinsipləri nədir

- Bu sosial metoddur
- Obyektiv iqtisadi qanunların və inkişaf qanunauyğunluqlarının fəaliyyətindən irəli gələn idarəetmə qaydası
- İqtisadi metodlar
- Təşkilati metodlar

- Psixoloci metodlar

107 Kapitalın sərf olunması dairəsindən asılı olaraq risklər necə təsnifləşdirilir?

- istehsal riski, alış riski, satış riski
 kommersiya riski, istehsal riski, maliyyə riski
 kommersiya riski, ticarət riski, kütləvi iaşə riski
 kommersiya riski, tədarük riski, mal dövriyyəsi üzrə risk
 istehsal riski, satış riski, kütləvi iaşə riski

108 Malın qiymətinin aşağı salınması nə deməkdir?

- Mal dövriyyəsinin çoxalması
 Alıcılıq qabiliyyətinin yüksəlməsi
 Mal dövriyyəsinin miqdarının azalması
 Qiyməti qaldırmaq
 Tədavülə

109 Kütləvi iaşədə tədavül xərcləri mahiyyətinə görə necə qruplaşdırılır?

- işçilərin sayı və əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər
 ümumi gəlir və mənfətlə əlaqədar xərclər
 istehsalın davamı və dəyərlərin formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar xərclər
 dövriyyənin həcmi və quruluşu ilə əlaqədar xərclər
 əmək məhsuldarlığı və əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar xərclər

110 Neçə dərəcəli tarif cədvəli mövcuddur?

- 3
 19
 7
 10
 12

111 Tarif maaşı nədir?

- mənfəətli işləmədir
 vaxt vahidi ərzində işçilərin əməyinin ölçüsüdür
 mükafatlandırma sistemidir
 əlavə əmək haqqıdır
 maddi maraqlandırmadır

112 Əmtəə alıcıları və təchizatçıları arasındakı təsərrüfat əlaqələrinə aid olmayan münasibətlər hansıdır

- siyasi
 inzibati-hüquqi
 iqtisadi
 təşkilati
 maliyyə

113 Daimi xərclərə aid deyil:

- əsas və köməkçi materiallar
 avadanlıq və binanın icarəsi
 torpağa vergi
 sığorta haqqları
 məcburi sosial ödəmələr

114 Reklam xərcləri hansı xərclərə aiddir?

- daimi
- selektik
- dəyişən
- sabit
- sürüşkən

115 Sabit xərclər hansı xərclərdir?

- heç biri doğru deyil.
- istehsal prosesinə xidmətlə əlaqədardır.
- məhsulu formalaşdırır, onun fiziki əsasını təşkil edir
- mal dövryyəsinin artması ilə dəyişməyən xərclərdir
- hər bir məmulat növü vahidinin maya dəyərinə bilavasitə daxil etmək mümkündür.

116 Dəstləşdirici detallar nədir

- heç biri doğru deyil.
- hazır məhsulun substansiyasını təşkil edən əmək alətləridir
- istehsal prosesində köməkçi rol oynayan əmək alətləridir.
- məhsulun tərkibinə daxil olan və olmayan bütün xammal və köməkçi materiallar.
- hazır məhsula daxil olan, həmin müəssisədə əlavə emalı tələb olunan əmək alətləri və yığmaq üçün əmək şərtidir.

117 Köməkçi materiallar nədir

- istehsal prosesində köməkçi rol oynayan əmək alətləridir.
- məhsulun tərkibinə daxil olan və olmayan bütün xammal və köməkçi materiallar
- heç biri doğru deyil.
- hazır məhsula daxil olan, həmin müəssisədə əlavə emalı tələb olunan əmək alətləri və yığmaq üçün əmək şərtidir.
- hazır məhsulun substansiyasını təşkil edən əmək alətləridir.

118 Əsas materiallar nədir

- hazır məhsula daxil olan, həmin müəssisədə əlavə emalı tələb olunan əmək alətləri və yığmaq üçün əmək şərtidir.
- məhsulun tərkibinə daxil olan və olmayan bütün xammal və köməkçi materiallar.
- heç biri doğru deyil.
- istehsal prosesində köməkçi rol oynayan əmək alətləridir.
- hazır məhsulun substansiyasını təşkil edən əmək alətləridir.

119 Xammal hansı sahənin məhsuludur?

- heç biri doğru deyil.
- emal-hasilat sənayesinin
- emal sənayesinin
- hasilat sənayesinin
- hasilat-emal sənayesinin

120 Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanması vasitəçilik edən firmalardır
- öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsini alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- öz ölkəsini bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır

121 Təşkilatın valyuta hesabına xarici valyuta ilə hansı məbləğ mədaxil edilə bilməz?

- müvəkkil olunmuş bankın, Milli bankın və ya Maliyyə Nazirliyinin icazəsi ilə digər daxil olmalar
- alınmış əmtəələrin ödənilməsinə görə digər valyuta hesabından köçürülmüş məbləğ
- ixrac olunmuş əmtəələrin haqqı kimi müvəkkil olunmuş bank tərəfindən xaricdən köçürülmüş və valyuta ehtiyatına qalan məbləğ
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasında və valuta hərəracında əldə olunmuş mədləğlər
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasından əldə olunmamış mədləğlər

122 Xarici valyuta ilə hesablaşmalar necə həyata keçirilir?

- beynəlxalq valyuta fondunun qərarı ilə
- milli məclisin qərarı ilə
- nazirlər kabinetinin xüsusi icazəsi ilə
- milli bankın xüsusi icazəsi ilə
- banklar birliyinin sərəncamı ilə

123 Kommersiya sənədləri hansı sənədlərdir?

- gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsi ilə daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

124 Müqavlədə hansı qiymətlər ola bilər?

- dəyişkən və şüürşkən
- dövlət və lokal
- möhkəm və sabit
- möhkəm və şüürşkən
- sabit və dəyişkən

125 Malgöndərmənin şərtlərinə aid deyil:

- daşıyıcıya qədər çatdırma
- qablaşdırma
- məhsulun sığortası
- məhsulun keyfiyyəti
- malın qiyməti

126 Malgöndərmənin son seçim meyarlarından deyil:

- maliyyə şərtləri
- malgöndərmə dövriliyi
- kommunikasiya şərtləri
- malgöndərmənin etibarlılığı
- malgöndərmə vaxtı

127 Ortamüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilir, strateji məqsədləri ifadə edir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını keçirir

128 Uzunmüddətli kommersiya planlaşdırılması nədir?

- ərzaq mallarının satışını həyata keçirir, uzun müddətli olur
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, 5 il müddətini əhatə edir

- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- əsasən konkret məqsədləri əhatə edir 5 il müddətini əhatə edir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir

129 Birbaşa müqavilə əlaqələri nədir?

- alıcı və satıcı arasında bağlanan müqavilə əlaqəsidir
- iki tərəf arasındakı birbaşa uzunmüddətə bağlanmış əks əlaqədir
- vasitəçilərlə alıcı və satıcı arasındakı əlaqədir
- vasitəçi olmadan bilavasitə əmtəə alıcıları və istehsalçıları arasındakı qarşılıqlı əlaqədir
- borc alanla bank arasında vasitəçi olmadan olan əlaqədir

130 Mallara olan tələbnamə və sifarişlərin fərqi nədir?

- mülki məsələlərin tələblərinə uyğun olaraq sifarişlər hazırlanır, tələbnamələrin isə buna aidiyyəti yoxdur
- sifariş malların ödənilməsi üçün tələbnamə sənədidir
- tələbin təşkilatın əmtəələrə olan tələblərini əks etdirən sənəddir
- tələbnamədən fərqli olaraq sifariş-malgöndərənlərdən əhalinin tələbini ödəmək üçün vacib olan əmtəələrin konkret müddətdə hazırlanıb göndərilməsini tələb edən sənəddir
- tələbnamə vasitəçi firmanın öhdəlik sənədidir

131 Əmlak sanksiyaları nə vaxt baş verir?

- əmlak sanksiyası yalnız qoyulmuş vaxta əməl olunmadıqda tutulur
- əmlak sanksiyası mal göndərənə tətbiq olunur
- əmlak sanksiyası mülki müqavilənin xitam vasitəsidir
- əmlak sanksiyası təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün təzyiqli vasitəsidir
- alıcı və satıcı malın xüsusiyyətindən asılı olaraq bir-birinə tətbiq edilir

132 Satılan məhsulların veksəl ödənişi zamanı hansı veksellərdən istifadə olunur?

- faizli və sadə
- sadə və açıq
- açıq və qapalı
- sadə və köçürmə
- müddətli və köçürmə

133 Mal göndərənlə alıcı arasında planlı ödənişlər qaydasında hesablaşmalar nə vaxt baş verir?

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırıldığıdır
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu vaxt
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının nizama salındığı vaxt
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu, mal göndərişinin isə daimi xarakter daşdığı hallarda həyata keçirilir
- hesablaşmalar mal alanın anbarında təhvilalma vaxtı

134 Nəğdsiz hesablaşmaların qeyri əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- ailə büdcəsindən sosial təyinatlı xərclərlə ayırmalar
- hərbi komitələrlə, vergi idarələri ilə hesablaşmalar
- veksəl təminatı üçün krediti öz öhdəsinə götürən maliyyə təşkilatıdır
- Kommunal idarələri, elmi tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələri ilə və s. malları aid edilir
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar

135 Satıcı əşyanı müqaviləyə uyğun gəlməyən çeşiddə verdikdə, alıcı hansı seçimi edə bilməz?

- çeşidə uyğun gəlməyən uyğun gələnə əvəz etməyi tələb edə bilər
- verilmiş əşyanın hamısını qəbul edə bilər
- çeşid uyğun gələn əşyanı qəbul etsin, qalanlardan imtina edə bilər

- əşyanın hamısının haqqını ödəməkdən imtina edə bilər
- verilmiş əşyanın hamısından imtina edə bilər

136 Nəğdsiz hesablaşmaların əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir

- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
- borclunun hesabından alıcının hesabına nəğd olmayan köçürmədir
- xammalın, materialların, hazır məhsulların və s alqı-satqısı
- ödənişləri tezliklə ödəyən alıcılara qiymətdə edilən güzəştədir
- ikitərəfin razılığı ilə hesablaşmalarda iştirak etmədən ödəniş əməliyyat

137 Diler kimdir?

- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komissiyonçulardır
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birja
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- öz hesabına və öz adından birja və ya ticarət vasitəçiliyini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsdir
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır

138 Broker kimdir?

- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komissiyonçulardır
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birjadır
- əmlak sanksiyası təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün təzyiq vasitəsidir
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır

139 Peniya nədir?

- malın alış qiymətinə əlavədir
- borca əlavə olaraq ödənilməli məğləbdir
- qoyulmuş müddətin ötdüyü vaxtlarda tətbiq olunur
- borclu tərəf öhdəliyi müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə verir
- kreditörün tətbiq etdiyi cərimədir

140 Cərimə nədir?

- mal alış zamanı malgöndərənə tətbiq olunur
- mövcud müqaviləni pozan fiziki və hüquqi şəxsə tətbiq edilən təsirdir
- alıcı və satıcının müəyyən vəziyyətlərdə hər birinə tətbiq olunur
- satılan malın xüsusiyyəti aşağı olduqda tətbiq olunur
- bank tərəfindən alqı-satqı prosesi pozulduqda tətbiq olunur

141 Komplektlilik nədir?

- əmtəələrin ekspertiza üçün ayrılmış dəsti başa düşülür
- malın ümumi bir tələbatı ödəməsinə təmin edəcək müəyyən toplusu başa düşülür
- malların alıcı tələbini tam dolğun ödənilməsi məqsədi ilə daha dərin çeşidin təklif olunmasıdır
- mallara xüsusi bir tələbatı ödəməsi üçün dəst halında hazırlanması
- əmtəələri alıcı tələbini tam ödəməsi üçün tamamlayıcı

142 Ödəniş tapşırığı nədir?

- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

143 Akkreditiv nədir?

- vekselləri yazan və ödəniş müddəti başa çatan vekselləri ödəmələri öz öhdəsinə götürən şəxsdir
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinə onun hesabından banka keçirilməsini təmin edən tapşırıqdı
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

144 Marka saxtalaşdırılmasında kor-koranə köçürmə nədir?

- Əmtəənin cüzi dəyişdirilməsi ilə üzünün köçürülməsi
- Məhsulun əsas hissələrə ayrılması və bütöv kopyalanması.
- Əmtəənin məşhur marka adı altında satışı.
- Əmtəə markasının mənimsənilməsi, formanın, görünüşün və tərtibatının saxtalaşdırılması.
- Məhsulun məşhur marka adı altında satılması.

145 Aşkar saxtakarlıq nədir?

- Əmtəə markasının mənimsənilməsi, formanın, görünüşün və
- Əmtəənin cüzi dəyişdirilməsi ilə üzünün köçürülməsi.
- Əmtəə markasının mənimsənilmədən, formanın, görünüşün və tərtibatının saxtalaşdırılması.
- Məhsulun əsas hissələrə ayrılması və onun bütöv kopyalanması.
- Məhsulun məşhur marka adı altında satılması.

146 Əmtəə yeniliklərinə 2 cür yanaşma.

- Lazımi, köməkçi.
- Birbaşa, zəncirvari.
- Əsas, köməkçi.
- Lazımi, məcburi
- Əsas, zəncirvari.

147 Əmtəənin uyğunlaşmasının iki növü hansıdır?

- Lazımi, mümkün.
- Məcburi, lazımi.
- Məcburi, köməkçi.
- Lazımi və müntəzəm
- Aşkar və epizodik.

148 Standartlaşma strategiyasını kim, nə vaxt formalaşdırmışdır?

- T.Levitt – 1983-cü il
- C.Lennon – 1985-ci il
- M.Amplen – 1984-cü il.
- L.Karqof – 1993-cü il
- K.Ansoff – 1992-ci il

149 Hesablaşmalar müəssisələr tərəfindən hansı üsullarla aparılır

- hesablaşmalarda iştirak etməklə
- nəqd və nəqdsiz
- akkreditivlərlə, ödəniş tapşırıqları ilə
- çeklə, veksellərlə
- hesablaşmalarda iştirak etməməklə

150 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- transfer qiymətlər əsasında

- dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- çevik qiymətlər əsasında
- tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında

151 Miqdar barədə alıcının iradə hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan miqdarda əmtənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsi ilə
- çatışmayan miqdarda əmtənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- çatışmayan əmtə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
- əmtənin qiymətinin artırılması ilə
- qüsurların aradan qaldırılması ilə

152 Marka saxtalaşdırılmasında imitasiya nədir?

- Məhsulun əsas hissələrə ayrılması və bütöv kopyalanması.
- Məhsulun məşhur marka adı altında satışı.
- Əmtənin cüzi dəyişdirilməsi ilə üzünün köçürülməsi.
- Əmtəə markasının mənimsənilməsi, formanın, görünüşün və tərtibatının saxtalaşdırılması.
- Əmtənin məşhur marka adı altında satışı.

153 Sadə veksəl nədir?

- qiymətli kağızların bir növü
- bir tərəfin ödəniş vaxtı çatdığı müddətdə digər tərəfə müəyyən pul məbləği ödənilməsi barədə yazılı borc pul öhdəliyidir
- müəyyən məbləğ göstərilməklə mütləq təəhdüdlü pul ödəməsi sənədi
- bazar iqtisadiyyatına keçən ölkələrdə özəlləşdirmə çeki
- müəyyən müddət göstərilməklə mütləq təəhdüdlü pul ödəməsi sənədi

154 Hesablaşma çeki nədir?

- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinin onun hesabından vəsaiti elanın hesabına köçürülməsi barədə ona xidmət göstərən banka verdiyi yazılı tapşırıqdır
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

155 İstehsal müəssisəsinin uzunmüddətli planlaşdırılması neçə mərhələni əhatə edir?

- 4
- 3
- 2
- 6
- 5

156 Valyuta birjalrı hansı məqsədlə yaradılır?

- Hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dönərli valyutaya və ya əksinə çevirmək;
- Mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün
- İstehlakçıların xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək
- Bankların kassa planını düzgün tənzimləmək
- Tədavülə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək

157 Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir?

- Hər iki tərəfi təmin edən qiymətlərlə əmanətlərin məqsədli istifadə olunmasını təmin etmək
- Mal satışını təşkil etmək

- Malların əlverişli qiymətlərlə satışını təmin etmək
- İstehlakçıların tələbini ödəmək
- İstehlakçılara xidmət göstərmək

158 Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- Xammal və hazır məhsulun açıq satışı
- Xammal və hazır məhsulun satışı
- Əmtəələr nümunələr üzrə alınıb-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
- Malların nəğdi satışı
- Malların topdansatış ticarət vasitəsilə satışı

159 Birjanın hansı növləri vardır?

- Əmtəə, fond, valyuta, əmək
- Alıcılar, müəssisələr, firmalar
- Fərdi və kollektiv istehlakçılar
- Mal, dövriyyə, onun quruluşu
- Müəssisə, firma, təşkilat

160 Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir?

- Müəssisələri malla təmin etmək
- Müəssisələrin normal işini təmin etməkdir
- Əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
- İstehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək
- Müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək

161 Birja sözü nədir?

- Pul kisəsi
- Tələbi öyrənən
- Ticarəti malla təmin edən
- Mal satan
- Bazarı tənzimləyən

162 Sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər?

- Firmalar
- Trestlər
- Təşkilatlar
- Ticarət müəssisələri
- Birjalar

163 Hansı hallarda işçilər ixtisaslarına görə mükafatlandırılır?

- işçilərin bilik səviyyəsindən və bacarıqlarından asılı olaraq
- alıcılıq qabiliyyətindən
- dövriyyənin yerinə yetirilməsindən
- dövriyyənin quruluşundan
- mənfəətin əldə olunmasından

164 İşçilərə pul mükafatları necə verilir?

- mal formasında verilir
- ilin sonuna verilir
- 13 aylıq əmək haqqı formasında
- pul formasında verilir

- əmək haqqına əlavə kimi verilir

165 Əməyin ödənilməsi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- əməyə görə bölgü prinsipi
 əmək haqqı fondu
 əmək məhsuldarlığı
 dövriyyənin həcmi
 işçilərin sayı

166 Əmək planının təhlilinə nədən başlanılır?

- əmək məhsuldarlığından
 işçilərin sayından
 əməyin ödənilməsi fondundan
 dövriyyədən
 mənfəətdən

167 Kütləvi işədə əmək planını tərtib etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal satışını artırmaq
 əhaliyə mədəni xidmət etmək
 mənfəəti artırmaq
 zəruri əmək məsrəfləri ilə dövriyyə planının yerinə yetirilməsini təmin etmək
 xərclərə qənaət etmək

168 Ticarət müəssisəsinin xarici mühitinə aid olmayan amili göstərin.

- Elmi texniki tərəqqi
 İqtisadiyyatın zəruriyyəti
 Sosial mədəni amillər
 İnsanlar
 Beynəlxalq hadisələr

169 Hansı sahə cəmiyyətlə əlaqələr tərəfindən öyrənilmir?

- Kommunikasiya
 Məqsədli auditoriya
 İmicin idarə edilməsi
 Keyfiyyətin idarə edilməsi
 Böhranlı vəziyyətlərin idarə edilməsi

170 Korporativ sosial məsuliyyətə hansı yanaşmalar mövcuddur?

- Bazar,səhmdar yanaşma
 korporativ vicdan, səhmdar yanaşma
 Bazar tənzimləmə
 Bazar, tənzimləmə, korporativ vicdan, səhmdar yanaşma
 Reqlativ, səhmdar yanaşma

171 Hansı hallarda kommersiya aktı tərtib edilir

- daşınan zaman yükün bütövlüyünün pozulmasında
 yükün çatdırılmasının vaxtının ötməsinə görə
 plombun bütövlüyünün yoxlanılmasında
 çatışmamazlıqların aşkar edilməsində, dəmir yolu stansiyasında yükün zədələnməsində
 vaqonların nasaz olmasında

172 Dəmir yolu nəqliyyatında yerinə yetirilən daşımaların növləri

- xüsusi kiçik və böyük yükqaldırması
- xüsusən böyük yükqaldırması
- xüsusi hərəkətdən heyət
- kiçik və orta yükqaldırması
- vaqon, konteyner, xırda, qrup şəklində və marşrut üzrə göndlərmələr

173 Avtomobil nəqliyyatının növləri

- bortlu platforma ilə avtomobillər, fərqlər
- ərzaq mallarının daşınması üçün ixtisaslaşdırılmış avtomobil nəqliyyatı
- avtomobillər, yedəqli avtomobillər
- ümumi təyinatlı və ixtisaslaşdırılmış
- fərqlər, refrjatorlar, özü yükünü boşaldanlar

174 Dəmir yolu soyuduculu nəqliyyatın növləri

- dondurulmuş məhsullar üçün vaqonlar
- istilik izolyasiyalı vaqonlar
- vaqonlar, platformalar, yarıvaqonlar və sistemlər
- izometrik vaqonlar, sistemlər və refrjatorlu konteynerlər
- məşin soyudan qurğularla təchiz edilmiş vaqonlar

175 Texnoloji proseslərin mexanikləşdirilməsi dərəcəsinə görə anbarın təsnifatı

- kompleks-mexanizmləşdirilmiş anbarlar
- ayrı-ayrı anbar proseslərinin qismən mexanizmləşdirilməsi
- bütün anbar proseslərinin tam avtomatlaşması
- kompleks-mexanizmləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə
- kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə toplama anbarlar

176 Malların qablaşdırılması anlayışı

- pərakəndə satış prosesini yüngülləşdirir və sürətləndirir
- malların daşınmasını səmərəli təşkil etmək imkanı verir
- malların keyfiyyətinin və kəmiyyətinin (miqdarının) qorunması üçün şəraitləri təmin edir
- məhsulu zədələnmədən və itkilərdən qoruyan vasitə və vasitələrin kompleksi və tədavi prosesini təmin edən vasitələr
- anbarın tutumunu effektiv istifadə etmək imkanı verir

177 Malların anbar qablaşdırmasının əsas üsulları

- düz piramida kimi və tərə kimi yığıma
- düz, kəşisən qəfəs, əks qəfəsə
- malın və qabın formasından asılı olaraq qab yerlərinə
- sıra ilə yığımaq, rəflərə düzmək, qalama (üst-üstə yığıma), asılı vəziyyətdə
- soyuducu kameralarına və düz yığıma

178 İstehsal müəssisələrində səhmdar yanaşmanın mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Səhmdarların qiymətləri qaldırılır
- İşçilərlə səhmdarlar arasında münasibətlə yaxşılaşmışdır
- İşçilərin səhm almağa məcbur edilir
- İşçi və rəhbərlərlə yanaşı səhmdarlar davranış qaydalarını müəyyən edirlər
- Səhmdarların səhmləri artırılır

179 Korporativ sosial məsuliyyətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Müəssisə yeni məhsulların keyfiyyətinə nəzarət edir
- Bazar müəssisədən asılıdır

- Bazar şirkətin davranışına təsir etmir
- Bazar davranış etikasını müəyyən edir
- Müəssisə bazarın fəaliyyətini müəyyən edir

180 Tələbin yüksək elastikliyi zamanı mal satışı həcmi qiymətin səviyyəsindən necə asılıdır?

- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur

181 Dövrüyyə fondlarından istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- fondla silahlanma
- yük avtomobillərinin yürüş əmsalı
- dövrüyyə sürəti və vəsaitlərdən istifadə əmsalları
- fondverimi
- fondtutumu

182 Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- mal dövrüyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- dövrüyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- dövrüyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi

183 Çeşidin sabitliyi nədir?

- hazırda mağazanın ticarət çeşidi
- satışda mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması deməkdir
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələr
- sənaye çeşidi dəyişmədən tətbiq olunur
- sənaye çeşidi ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilir

184 Çeşidin dolğunluğu nədir?

- hazırda mağazanın ticarət çeşididir
- ticarət müəssisələrində faktiki mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması başa düşülür
- sənaye çeşidi ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilməsidir
- sənaye çeşidi dəyişmədən tətbiq olunan çeşid siyahısıdır
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələrdir

185 Çeşidin genişləndirilməsinin hansı yolları mövcuddur?

- üç yol - çoxaltma (artırma), malların geri götürülməsi və doldurulma
- iki yol - çoxaltma (artırma) və bazarın doldurulması hesabına genişləndirilmə
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- bir yol - malın həyat dövriliyini nəzərə almaqla

186 Müştərək mülkiyyətdə olan müəssisələr nədir?

- İnkişaf etmiş ölkədə qarşılıqlı ticarətdir.
- Birbaşa xarici ölkədə investisiya qoyuluşudur.
- İki xarici ölkə sahibkarının üçüncü ölkədə müştərək fəaliyyətidir.
- Başqa ölkədə öz istehsalının bir hissəsini müqavilə yolu ilə istehsalıdır.

- Xarici və yerli sərmayəçilərin birgə mülkiyyətində olan və birgə idarə edilən yerli kommersiya müəssisəsini yaratmaq məqsədi ilə qüvvələrin birləşdirilməsidir.

187 Müştərək sahibkarlıq fəaliyyəti ixracdan nə ilə fərqlənir?

- İxracdan fərqli olaraq, vasitəçilərlə müştərək satış müqaviləsi bağlanır.
- Xarici ölkə vasitəçiləri ilə paralel ixrac həyata keçirilir.
- Xarici ölkədə istehsal gücləri işə salınır.
- Xarici ölkədə satış həyata keçirilir.
- İki xarici ölkə sahibkarının üçüncü ölkədə müştərək fəaliyyəti olması ilə fərqlənir.

188 İstehsal müəssisələrində girovalma nədir?

- Logistik xüsusiyyətdir.
- Beynəlxalq satışın təşkilinin formasıdır.
- Gömrük xidmətidir.
- Mala olan istehlakçı tələbinin ödənilməsi vasitəsidir.
- Xidmətin lazımı səviyyəsidir.

189 İstehsal müəssisələrinin satış kanallarının uzunluğu nə ilə müəyyən edilir?

- Ünsiyyət auditoriyaları ilə.
- Vasitəçilərin sayı ilə.
- Alıcıların sayı ilə.
- İstehsalçıların sayı ilə.
- Malgöndərənlərin sayı ilə.

190 Dolaylı ixrac nədir?

- Dolaylı olaraq məhsul artıqlığı meydana gəldikdə yerli birbaşa agent vasitəsilə satışdır.
- Dolaylı ixrac beynəlxalq ticarət şirkətləri, distribütor və ticarət agentləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətdir.
- Bağlanan kontrakt üzrə xaricdə konkret məhsul növünün istehsal edilməsi.
- Beynəlxalq ticarət agentliklərin işə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
- Firma ixrac funksiyasını özü idarə edir, onu müstəqil vasitəçiyə tapşırır.

191 Strateji ittifaqlara hansılar daxildir?

- Outsorsinq, birgə müəssisələr.
- Strateji anlayışlar, konsorsumlar.
- Konqlomeratlar, assosiasiyalar.
- Şaquli beynəlxalq sistemlər.
- Tollinq, podrat ittifaqlar.

192 Ənənəvi beynəlxalq satış formaları hansılardır?

- Sənaye kooperasiyası, kontrakt üzrə istehsal, tollinq.
- Dolaylı ixrac, birbaşa ixrac.
- Müqavilə üzrə idarəetmə, outsorsinq.
- Strateji anlayışlar, konsorsumlar.
- Konqlomeratlar, konsemlər, yeni müəssisələrin tikilməsi.

193 İstehsala dair beynəlxalq kontraktlar (contract manufacture) nədir?

- Firma ixrac funksiyasını özü idarə edir, onu müstəqil vasitəçiyə tapşırır.
- Beynəlxalq ticarət agentliklərin işə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
- Bölgü kanallarında əməkdaşlıq münasibəti.
- Bağlanan kontrakt üzrə xaricdə konkret məhsul növünün istehsal edilməsi.
- Françayzinq, birbaşa investisiyalar.

194 Birbaşa ixrac nədir?

- Birbaşa firmanın özü tərəfindən həyata keçirilən epizodik ixracdır.
- Firma ixrac funksiyasını özü idarə edir, onu müstəqil vasitəçiyə tapşırır.
- Bağlanan kontrakt üzrə xaricdə konkret məhsul növünün istehsal edilməsi.
- Beynəlxalq ticarət agentliklərin işə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
- Vasitəçi firmaların dəstəyi ilə aşkar ixracdır.

195 Vasitəçilərin əsas funksiyalarına aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Satışa marketinq dəstəyi.
- Sığorta.
- Yeni məhsulun istehsalı.
- Kommersiya işi.
- Xarici ticarət əməliyyatına inflyasiya edilmiş məntiqi dəstək.

196 Müştərək sahibkarlıq fəaliyyətinə hansı daxildir?

- Direkt meyl.
- Lisenziyalaşma.
- Tollinq.
- İxrac.
- Birbaşa marketinq.

197 Aşağıdakılardan hansı Dc. Kaikatinin saxta mal istehsalçılarına qarşıdurmanın əsas strategiyalarına aid deyil?

- Diskussiya.
- Saxta mal istehsalçıları tərəfindən müxalifçiliyi dəf etməyə cəhd etmək, rəqabət aparmaq.
- Konfliktdən uzaqlaşmaq və mübarizəyə girməmək.
- Müxalifətlə barışmaq, piratlarla əməkdaşlıq.
- Kompromis

198 İstehsal müəssisələrinin dart (pull) strategiyası nədir?

- Beynəlxalq şirkət rəqiblərə istiqamətlənmiş fəaliyyət göstərir.
- Beynəlxalq şirkət malın son taleyini izləmir.
- Əsas satış, servis, reklam səyləri bilavasitə xarici ölkədəki son istehlakçıya yönəlir.
- Beynəlxalq şirkət istehsalçıya təsir edir.
- Bu zaman beynəlxalq şirkət vasitəçilərlə fəal işləməyi üstün tutur.

199 İstehsal müəssisələrinin itələ (push) strategiyasının mahiyyəti nədir?

- Bu zaman beynəlxalq şirkət vasitəçilərlə fəal işləməyi üstün tutur.
- Beynəlxalq şirkət istehsalçıya təsir edir.
- Əsas satış, servis, reklam səyləri bilavasitə xarici ölkədəki son istehlakçıya yönəlir.
- Beynəlxalq şirkət malın son taleyini izləmir.
- Beynəlxalq şirkət rəqiblərə istiqamətlənmiş fəaliyyət göstərir.

200 Outsorsinq nədir?

- Başqa ölkədə öz istehsalının bir hissəsini müqavilə yolu ilə istehsalıdır.
- Xarici və yerli sərmayəçilərin birgə mülkiyyətində olan və birgə idarə edilən yerli kommersiya müəssisəsini yaratmaq məqsədilə qüvvələrin birləşdirilməsidir.
- Xarici ölkədə istehsal gücləri işə salınır.
- Outsorsinq istehsalın funksiyasının ayrı-ayrı hissələrinin xarici icraçıya verilməsidir.
- Firma öz xarici tərəfmüqabillərinə nou-hau verir, o işə, zəruri olan kapitalı təmin edir.

201 Qrup marka adları strategiyasından hansı firmalar istifadə edir?

- "Procter end Gemb", "Nestle".

- "Honda", "Hundai", "Fiat".
- "Elen Kerts", "Nestle".
- "Vulvort", "Litflewood", "Sears", "SEB qroup.
- "Malbro", "Coca-Cola".

202 Aşağıdakı hansı kompaniyalar yeni marka adlarının hazırlanması ilə məşğul olan professional kompaniyalardır?

- "İnterbrond end Stormers", Sirs, Kobak.
- "Coca-Cola", "Namestormers".
- "Nestle", "Elenkuts", "Namestormers".
- "İnterbrond", "Namestormers".
- "Procter end Gembl", "Nestle".

203 Əmtənin beynəlxalq həyat dövrünün modelləri hansılardır?

- Enmə, kamillik, artım, bazara daxilolma.
- İntensiv, mütərəqqi, daimi, dövrü.
- Daimi, dövrü, kumulyativ, sinxron.
- Ardıcıl, sinxron, avanqard, kumulyativ həyat dövrü.
- Kumulyativ, intensiv, mütərəqqi, ekstensiv

204 Transliterasiya nədir?

- Seçilmiş şriflərin mətnə uyğun dəyişdirilməsidir.
- Assosiasiyanın hər hansı bir birləşməsinə qeydə alınan nişan və nişanların kombinasiyasıdır.
- Sahibkarın öz əmtəələrini və ya xidmətləri fərqləndirən qrafik təsvir edilən hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış nişandır.
- Bir yazı sistemindəki hərflərin başqa yazı sisteminin hərfləri ilə verilməsidir.
- Qaçan sətrlərdə rənglərin dəyişməsidir.

205 Əmtəə nişanları və coğrafi göstəricilər haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 01 iyun 2002-ci il 501 sayılı əmr.
- 22 aprel 2001-ci il 504ŞQ sayılı əmr.
- 18 iyun 1999-cu il 504ŞQ sayılı əmr.
- 12 iyun 1998-ci il 504-ŞQ sayılı əmr.
- 01 iyun 2001-ci il 504 ŞQ sayılı əmr.

206 İSO-9000 beynəlxalq standartlarını hansı ölkələrin qanunvericiliyi qoymuşdur?

- Almaniya, İspaniya, Avstriya.
- Avstriya, Almaniya, Fransa.
- İtaliya, Fransa, İspaniya.
- Avstriya, İsveçrə, Almaniya.
- İsveçrə, Norveç, Danimarka.

207 Əmtəə yeniliklərində birbaşa yanaşmanın mahiyyəti nədir?

- Əmtənin yeni bazara təkmil variantda tətbiqidir.
- Yeni əmtənin təkmilləşmə yolu ilə hazırlanması.
- Oxşarı olmayan mümkün əmtəə variantının yaradılması.
- Oxşarı olmayan, tamamilə yeni əmtənin yaranması.
- İstehsal sınağı mərhələsində əmtənin yenidən hazırlanması.

208 Məcburi uyğunlaşma tələbləri hansılardır?

- Funksional xüsusiyyətlərə, bazarın həcminə və alıcılıq qabiliyyətinə verilən tələblər.

- Bazarın əlverişliyinə, qiymətə və stimullaşmaya verilən tələblər.
- Qiymətə, əmtəənin keyfiyyətinə, ətraf mühitə verilən tələblər.
- Təhlükəsizlik, gigiyena, texniki normalara verilən tələblər.
- Daşınma, standartlaşma və sertifikatlaşmaya verilən tələblər

209 Elektron kommersionun üç sektoru hansılardır?

- Elektron ticarət sektoru, trade point.
- Biznes-biznes, biznes-alıcı, biznes-maliyyə.
- Maliyyə sektoru, ticarət sektoru, elektron ticarət sektoru.
- Biznes sektoru, biznes-alıcı sektoru, alıcı-alıcı sektoru.
- Alıcı-biznes, alıcı-alıcı, sənaye sektoru.

210 Fərdi marka adı ilə yanaşı ticarət markasının da verilməsinə hansı firma əməl edir?

- "Carrefour", "Tutti Frutti".
- "Kelloq", "Ford Motors".
- "Nestle", "Carrefour".
- "Ceneral Elektrik", "Koka-Kola".
- "Nestle", "Elen Kerts".

211 Kiqanın əmtəə strategiyasına nə daxildir?

- Dəyişdirilmiş şəkildə yayılma və əlaqələrin uyğunlaşması strategiyası.
- İkiqat uyğunlaşma strategiyaları.
- Əmtəənin uyğunlaşmasının 5 strategiyası.
- Əmtəənin uyğunlaşmasının 3 strategiyası, stimullaşmanın 2 strategiyası.
- Əmtəənin uyğunlaşmasının 2 strategiyası, stimullaşmanın 3 strategiyası.

212 Kollektiv nişan nədir?

- Əmtəənin istehsalçısının firma proqramıdır.
- Əmtəənin markasıdır.
- Sahibkarın öz əmtəələrini və ya xidmətləri fərqləndirən qrafik təsvir edilən hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış nişandır.
- Assosiasiyanın hər hansı bir birliyin adına qeydə alınan nişan və nişanların kombinasiyasıdır.
- Əmtəənin marka adıdır

213 Əmtəə nişanı nədir?

- Əmtəənin istehsalçısının firma proqramıdır.
- Əmtəənin markasıdır.
- Assosiasiyanın hər hansı bir birliyin adına qeydə alınan nişan və nişanların kombinasiyasıdır.
- Sahibkarın öz əmtəələrini və ya xidmətlərini fərqləndirən qrafik təsvir edilən hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış nişandır.
- Əmtəənin marka adıdır.

214 Mütərəqqi ixtira nədir?

- Oxşarı olmayan əmtəənin ixtirasıdır.
- Enmə mərhələsində olan əmtəənin zəif inkişaf etmiş xarici bazara tətbiqidir.
- Yerli bazara xaricdə istehsal olunmuş əmtəənin tətbiqidir.
- Başqa ölkədə mövcud ehtiyacları ödəmək üçün tamamilə yeni əmtəənin yaradılmasıdır.
- Artım mərhələsində olan əmtəənin inkişaf etmiş bazara tətbiqidir.

215 Reqressiv ixtira nədir?

- Oxşarı olmayan əmtəənin ixtirasıdır.
- Yerli bazara xaricdə istehsal olunmuş əmtəənin tətbiqidir.
- Əmtəənin qismən dəyişdirilməsilə yeni bazara tətbiqidir.

- Əmtənin ölkənin ehtiyaclarının ödənilməsi üçün əvvəlki formada buraxılışdır
- Başqa ölkədə mövcud ehtiyacları ödəmək üçün tamamilə yeni əmtənin yaradılmasıdır.

216 Qısamüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir?

- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını həyata keçirir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilir hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşdırma və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, illik müddətə
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir

217 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti novlərinə nələr daxil deyil?

- ixrac və idxal
- lisenziyalaşdırma və fransayzing
- idarəetmə kontraktları və «qıfıltı» kontraktlar
- birbaşa investisiya və portfel investisiyası
- planlaşdırma və proqramlaşdırma

218 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- əmək haqqının artırılması
- resursların əldə olunması
- satışın artırılması

219 Oligopolik sahə:

- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

220 Qiymətlərin novlərinə aid deyil?

- topdansatış qiyməti
- qarışıq qiymətlər
- pərakəndəsatış qiymətləri
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət

221 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- inflyasiyanın səviyyəsi

222 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyərini
- işçilərin rəyini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- təchizcülərin etibarlılığını

223 Mal nomenklaturasını nə təşkil edir?

- ticarət müəssisələrinə daxil olan malların toplusu
- ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təklif edilən və hər biri çeşiddə ifadə olunan müxtəlif mal qrupları
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- ticarət zalında olan malların yığılı

224 Maşın və avadanlıqların icarəsinin əsas formaları hansılardır?

- xayrinq, kentinq, strateji avanslar, holdinq
- Kentinq, Jerter, Xayrinq, Lizing
- forteytinq, serter, xayrinq
- Konsaltinq, Lizing, Faktoring
- jerter, bankinq, freyding, konqlomerat

225 Satışın stimullaşması kimlərə tətbiq olunur?

- Alıcıya, vasitəçiyə və satıcılara.
- Mühəndis-texniki heyətə, ticarət agentlərinə.
- Satışın stimullaşması proqramını hazırlayan heyətə.
- Ali icraedici orqanlara və reklam agentlərinə
- Xarici tərəfdaşa, vasitəçiyə, beynəlxalq müşahidəçiyə.

226 Satışın stimullaşması nədir?

- Xarici tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi vasitəsidir.
- Satışın, xüsusilə istehlakçı bazarlarındakı satışın stimullaşmasıdır.
- Press-relizlərin paylanması üçün ixtisaslaşmış nəşriyyatdır.
- Alıcıların mal almasına cəlb etmək üçün tətbiq olunan sövqedici amillərdir.
- Stimullaşma proqramının hazırlanmasıdır.

227 Dövlət səviyyəsində ilk Pablik Rileysnz kompaniyası nə vaxt, harada keçirilib?

- 1918-ci ildə Almaniyada.
- 1912-ci ildə ABŞ-da.
- 1901-ci ildə İngiltərədə.
- 1911-ci ildə ABŞ-da.
- 1988-ci ildə ABŞ-da.

228 Müəssisənin Pablik Rileysnzi nədir?

- Xarici bazarın ictimaiyyət ilə əlaqə üsuludur.
- Press-relizlərin paylanması üçün ixtisaslaşmış nəşriyyatdır.
- Xarici tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi vasitəsidir.
- Əmtəə və xidmətlərin xarici bazara irəlilədilməsi prosesidir.
- Firmanın müsbət imicinin yaradılmasına və qorunub saxlanmasına yönələn fəaliyyətdir.

229 İstehsal müəssisələrinin paralel ixracı nədir?

- Patentlər, nou-hau, əmtəə nişanları, sənaye nümunələri şəklində elmi-texniki bilikləri 20 ilə qədər olan dövr ərzində mübadiləsini nəzərdə tutur.
- Xarici bazara yeni əmtəə ilə çıxan firmaların "qaymaq yığıma" strategiyasıdır.
- Paralel ixrac vasitəçilərin daxili bazarda əmtəə satışından daha sərfəli olan əmtəə satışı üzrə qeyri-rəsmi fəaliyyətdir.
- Xarici bazara yeni əmtəə ilə çıxan firmaların "yarıb keçmə" strategiyasıdır.
- Bu sazişlər adi əmtəə mübadiləsindən elmi-texniki və sənaye əməkdaşlığına qədər geniş əməkdaşlıq dairəsinə toxunan hüquqi sənədləri əhatə edir.

230 İstehsal müəssisələrində əməliyyatın obyektini üzrə françayzinqin növü hansıdır?

- Daxili françayzinq, ticarət françayzinqi.
- Şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi, biznes françayzinqi.
- İstehsal françayzinqi, sənaye françayzinqi.
- satış françayzinqi, istehsal françayzinqi.
- Strateji françayzinq, əməliyyat françayzinqi.

231 İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq lisenziya sazişi nədir?

- Malın ixracı zamanı ödəmələrin gecikdiyi halda reklamasiya haqqında sazişdir.
- Patentlər, nou-hau, əmtəə nişanları, sənaye nümunələri şəklində elmi-texniki bilikləri 20 ilə qədər olan dövr ərzində mübadiləsini nəzərdə tutur.
- Elə saziş bağlanması nəzərdə tutulur ki, ona əsasən xarici şirkətin idarəedilməsi göstərilən dövr ərzində yerli şirkətə verilir.
- Bu sazişlər adi əmtəə mübadiləsindən elmi-texniki və sənaye əməkdaşlığına qədər geniş əməkdaşlıq dairəsinə toxunan hüquqi sənədləri əhatə edir.
- Gömrük rüsumlarının qeyri-tarif tənzimlənməsi sazişləridir.

232 İstehsal müəssisələrinin kompensasiya sazişləri nədir?

- Elə saziş bağlanması nəzərdə tutulur ki, ona əsasən xarici şirkətin idarəedilməsi göstərilən dövr ərzində yerli şirkətə verilir.
- Bu sazişlər adi əmtəə mübadiləsindən elmi-texniki və sənaye əməkdaşlığına qədər geniş əməkdaşlıq dairəsinə toxunan hüquqi sənədləri əhatə edir.
- Patentlər, nou-hau, əmtəə nişanları, sənaye nümunələri şəklində elmi-texniki bilikləri 20 ilə qədər olan dövr ərzində mübadiləsini nəzərdə tutur.
- Malın ixracı zamanı ödəmələrin gecikdiyi halda reklamasiya haqqında sazişdir.
- Gömrük rüsumlarının qeyri-tarif tənzimlənməsi sazişləridir.

233 İstehsal müəssisələrinin Aykido strategiyasının mahiyyəti nədir?

- Ondən ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satınalmasıdır.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.

234 Alyanslar nədir?

- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- Ondən ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satınalmasıdır.

235 İstehsal müəssisələrinin bölgü kanallarının ümumi quruluşu hansıdır?

- Dövlətlərarası kanallar → Satıcı → Dövlətdaxili kanallar → Alıcı.
- Satıcı-satıcı qarargahında → Dövlətlərarası kanallar xidməti → Dövlətdaxili kanallar → Son istehlakçı.
- Satıcı qarargahında → Satıcı → Dövlətlərarası kanallar → Dövlətdaxili kanallar.
- Dövlətdaxili kanallar → Alıcı → Satıcı → Dövlətdaxili kanallar
- Satıcı → Alıcı → Dövlətdaxili kanallar → Dövlətdaxili kanallar.

236 İstehsal müəssisələrində biznes françayzinqi nədir?

- Fransız paketinə şirkətin məhsulundan, adından əlavə idarəetmənin təşkili və keyfiyyətə nəzarət metodlarının əlavə edilməsi.
- İstehsal sahəsindən asılı olaraq miqdarı müəyyən olunan ilkin ödəmələrinin həcmi tanınmış ticarət markası adı altında iştirak etmək formasıdır.
- Françayzerin əmtəəsindən ödəmə normativlərinin müəyyən olunması və ödəmə formalarının dəqiqləşdirilməsidir.
- Təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinə görə tam məsuliyyət daşıyan, hüquqi şəxs statusuna malik olan istehsal müəssisələridir.
- Alıcılar arasında nüfuzu olan böyük elmi-texniki potensiala və iri maliyyə ehtiyatlarına malik olan müəssisələrin fəaliyyətidir.

237 İstehsal müəssisələrinin qarşılıqlı hesablanmaları nədir?

- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.

238 İstehsal müəssisələrinin qarşı ticarəti nədir?

- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
- Satış sahəsində əməkdaşlıq haqqında beynəlxalq saziş əsasında könüllü birləşmədir.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.

239 İstehsal müəssisələrinin konsessiya sazişi nədir?

- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.

240 Faydalı qazıntılar çıxarılması zamanı məhsulun bölünməsi haqqında sazişlər (MBS) nədir?

- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.

- Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.

241 İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşması haqqında saziş nədir?

- İri xarici valyuta ehtiyatı olmayan ölkə üçün xarici ölkədən əmtəəni almaq və təchiz etməni hissə-hissə pul və ya əmtəə ilə ödəmək üsuludur.
- Satıcı alıcıya malı qabaqcadan müəyyən edilmiş qiymətə satmağı öhtəsinə götürür; zəruri şərt ondan ibarətdir ki, satıcı alıcıya qarşılıqlı güzəştə getmək üçün razılıq verməlidir.
- Buraxılan məhsulların əmtəə nomenklaturasının, bir qayda olaraq, bir sahənin firmaları arasında bölüşdürülməsini, əmtəə bazarlarının bölüşdürülməsini nəzərdə tutur.
- Öz şirkətlərinin öz gücləri ilə sərbəst çıxarmanın təşkil edilməsi üçün kifayət qədər təcrübəsi, maliyyə vəsaitləri və texnologiyaları olmayan, iqtisadi cəhətdən zəif ölkələrin ərazisində inkişaf etmiş ölkənin böyük şirkətləri tərəfindən təbii sərvətlərin çıxarılmasına dair lisenziya.
- Razılaşdırılmış ərazidə nisbətən uzun vaxt ərzində faydalı qazıntıların kəşfiyyatı və çıxardılması üçün xarici şirkətə dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə verilməsidir.

242 İstehsal müəssisələrinin üfqi satış sistemləri nədir?

- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Satış sahəsində əməkdaşlıq haqqında beynəlxalq saziş əsasında könüllü birləşmədir.
- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolayı təsir edən sistemlər.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.

243 İstehsal müəssisələrinin müqaviləli şaquli sistemləri hansıdır?

- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- İkitərəfli əsasda müxtəlif ölkələrin kontragentlərinin uzunmüddətli sazişlər əsasında birləşməsidir.
- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolayı təsir edən sistemlər.

244 İstehsal müəssisələrinin korporativ şaquli sistemi nədir?

- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir.
- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolayı təsir edən sistemlər.

245 İstehsal müəssisələrinin şaquli sisteminin növləri hansıdır?

- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolayı təsir edən sistemlər.
- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.

246 Cari lizinq nədir?

- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satınalmasıdır.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.

- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- Ondan ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.

247 Forfeytinq nədir?

- Ondan ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satılmasıdır.
- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.

248 Konsorsiumlar nədir?

- Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə uyğun etimada və əməkdaşlığa əsaslanmış sazişlərdir, onların iştirakçıları biznes imkanlarında bir-birini tamamlayırlar.
- İdarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturuna, ayrı-ayrı şirkətlərin strukturları üzərində xüsusi birləşmiş xidmətə malikdir.
- Əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur.
- Malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutu tərəfindən nağq hesablaşma ilə satılmasıdır.
- Ondan ibarətdir ki, rəqibin güclü tərəflərini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin.

249 İstehsal müəssisələrinin satışın mürəkkəb şaquli marketinq sistemi nədir?

- Müqavilə ilə öz aralarında əməkdaşlıq edən şirkətlərdir.
- Bir şirkətə mülkiyyət hüququ əsasında məxsus olan satış bölmələri ilə ifadə edilir.
- Öz aralarında müəyyən şərtlərlə bağlı olur və bütöv, vahid qarşılıqlı əlaqəli mexanizm kimi fəaliyyət göstərən beynəlxalq ticarət iştirakçılarının sistemi.
- Müstəqil istehsalçıdan bir və bir neçə vasitəçi ticarət təşkilatından ibarətdir.
- Beynəlxalq korporativ sistemlər, beynəlxalq müqaviləli sistemlər və beynəlxalq dolaylı təsir edən sistemlər.

250 Birbaşa investisiyalar hansı istiqamətdə aparılır?

- Dolaylı ixrac beynəlxalq ticarət fəaliyyətinin distribütör və ticarət agentləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətidir.
- Konqlomeratlar, konsemlər, yeni müəssisələrin tikilməsi.
- Dolaylı ixrac, birbaşa ixrac.
- Sənaye kooperasiyası, kontrakt üzrə istehsal, tollinq.
- Strateji anlayışlar, konsorsiumlar.

251 Müqavilə üzrə idarəetmə nədir?

- Başqa ölkədə öz istehsalının bir hissəsini müqavilə yolu ilə istehsalıdır.
- Firma öz xarici tərəfmüqabillərinə nou-hau verir, o isə zəruri olan kapitalı təmin edir.
- Xarici və yerli sərmayəçilərin birgə mülkiyyətində olan və birgə idarə edilən yerli kommertiya müəssisəsini yaratmaq məqsədi ilə qüvvələrin birləşdirilməsidir.
- Birbaşa xarici ölkədə investisiya qoyuluşudur.
- İki xarici ölkə sahibkarının üçüncü ölkədə müştərək fəaliyyətidir.

252 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aid deyil?

- innovasiya fəaliyyəti.
- maddi-texniki təminat;

- elmi-texniki tərəqqi;
- əməyin təşkili;
- istehsalın təşkili;

253 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- analiz və sintez
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- iqtisadi-riyazi metodları
- induksiya və deduksiya metodları

254 Barter:

- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

255 Kvota:

- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

256 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- müvəqqəti ixraj
- fransayzinq
- təkrar ixrac
- kreditə ixrac
- konsiqnasiya

257 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- hüquqi və mədəni amillər;
- coğrafi amillər;
- tarixi amillər;
- siyasi və iqtisadi amillər;
- sosial amillər;

258 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalalarının işlənilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilməsinə (yaradılmasına) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

259 Sertifikasiya:

- məhsullar ucun norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

260 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- döviyyə və tədavul fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur.
- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məjmusu ilə müəyyən olunur
- alıcıların müəyyən qrupu üçün maraq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur

261 Aşağıdakılardan hansı muəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi.
- strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi;
- investisiya strategiyasının müəyyən olunması;
- investisiya layihələndirilməsi;
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili;

262 Əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- daxili rentabellik norması, risklərin gozlənilən səviyyəsi
- bazarın potensial həcmi, risklərin gozlənilən faizi

263 Əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- tikinti-quraşdırma avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kədr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri;
- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər;
- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri.
- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri;
- muəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri;

264 Əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir;
- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir;
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir.
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir;
- yeni tikintiyə, mövcud gujlərin genişləndirilməsinə, muəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir;

265 Qeyri-qiymət dempinqi nədir?

- Daha yaxşı keyfiyyəti, böyük miqdarda əlavə xidmətlər ilə müşayət olunan malın bazarda qəbul olunmuş orta qiymətə təklif edilməsini nəzərdə tutur.
- Daha sərt tədbirlər görülməsi haqqında xəbərdarlıq tədbirləridir.
- İxracçının müdafiə strategiyası.
- Antidempinq komissiyası tərəfindən tətbiq olunan səviyyədir.
- Sərt proteksionist tədbiridir, ixracçı üçün itkilərə gətirib çıxarır.

266 Daimi antidempinq rüsumları nədir?

- Daha sərt tədbirlər görülməsi haqqında xəbərdarlıq tədbirləridir.
- İxracçının müdafiə strategiyası.
- Sərt proteksionist tədbiridir, ixracçı üçün itkilərə gətirib çıxarır.
- İxracçının özünün mənafeyini müdafiə strategiyasıdır.
- Antidempinq komissiyası tərəfindən tətbiq olunan səviyyədir.

267 Müvəqqəti antidempinq rüsumları nədir?

- Sərt proteksionist tədbiridir, ixracçı üçün itkilərə gətirib çıxarır.
- Daha sərt tədbirlər görülməsi haqqında xəbərdarlıq tədbirləridir.
- İxracçının özünün mənafeyini müdafiə strategiyasıdır.
- Antidempinq komissiyası tərəfindən tətbiq olunan səviyyədir.
- İxracçının müdafiə strategiyası.

268 İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq reklamı hansı formada həyata keçirilir?

- İkiqat uyğunlaşdırılmış, hüquqi uyğunlaşmış.
- Reklamı tamamilə standartlaşdırılır, hissə-hissə standartlaşdırılır, milli şəraitə uyğunlaşmış formada.
- Tamamilə uyğunlaşmış, hüquqi uyğunlaşmış
- Tam standartlaşmış, yerli uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.
- Qismən uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış

269 Reklamın standartlaşmasının məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Reklamın standartlaşması və uyğunlaşması arasındakı seçimi.
- Əmtənin beynəlxalq imicinin yaradılması.
- Reklamın istehsalına xərclərin azaldılması.
- Müxtəlif ölkə bazarlarına sinxron çıxışı tezləşdirmək.
- İstehlakçının bir ölkədən digərinə hərəkəti və KİV-də məlumatın qarışdırılmasından kənar qaçmaq.

270 İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq reklamın aktual problemi nədir?

- İstehlakçının bir ölkədən digərinə hərəkəti və KİV-də məlumatın qarışdırılmasından kənar qaçmaq.
- Reklamın istehsalına xərclərin azaldılması.
- Reklamın standartlaşması və uyğunlaşması arasındakı seçimidir.
- Müxtəlif ölkə bazarlarına sinxron çıxışı tezləşdirmək.
- Əmtənin beynəlxalq imicinin yaradılması.

271 Elektron reklam və telemarketing yayılma imkanı nə ilə məhdudlaşır?

- Səyahət edənlərin sayı ilə.
- Ölkənin iqtisadi və texniki inkişaf səviyyəsi ilə.
- Piyadaların, avtomobillərin sayı ilə.
- Televizora baxanların sayı ilə.
- Nəqliyyatdan istifadə edənlərin sayı ilə.

272 Nəqliyyatda reklam hansı ölkələr üçün aktualdır?

- Turizmin inkişaf etdiyi ölkələrdə.
- Şəxsi avtomobillər az olan ölkələrdə.
- Piyadaların az olduğu ölkələrdə.
- Piyadaların və avtomobillərin çox olduğu ölkələrdə.
- Bütün bunların hamısında.

273 Millayn nədir?

- Reklamın qiymətləndirilməsi növü.

- Reklamın yayılma kanalı.
- Ticarət markası.
- Qəzet tariflərinin müqayisəli kriteriyaları.
- Trulayn metodu.

274 Qəzet reklamının qiyməti hansı üsullarla hesablanır?

- Əhatə genişliyinə görə.
- Ödəmə və akkreditiv.
- Tiraj və abunəçilərin sayının müəyyənləşdirilməsi.
- Konkret reklamdaşıyıcıya görə.
- Millayn, trulayn.

275 Birbaşa agentlər hansılardır?

- Missioner agentlər, dolay agentlər, yerli agentlər
- Birbaşa, dolay və yerli agentlər.
- Yerli, eksteritorial, kosmopolitlər
- Dolay, birbaşa, yerli agentlər.
- Eksteritorial, dolay və yerli agentlər.

276 İstehsal müəssisələrinin agentlərinin iki növü hansıdır?

- Muzdlu agentlər, dolay agentlər.
- Dolay və birbaşa agentlər.
- Dolay və eksteritorial agentlər.
- Yerli və xarici agentlər.
- Birbaşa agentlər, yerli agentlər.

277 Antidempinq rüsumlarının növləri hansıdır?

- Daimi, dövrü.
- Müvəqqəti, daimi.
- Daimi, birdəfəlik.
- İkiqat, tənzimlənen.
- Təsadüfi, daimi.

278 İstehsal müəssisələrinin qiymət siyasətinin məqsədlərinin əsas istiqamətləri hansıdır?

- Son qiymətin maksimallaşmasına istiqamətlənən.
- Mənfəətə, satış həcminin artmasına, bazarda cari vəziyyətə istiqamətlənən.
- Bazara dərindən daxil olmağa istiqamətlənən.
- Bazar hüdudlarının genişlənməsinə istiqamətlənən
- Yalnız yeni, avanqard bazara istiqamətlənən.

279 İstehsal müəssisələrinin qiymətdəyişmənin spesifik amillərinə nələr daxildir?

- Alıcı tələbi, seqmentin alıcılıq qabiliyyəti.
- Dövlət tənzimlənməsi, inflyasiya meyilləri, dövlətin maliyyə vəziyyəti, ölkədə siyasi vəziyyət, valyuta kurslarının nisbəti.
- Rəqib malların qiymətləri.
- İstehlakçının psixoloji vəziyyəti.
- Malın xarakteri və xarakteristikaları.

280 İstehsal müəssisələrinin qiymətdəyişmənin əsas amillərinə nələr daxildir?

- Dövlət tənzimlənməsi və alıcının psixoloji vəziyyəti.
- Alıcı tələbi, seqmentin alıcılıq qabiliyyəti, alıcının psixoloji vəziyyəti, rəqib malların qiyməti.
- Siyasi vəziyyət, dövlət tənzimlənməsi və alıcının psixoloji vəziyyəti.

- Dövlətin maliyyə vəziyyəti.
- İnflyasiya ,rəqib malların qiyməti.

281 Beynəlxalq marketinqdə strateji alyansların müvəffəqiyyətinin amillərinə aid deyil:

- iştirakçıların rolunun dəqiq bölüşdürülməsi;
- informasiya mübadiləsinin intensivliyi;
- sazişin logistik kanalının.
- nəticələrin qiymətləndirilməsi sisteminin adekvatlığı;
- sazişin ləğv edilməsi şərtləri;

282 Forfeytorun əldə etdiyi borc öhdəliyinin rəsmiləşdirilmə formalarına aiddir:

- ödəməyə möhlət verilməklə geri çağırılmayan akkreditiv şəklində
- verilənlərdən hər biri doğrudur
- məhsulun alıcısı tərəfindən buraxılmış və aksept verilmiş sadə və ya köçürmə bank zəmanəti olan veksəl şəklində rəsmiləşdirilməsi.
- bank və ya dövlət zəmanətilə təmin edilmiş digər maliyyə vəsaiti şəklində
- heç biri doğru deyil

283 Qarşılıqlı ticarət haqqında verilənlərdən hansı düzgün deyil?

- qarşılıqlı ticarət zəmanət verir ki,satıcı kontrakt bağladıqdan sonra vicdansız hərəkətlər etməyəcək.
- qarşılıqlı ticarət adətən kifayət qədər vəsaiti olmayan,öz məhsullarını dünya bazarında sata bilməyən şirkətlər üçün daha cəlbədicidir olur;
- dünya əmtəə mübadiləsinin yarıdan çoxu qarşılıqlı ticarətin payına düşür;
- qarşılıqlı ticarət nəzərdə tutur ki,satıcı alıcıya malları və xidmətləri mallar və xidmətlər almaq öhdəliyi əvəzində verir;
- qarşılıqlı ticarətin yeddi müxtəlif mövü var;

284 Kommersiya sövdələşməsinin həyata keçirilməsi mərhələlərinin düzgün verildiyi variantı seçin;

- alıcının sifariş tərtib etməsi, tədarükə nəzarət,hesabların həyata keçirilməsi,sifarişlərin icrası,hesabların həyata keçirilməsi,fəaliyyətə nəzarət.
- partnyorlarla işgüzar kontraktın qurulması,alıcının sifarişi tərtib etməsi,satıcı tərəfindən sifarişin icrası,hesablamaların həyata keçirilməsi;
- partnyorlarla işgüzar kontraktın qurulması,satıcı tərəfindən sifarişlə icrası,hesabların həyata keçirilməsi;
- alıcının sifariş tərtib etməsi,satıcı tərəfindən sifariş icrası,hesabların həyata keçirilməsi;
- partnyorlarla işgüzar kontraktın qurulması, alıcının sifarişlərin tərtib etməsi,sifarişlərin icrası,hesablaşmaların həyata keçirilməsi,fəaliyyətə nəzarət;

285 Alyansların təsnifat tipinə aid olmayan variantı seçin:

- iştirak edən tərəflərin sayı üzrə təsnifat.
- məqsədinə görə təsnifat;
- sahələr üzrə təsnifat;
- funksiyalar üzrə təsnifat;
- fəaliyyət vaxtı və müddətinə görə təsnifat;

286 Aşağıdakılardan hansı strateji alyansların uğursuzluğunun səbəblərindən deyil:

- tərəfdaşların servis öhdəliklərinin səviyyəsi.
- seçilmiş tərəfdaşların qarşılıqlı uyğunsuzluğu;
- məqsədlərin dəqiq olmaması;
- psixoloji uyğunsuzluq;
- qarşılıqlı etimadın kifayət qədər olmaması ;

287 İnjnirinçin növlərinin düzgün verildiyi variant hansıdır?

- tikinti,layihə,tekniki injnirinçi;
- məsləhətçi,teknoloji,tikinti injnirinçi;

- məsləhətçi,bərpa,texnoloji injnirinqi.
- bərpa,məsləhətçi,texnoloji injnirinqi;
- məsləhətçi,layihə tikinti injnirinqi;

288 Beynəlxalq əməkdaşlığın əsas məqsədlərinə aiddir:

- firmanın və onun mallarının rəqabət mövqeyinin yüksəldilməsi;
- əlavə maliyə və digər vəsaitlər cəlb edilməsi;
- yuxarıdakı variantların hamısı aiddir.
- müxtəlif ölkələrdə satışın və istehlakçılarla işin koordinasiyası
- toplanmış biznes biliklərindən və sahibkarlıq təcrübəsindən istifadə edilməsi;

289 Aşağıdakılardan hansı inteqrasiyalı əməkdaşlıq formalarının fəallaşma səbəblərindən deyil:

- bazarın dolması;
- xammal və materialların bahalaşması;
- inkişaf və tədqiqat layihələrinin bahalaşması;
- satışın çətinlikləri.
- böhran halları;

290 Azərbaycanın birgə müəssisələrində istehsal edilmiş məhsulların satışı necə həyata keçirilir?

- yuxarıda göstərilmiş variantların hər birindən istifadə edilə bilər.
- birgə müəssisənin məhsulu Azərbaycanda satılır və xarici təsisçi gəliri manatla alır;
- birgə müəssisənin özü istifadə edilən məhsulun bir hissəsini beynəlxalq bazara çıxarırlar və orada valyutaya realizə edilir;
- xarici təsisçi Azərbaycanda gəliri mal formasında alır,sonra onu xaricə daşıyır və orada satır;
- kombinasiya metodu,yəni xarici investitorlar əldə etdikləri gəliri özləri bildikləri kimi istifadə edə bilərlər;

291 Birgə sahibkarlığın tiplərinə aid deyil:

- podrat istehsal.
- lisenziyalı istehsal;
- müqavilə üzrə idarəetmə;
- kapitalla birgə sahib olma;
- səlahiyyətlərin bölüşdürülməsi üzrə idarəetmə;

292 Birgə müəssisələrin fəaliyyət növünə görə təsnifatının düzgün verildiyi variant hansıdır?

- tədarük,kompleks,vasitəçi,satış,istehsal.
- elmi-tədqiqat,istehsal,vasitəçi,tədarük,satış
- istehsal,elmi-tədqiqat xarakterli,tədarük,satış,kompleks
- istehsal,tədarük,kompleks,istehlak,xidmət
- satış,kompleks,xidmət,tədarük,elmi-tədqiqat xarakterli

293 Birgə müəssisələrin yaradılması mərhələlərinin düzgün ardıcılıqla verildiyi variantı seçin:

- məqsədinin müəyyən olunması xarici kontragentin seçilməsi, texniki-iqtisadi əsaslandırma, tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması, təsis sənədinin hazırlanması;
- məqsədin müəyyən olunması, xarici kontragentin seçilməsi, tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması, texniki-iqtisadi əsaslandırma, təsis sənədinin hazırlanması;
- məqsədin müəyyən olunması, xarici kontragentin seçilməsi, təsis sənədinin hazırlanması, texniki-iqtisadi əsaslandırma, tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması.
- xarici kontragentin seçilməsi, məqsədin müəyyən olunması, tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması, texniki-iqtisadi əsaslandırma, təsis sənədinin hazırlanması;
- xarici kontragentin seçilməsi, tərəfdaşlar arasında danışıqların aparılması, məqsədin müəyyən olunması, texniki-iqtisadi əsaslandırma, təsis sənədinin hazırlanması;

294 Beynəlxalq birgə müəssisələrin tiplərinə aid deyil:

- səhmdar;

- payçı müəssisələr.
- müqaviləli;
- quraşdırma zavodları;
- istehsal müəssisələri;

295 Françayzinqin əsas növlərinə aid deyil.

- françayzinq.
- idxal françayzinqi;
- ixrac françayzinqi;
- şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi;
- biznes françayzinqi;

296 Xarici sazişlərin həyata keçirilməsi üçün lazım olan ticarət sənədlərindən deyil:

- ixrac malının təmin edən sənədlər;
- risklərin bölüşdürülməsi üzrə sənədlər;
- tədiyyə-bank əməliyyatları üzrə sənədlər.
- malın boşaldılmasına hazırlıq üzrə sənədlər;
- kommersiya sənədləri;

297 Malların xaricə satılmasında birgə müəssisələrin risklərinə aid deyil:

- tələbatın düşməsi;alıcıların ödəmə qabiliyyətinin olmaması;
- malların daşınması zamanı yarana biləcək risklər;
- istehsal riskləri.
- kommersiya sənədləri elmi-teniki risklər;
- risklərin bölüşdürülməsi üzrə sənədlər;

298 Lisenziya ödəmələrinin düzgün verildiyi variant hansıdır?

- pauşal,vaxtaşırı,daimi ödəmələr;
- vaxtaşırı,daimi qarışıq tipli ödəmələr
- pauşal,royalti,daimi ödəmələr.
- pauşal,kombinasiya edilmiş və dövrü ödəmələr;
- dövrü,daimi,kombinasiya edilmiş ödəmələr;

299 Birgə müəssisənin təsis sənədlərinə aiddir:

- vergi ödəyicisi olmasını təsdiq edən sənəd , təsisçilərin iclasının protokolu ,ərizə
- Sifariş ərizəsi, təsisçilərin iclasının protokolu, cəmiyyətin nizamnaməsi
- təsisçilərin iclasının protokolu, vergi ödəyicisi olmasını təsdiq edən sənəd, ərizə
- firmanın bank kartı,rüblük limit kartı, ərizə
- cəmiyyətin nizamnaməsi, sifariş ərizəsi, vergi ödəyicisi olmasını təsdiq edən sənəd , təsisçilərin iclasının protokolu

300 Aşağıdakılardan hansı birgə fəaliyyətdə sahibkarın məqsədlərinə aiddir?

- partnyorun satış kanallarından istifadə edərək dünya bazarına çıxış imkanının açılması;
- daxili bazarın keyfiyyətli məhsulda daha dolğun təchiz edilməsi;
- variantların hamısı aiddir.
- xalq təsərrüfatlarına xarici texnologiyanın və qabaqcıl idarəçilik təcrübəsinin cəlb edilməsi;
- stabil valyuta gəlirinin alınması;

301 Reklamverənlər reklam agentliklərini hansı meyarlara görə seçirlər?

- Xatırlatma, nəsihətvermə, əmtəənin həyat dövrü mərhələlərinə yanaşmaya görə.
- Bazarı əhatə etməsinə, xidmətin çeşidinə, beynəlxalq marketinqin məqsədliyinə görə, əlaqə səviyyəsinə və agentliyin imicinə görə.
- Əhatə genişliyi, təsir gücü və görünmə tezliyinə görə.

- Cəlbətmə dərəcəsi, əhatə genişliyi, görünmə tezliyi.
- Təsir gücü, imici, agentliklərarası koordinasiya.

302 İstehsal müəssisələrinin beynəlxalq reklamın hüquqi uyğunlaşması nədir?

- Standartlaşmış reklamın mənfə qəbul edilməsinə görə tətbiq olunan hüquqi uyğunlaşmadır.
- Həm milli, həm də xarici reklamverənlərə aid olan reklam təcrübəsinə münasibətdə qanunverici tələblərə əməl olunmasıdır.
- Cəmiyyətin iqtisadi inkişafının xüsusiyyətləri və səviyyəsidir.
- TV çarxlarının davamiyyətinə, nümayiş vaxtına hüquqi yanaşmadır.
- Tam standartlaşmış, yerli uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.

303 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması;
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması;
- kadrların seçilməsi;
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması;

304 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- mənzuniyyət vaxtı;
- hazırlıq-tamamlama vaxtı
- köməkçi vaxt;
- iş yerinə xidmət vaxtı;
- əsas vaxt;

305 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;

306 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- maliyyə-istehsal qrupları
- sindikat
- kartel
- konsorsium
- assosiasiya

307 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- analitik, müşahidə və eksperimental
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- ucot, stimullaşdırma və nəzarət
- ucot, stimullaşdırma və bölgü

308 Müəssisədə qiymətdə qoymanın metoduna aiddir:

- orta xərclər üstəgəl mənfəət
- müşahidə
- maya dəyəri üstəgəl əmək haqqı
- sex maya dəyəri üstəgəl umumzavod xərcləri
- analitik

309 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar.
- dövlətlərarası standartlar;
- regional standartlar;
- beynəlxalq standartlar;
- muhasibat standartları;

310 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır

311 İstehsal müəssisələrinin qiymət siyasəti hansı halda keyfiyyətsiz hesab edilir?

- Rəqiblərin intensiv artdığı şəraitdə, əmtəənin həyat dövrünün enmə mərhələsində
- Mənfəət azaldıqda, zərərli ticarət mövcud olduqda.
- Mal təkrarolunmazdır, malın analoqu yoxdur, malı müqayisə etmək çətindir, qiymət keyfiyyətlə əlaqələndirildikdə, mal defisit olduqda.
- Qiymətlər son dərəcə tez dəyişir, qiymət variantları çox olduqda, satış kanallarının mənfəətinin aşağı olduğu halda.
- Rəqabət yüksəldikdə, keyfiyyət aşağı olduqda.

312 Fabrik-zavod maya dəyəri nədir

- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan, ümumzavod xərçləri
- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan içtimai sığorta üçün ayırmalar
- Xammal və əsas materiallar
- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan istehsal məsrəfləri
- Məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan enerji, yanaacaq daşıyıcıları

313 Məhsulun tam maya dəyəri nədir

- Orta xərçlər və mənfəətavab
- Maya dəyəri və qeyri xərçlər
- İstehsal xərçləri
- Fabrik-zavod maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərçləri
- Onun dəyəri və xərçləri

314 Təklifin qeyri-qiymət amili nədir

- aşağı qiymətlə daha çox mal satmaq
- əmtəə göndərənin əmtəə göndərilməsi müqabilində tədiyyəçinin onun hesabına keçirilməsi barədə tələb
- müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- qiymət istisna olmaqla əmtəələr təklifi miqdarının parametrlərini müəyyən edən amillər
- müqavilələrin tərtib olunması

315 Təklif əyrisi nədir

- əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəsini ifadə edir
- qiymət istisna olmaqla əmtəələr təklifi miqdarının parametrlərini müəyyən edən amillər
- əmtəə göndərənin əmtəə göndərilməsi müqabilində tədiyyəçinin onun hesabına keçirilməsi barədə tələb
- satıcının müəyyən müddət ərzində müxtəlif qiymətlərinin miqdarını göstərən əyri
- müəyyən dövr ərzində əmtəə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq

316 Tələb və təklif qanunu nədir

- Mübadilə, tədavül və bölgü sferasında əlaqə yaradır
- Bazar iqtisadiyyatında əsas iqtisadi infrastruktur
- Bütün alıcılara əmtəələrə və ya xidmətlərə tələb əyrisi
- əmtə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəsini ifadə edir
- Bazarda alıcının alıcılıq qabiliyyəti

317 Tələbin inkişaf qanunauyğunluqları hansıdır

- Bu qanunauyğunluq respublikanın pərakəndə satış mal dövriyyəsində özünü göstərir
- Təklifin həcmi artır və strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- Tələbin həcmi durmadan genişlənir və onun infrastrukturunda kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir
- Tələbin həcmi durmadan artır və onun strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- Bu qanunauyğunluq sosial-iqtisadi vəziyyəti və sabit siyasi vəziyyəti əks etdirir

318 Tələbin ödənilmə dərəcəsinə görə hansı təsnifatı doğrudur

- Həqiqi və epizotik tələb
- Həqiqi və tədiyyə qabiliyyətli tələb
- Realizə olunmuş və təxirə salınmış
- Həqiqi və ödənilməmiş tələb
- Maddi və mənəvi tələb

319 Təklifin həcm və strukturuna təsir edən amillərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması, qiymət amilləri, qeyri qiymət amillər
- İstehsalın həcmi və struktur, ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
- Çəmiyyətin inkişaf səviyyəsi, ETT-nin inkişafı və onun nailiyyətlərinin tətbiqi
- Bütün maddi və mənəvi ehtiyatlar, xüsusi ehtiyatlar, köməkçi materiallar, gündəlik mal ehtiyatları
- Müəyyən dövr ərzində əmtəə yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq

320 Elastik tələb nədir

- Hec biri doğru deyil
- Qiymətdən asılı olaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
- Qiymətdən asılı olaraq dəyişməyən tələb
- Qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb
- Qiymətdən asılı olaraq az dəyişən tələb

321 Tədiyyə tələbi nədir

- Əmtəə istehsalının qanunu olub iqtisadiyyat sahəsində tələb və təklif arasında əlaqəni ifadə edir
- Qiymət istisna olmaqla əmtəələr təklifi miqdarının parametrlərini müəyyən edən amillər
- Satıcıның müəyyən müddət ərzində müxtəlif qiymətlərin miqdarını göstərən əyri
- Əmtəə göndərənə əmtəə göndərilməsi müqabilində tədiyyəçinin onun hesabına keçirilməsi barədə tələbi
- Müəyyən dövr ərzində əmtəə yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq

322 Təklifin qiymət elastikliyi əmsalı neçə müəyyənləşdirilir

- Təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin tələb kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə çəmi kimi
- Təklif kəmiyyətinin qiymət kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə hasili kimi
- Tələb kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti ilə
- Təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin qiymətin dəyişilmə faizinə olan nisəti ilə
- Qiymət kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti kimi

323 Təklifin səviyyəsi hansı iqtisadi qanunun təsiri altında formalaşır

- Tələbin inkişaf qanunauyğunluqlarının
- İstehlakın inkişaf qanunauyğunluqlarının

- Tələbatın artma qanununun
- Təklif qanununun
- Dəyər qanununun

324 Dünya bazarı qiyməti nədir?

- Dünya ticarətinə yönəldilən əmtəələrin satış qiymətidir
- Dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin ixraç qiymətidir
- İstehsal mövsümi xarakter daşıyan malların dünya ticarətidir
- Dünya ticarətinə yönəldilən malın beynəlxalq dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- Dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin idxal qiymətidir

325 Tələbin ümumi həcmi nədir

- Mal dövriyyəsinin alıcılıq qabiliyyətinə hasili
- Məçmu təklifin tələbə nisbəti
- Tələbin pula ifadəsi
- Bütün alçıların əmtəələrə yaxud xidmətlərə tələb əyrisi
- Məçmu tələbatın pula ifadəsi

326 Bazar tutumu nədir?

- Malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması, qiymət amilləri, qeyri qiymət amillər
- Mövçud qiymətlər səviyyəsində əhalinin təxirəsalınmış tələbatlarının ödənilməsi üçün mal satışının həcmi başa düşülür
- Mövçud qiymətlər səviyyəsində əhalinin hüquqi tələbinin miqdarı ilə müəyyən edilən mal satışdır
- Mövçud qiymətlər səviyyəsi şəraitində əhalinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin miqdarı ilə müəyyən edilən mal satışının ümumi həcmi başa düşülür
- Əhalinin il ərzində tələbatının tam ödənilməsi üçün istehsal edilən bütün mallar başa düşülür

327 Bazar mexnizminin əsas ünsürlərindən biri

- İnformasiyadır
- Kapitaldır
- Xidmətdir
- Təklifdir
- Müəssisələrdir

328 Biznes əməliyyatlarının əsas iştirakçıları hansı variantda daha doğru göstərilib?

- əmək resursları, vasitəçi və alıcı
- əmək resursları, əsas vəsaitlər, satıcı və alıcı
- satıcı, vasitəçi
- satıcı, vasitəçi və alıcı
- alıcı və satıcı

329 Aşağıdakılardan hansı tədavül xərclərinin strukturuna daxil deyil:

- qısa müddətli tədavülə görə faizlər
- binalar, tikililər, anbarların saxlanması ilə bağlı xərclər
- nəqliyyat xərcləri
- vergilər
- idarə və anbar işçilərinin əmək haqqı

330 Dövriyyə vəsaitləri maddi məzmununa görə bölünürlər:

- qeyri-material və normalaşdırılan
- aktiv və passiv
- materiallar və qeyri-materiallar
- normalaşdırılan və normalaşdırılmayan

- material və normalaşdırılmayan

331 Biznes əməliyyatının aparılması mərhələləri hansı variantda düzgündür?

- fikrin formalaşması,ideya,planlaşdırma,müqavilənin bağlanması,məhsulun alınması, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- ideya,fikrin formalaşması,planlaşdırma,müqavilələrin bağlanması,resurs təminatı, məhsulun alınması və realizasiya,nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- ideya,planlaşdırılma,resurs təminatı, nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- fikrin formalaşması,müqavilənin bağlanması,resurs təminatı,məhsulun alınması və realizasiya,nəzərdə tutulan effektdə çatmaq
- ideya,fikrin formalaşması,resurs təminatı,planlaşdırma,məhsulun alınması və realizasiya,nəzərdə tutulan effektdə çatmaq

332 Bıanes planının son bölməsində açılan maliyyə sənədlərinə aid deyil:

- firmanın aktiv vı passivlərinin azad balansı və itkisizliyin və mənfəətliliyin qrafiki
- satış həcmının proqnozu
- satışın həvəsləndirilməsinin effektivlik balansı
- gəlirlərin və xərclərin cədvəli
- pul xərclərinin və gəlirlərin balansı

333 Vasitəçi ticarət firmasının fəaliyyətində əsas olan risklərdən deyil:

- inflyasiyanın artımı
- siyasi qeyri-sabitlik
- tədarükçülər tərəfindən məhsulun qeyri-təkmil tədarükü
- bazarda tələbatın qeyri sabitliyi
- alıcıların ödəmə qabiliyyətinin olmaması

334 Dörd Si -nin amillərinin düzgün verildiyi variant hansıdır?

- müştərilər,şirkət,qiymət,rəqiblər
- istehlakçıların dairəsi,məhsul,rəqiblər,olduğu yer
- rəqiblər,şirkət,müştərilər,hökumət siyasəti
- şirkət,həvəsləndirmə,məhsul,müştərilər
- müştərilər,istehlakçıların dairəsi,şirkət,rəqiblər

335 Hansı variantda biznes planın əsas bölmələrinin ardıcılığı düzgün verilib?

- ümumi xülasə→ümumi bölmə→ marketinq üzrə plan →daxili və xarici mühitin konkret amillərinin təsirinin analizi →təşkilatın planının hazırlanması →maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi xülasə→ümumi bölmə→ marketinq üzrə plan →təşkilatın planının hazırlanması →riskin qiymətləndirilməsi→maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi xülasə→ümumi bölmə→təşkilatın planının hazırlanması→maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi xülasə→ümumi bölmə→ marketinq üzrə plan →daxili və xarici mühitin konkret amillərinin təsirinin analizi →təşkilatın planının hazırlanması →riskin qiymətləndirilməsi→maliyyə planının hazırlanması.
- ümumi bölmə→ marketinq üzrə plan →daxili və xarici mühitin konkret amillərinin təsirinin analizi →təşkilatın planının hazırlanması .

336 Operativ planlaşdırmanın əsas elementlərindən deyil?

- problemin həllinin dəqiq alqoritmini vermək
- resursların bölüşdürülməsinin uəotu
- əsas məsələnin qoyulması
- biznes əməliyyatının məqsəd və vəzifələrini həcmələrini qarşılıqlı əlaqələndirmək
- bazarda davranışın,həm də satış və gəlirin taktikasını nəzərdə tutmaq

337 Aşağıdakılardan hansı Çətin uşaq a aid deyil?

- adətən bazarda qalması üçün “Sağılan inək” tərəfindən yardım lazımdır

- sürətlə artan tələbat mövcuddur
- yüksək gəlirlidir
- bazarda az paylıdır
- "Ya-ya da" vəziyyəti yaranır

338 Vasitəçi firmanın fəaliyyətinin strateji zonasının həyat qabiliyyətinin tipik yolu necədir?

- "İt" → "Sağılan inək" → "Ulduz"
- "Çətin uşaq" → "Ulduz" → "Sağılan inək"
- "İt" → "Ulduz" → "Çətin uşaq" → "Sağılan inək"
- "Çətin uşaq" → "Sağılan inək" → "Ulduz"
- "Ulduz" → "Çətin uşaq" → "İt"

339 Aşağıdakılardan hansı BMQ-na aid deyil?

- "Çətin uşaqlar"
- "Buqələmun"
- "Ulduz"
- "Sağılan inək"
- "İt"

340 Hansı strateji planlaşdırmanın ikinci mərhələsinə aiddir?

- firmanın əldə etdiyi kommersiya müvəffəqiyyətinə xarici amillərin təsiri dərəcəsini qiymətləndirmək
- firmadaxili imkanların mövcudluğunu qiymətləndirmək
- firmanın inkişafının strateji məqsədinin son seçimi
- strateji planın həyata keçirilməsi və onun yerinə yetirilməsinə nəzarət
- informasiya bazasının yaradılması

341 Aşağıdakılardan hansı Beş Pi -yə aid deyil?

- məhsul
- rəqiblər
- hökumət siyasəti
- qiymət
- olduğu yer

342 BMQ matrisində neçə qrup ayrılır?

- 3
- 4
- 6
- 2
- 8

343 Boston məsləhət qrupunun matrisası nəyə əsaslanır?

- tələbatın həcmnin artımı və məsrəflər
- bazar payı və tələbatının həcmnin artımı
- tələbatın həcmi və təklifin həcmnin artımı
- bazar payı və məsrəflər
- bazar payı və rəqiblərin fəaliyyəti

344 Strateji planlaşdırmanın üçüncü mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır?

- firmanın inkişafının strateji məqsədinin son seçimi
- firmanın əldə etdiyi kommersiya müvəffəqiyyətinə xarici amillərin təsiri dərəcəsini qiymətləndirmək
- firmadaxili imkanların mövcudluğunu qiymətləndirmək
- informasiya bazasının yaradılması

- strateji planın həyata keçirilməsi və onun yerinə yetirilməsinə nəzarət

345 Strateji planlaşdırma neçə mərhələdə həyata keçirilir?

- 6
 4
 5
 2
 3

346 Firmanın strateji planının başlıca məqsədinin əsaslandırılması neçə amilə istinadən hazırlanır?

- 4
 3
 2
 5
 6

347 Aşağıdakılardan hansı strateji planlaşdırmaya aid deyil?

- strateji planlaşdırmanın əsas məqsədinin əsaslandırılması üç əsas amilə istinad etməklə işlənilib hazırlanır
 strateji planlaşdırma prosesi altı mərhələdə həyata keçirilir
 strateji planlaşdırma prosesi keçmiş praktiki təcrübənin öyrənilməsinə, nəzəri əsaslandırmanı və gələcəyə strateji qərarların qəbulu üçün hesablaşmaların sistemini daxil edir
 bütün firmanın inkişaf konsepsiyasının işlənilib hazırlanmasının daimi prosesidir
 başlıca məqsədi minimum ümumi xərcəldə maksimum gəlirin əldə edilməsidir

348 Transfert qiymətdəyişmənin məqsədlərinə hansılar daxildir?

- Borc faizinin, siyasi səviyyənin sabitliyinin yaradılması.
 Fəal himayəçilik olan ölkələrdəki filiallar üçün gömrük rüsumlarının aşağı salınmasıdır.
 Vergi qoyulması səviyyəsində fərqlərə nail olmaq.
 İnflyasiya səviyyəsinin yüksəldilməsinə çalışmaq.
 Valyuta kurslarının nisbətini artırmaq.

349 Transfert qiymətləri nədir?

- Fəal himayəçilik olan ölkələrdəki filiallar üçün gömrük rüsumlarının aşağı salınmasıdır.
 TMŞ çərçivəsində, şirkət daxili göndərmələrin qiymətləridir.
 Beynəlxalq qiymətdəyişmənin mübahisəli metodu.
 Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində aşağı qiymətin qoyulmasıdır.
 Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.

350 İstehsal müəssisələrinin bazarda qaymağın götürülməsi (skimming) strategiyasının mahiyyəti nədir?

- ƏHD birinci mərhələsində orta və yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
 Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində aşağı qiymətin qoyulmasıdır.
 ƏHD-nin kamillik mərhələsində orta qiymət qoyulmasıdır.
 ƏHD enmə mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
 Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.

351 İstehsal müəssisələrinin İxrac qiymətinin eskalasiyası amilləri hansıdır?

- Sığorta xərcləri, gəlirlik rüsumları, xidmət xərcləri.
 İxrac xidmətinin fəaliyyəti xərcləri, yükləmə və nəqliyyat xərcləri.
 İxracçı əldə malın maya dəyəri, malın idxalçı ölkəyə daxil olana qədər ixrac maya dəyəri, mal idxalçı ölkəyə daxil olan zaman idxal maya dəyəri.
 Kommersiya kreditinin maliyyəsi, satış üzrə xərclər, ticarət heyətinin işinin ödənilməsi xərcləri.
 Gömrük rüsumları, saxlama xərcləri, satış üzrə xərclər.

352 İstehsal müəssisələrində Hanibal effekti nədir?

- Xarici bazarlarda öz mallarının istehlakçıların yeniləşməsilə əlaqədardır.
- Qiymətin səviyyəsinin səhv müəyyən edilməsidir.
- İxracçı ölkədə malın maya dəyərinin yüksəlməsidir.
- Malın idxalçı ölkəyə daxil olana qədər ixrac maya dəyərinin hesablanmasıdır.
- Firmanın əmtəə nomenklaturasına yeni daxil olan malın bazarda artıq mövcud olan analoji malı sıxışdırıb bazardan çıxarılmasıdır.

353 İstehsal müəssisələrinin qiymətlərin təşəbbüslə artırılmasının əsas amilləri hansıdır?

- Xarici ölkələrdəki vasitəçilərin anbarlarında məhsulun yığılıb qalması.
- Xarici ölkədəki idxal və ixrac rejimindəki dəyişikliklər.
- Sərt rəqabətin təsiri ilə bazar payının azalması
- Bazarda üstün vəziyyət qazanılması strategiyasını həyata keçirmək
- Mənfəətin artırılması, maliyyə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, həddindən artıq tələb, az səriştəli alıcıya münasibətdə xarici ölkələrdə qanunvericiliyin dəyişməsi.

354 İstehsal müəssisələrinin bazara giriş strategiyası nədir?

- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
- ƏHD birinci mərhələsində orta və yüksək qiymətin qoyulmasıdır.
- ƏHD-nin kamillik mərhələsində orta qiymət qoyulmasıdır.
- Xarici bazara tətbiq edilən yeni məhsullara MHD birinci mərhələsində aşağı qiymətin qoyulmasıdır.
- Firma yeni malın satışına aşağı qiymətdən başlayır və bununla da kütləvi bazarı əhatə etməyə çalışır.

355 İstehsal müəssisələrinin rəqabətə istiqamətlənən qiymətqoyma metodlarına hansı daxil deyil?

- Rəqibin qiymətləri nəzərə alınmadan əmtəənin fərqli xüsusiyyətlərinə görə qiymətqoyma.
- Beynəlxalq qiymətqoymanın mübahisəli metodu.
- Dünya bazarının cari qiymətlərinə əmələtmə strategiyası.
- Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş qiymətqoyma metodları.
- Dünya ticarətində liderin mallarının qiymətlərinə riayət etmə strategiyasıdır.

356 İstehsal müəssisələrində Hanibal effekti nədir?

- İxracçı ölkədə malın maya dəyərinin yüksəlməsidir.
- Qiymətin səviyyəsinin səhv müəyyən edilməsidir.
- Xarici bazarlarda öz mallarının istehlakçıların yeniləşməsilə əlaqədardır.
- Firmanın əmtəə nomenklaturasına yeni daxil olan malın bazarda artıq mövcud olan analoji malı sıxışdırıb bazardan çıxarılmasıdır.
- Malın idxalçı ölkəyə daxil olana qədər ixrac maya dəyərinin hesablanmasıdır.

357 İstehsal müəssisələrinin qeyri-qiymət rəqabəti hansı hallarda vacibdir?

- Mal təkrar olunmazdır, malın analoqu yoxdur, malı müqayisə etmək çətindir, qiymət keyfiyyətlə əlaqələndirildikdə, mal defisit olduqda
- Mənfəət azaldıqda, zərərli ticarət mövcud olduqda .
- Rəqiblərin intensiv artdığı şəraitdə, əmtəənin həyat dövrünün enmə mərhələsində
- Rəqabət zəif olduqda, keyfiyyət yüksək olduqda
- Rəqabət yüksəldikdə, keyfiyyət aşağı olduqda.

358 İstehsal müəssisələrinin qiymət rəqabətindən istifadə nə ilə nəticələnə bilər?

- Rəqiblərin çoxalmasına, rəqiblərinə qiymətlərin aşağı endirməsinə səbəb olar.
- Mənfəətin azalmasına, firma üçün zərərli ticarətə səbəb olar.
- Firma üçün yüksəlişə səbəb olar.
- Firma üçün mənfəətin yüksəlməsinə, rəqabətin azalmasına səbəb olar.
- Rəqiblərin azalmasına, zərərli xüsusiyyətlərə səbəb olar.

359 İstehsal müəssisələrinin qiymət strategiyası hansı hallarda çətinləşir?

- Xarici bazanın müxtəlif xüsusiyyətlərilə, rəqabətin dəyişən şərtlərilə, ölkələrdən asılı olaraq qiymətin bütün amillərinin müxtəlif şəkildə göstərilməsi ilə, dövlət təsiri ilə.
- Milli vergi qanunvericiliyi ilə, əmtənin yaranma mənbəyinə ölkənin imicinin təsiri ilə, gömrük rejimi ilə.
- Milli vergi qanunvericiliyi ilə, qəbul edilən ölkənin gömrük siyasəti ilə, valyuta kursunun məzənnəsi ilə.
- Əmtənin yaranma mənbəyinə ölkənin imicinin təsiri ilə, gəlirin bölüşdürülməsinə aid olan vəziyyəti ilə
- ixrac gecikdirmələri ilə, daxili transfer qiymətləri ilə, milli və gömrük rüsumları ilə.

360 Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- analitik, eksperimental, statistik standartlara
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına

361 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun maya dəyəri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri

362 Texniki satış nədir?

- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
- Ticarət agentləri vasitəsilə satışdır.
- Ticarət agentinin yerli mütəxəssislər arasındakı sərfəli vasitəçini tapması və onunla daimi əlaqə saxlamasıdır
- Kompüter sistemi vasitəsi ilə satışdır.
- Kommivoyərlər tərəfindən birbaşa istehlakçı ilə əlaqədə həyata keçirilən satışdır.

363 Missioner satış nədir?

- Kommivoyərlər tərəfindən birbaşa istehlakçı ilə əlaqədə həyata keçirilən satışdır.
- Ticarət agentləri vasitəsilə satışdır
- Kompüter sistemi vasitəsi ilə satışdır.
- Ticarət agentinin yerli mütəxəssislər arasındakı sərfəli vasitəçini tapması və onunla daimi əlaqə saxlamasıdır.
- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.

364 Şəxsi satış nədir?

- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
- Poçtla, telefonla satışdır.
- Birbaşa satışdır.
- Ticarət agentləri vasitəsi ilə satışdır.
- Ticarət avtomatları ilə satışdır.

365 Mükafat nədir?

- Xüsusi dəyəri olmayan, zahiri həvəsləndirmə vasitəsidir.
- Konkret malı alarkən göstərilən məbləğdə qənaət etməyə imkan verən sertifikatdır.
- Əmtənin adi qiyməti ilə müqayisədə alıcıya müəyyən qənaətin təklif edilməsidir.
- Hər hansı bir malın alınmasına görə həvəsləndirici kimi aşağı qiymətə və ya pulsuz təklif olunmasıdır.
- Özünəxas mükafat növü olub, istehlakçılara verilir, sonradan əmtəyə dəyişdirilir.

366 Güzəştli qiymətlə qarşılaşma nədir?

- Xüsusi dəyəri olmayan, zahiri həvəsləndirmə vasitəsidir.

- Hər hansı bir malın alınmasına görə həvəsləndirici kimi təklif olunan əmtəədir.
- Konkret malı alarkən göstərilən məbləğdə qənaət etməyə imkan verən sertifikatdır.
- Əmtəənin adi qiyməti ilə müqayisədə alıcıya müəyyən qənaətin təklif edilməsidir.
- Özünəxas mükafat növü olub, istehlakçılara verilir, sonradan əmtəəyə dayışdırilir.

367 Kupon nədir?

- Xüsusi dəyəri olmayan, zahiri həvəsləndirmə vasitəsidir.
- Hər hansı bir malın alınmasına görə həvəsləndirici kimi təklif olunan əmtəədir
- Əmtəənin adi qiyməti ilə müqayisədə istehlakçıya müəyyən qənaətin təklif olunmasıdır
- Konkret malı alarkən göstərilən məbləğdə qənaət etməyə imkan verən sertifikatdır.
- Özünəxas mükafat növü olub, istehlakçılara verilir, sonradan əmtəəyə dayışdırilir.

368 Pablik Rileyşnz nədir?

- Press-relizlərin paylanması üçün ixtisaslaşmış nəşriyyatdır.
- Əmtəə və xidmətlərin xarici bazara irəliləndirilməsi prosesidir.
- Firmanın müsbət imicinin yaradılmasına və qorunub saxlanmasına yönələn fəaliyyətdir
- Xarici bazarın ictimaiyyət ilə əlaqə üsuludur.
- Xarici tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi vasitəsidir.

369 Rəqabət reklamı nədir?

- əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanılması məqsədilə həyata keçirilən reklamdır
- istehsalçılarda yeni əmtəəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır
- istehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən canlandırılma-sı və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etmək olan reklamdır

370 Vasitəçilərin həvəsləndirilməsində ən geniş yayılmış üsullarına aşağıdakıların hansı aid deyil?

- dilerlərin qurultaylarının təşkil olunması
- əvvəlcədən danışılmış həcmdə əmtəə partiyalarına qiymətdə güzəştlərin edilməsi
- müəyyən sayda əmtəə alması şərtilə vasitəçiyə danışılmış sayda əmtəə vahidinin pulsuz təqdim olunması
- əmtəənin surətinin imicinin yaradılması, reklamın təşkil olunması
- dilerlərin müsabiqələrinin təşkil olunması

371 Vasitəçi fəaliyyətinin bütöv göstəriciləri hansılardır?

- dəyər,sərbəst,kəmiyyət və keyfiyyət
- dəyər,keyfiyyət və sərbəst
- kəmiyyət və keyfiyyət
- dəyər və sərbəst
- sərbəst və kəmiyyət

372 Vasitəçi bazarın effektivliyini xarakterizə edən əsas göstəricilər deyil:

- topdansatış təşkilatların material-texniki bazası
- mal ehtiyatının vəziyyəti
- təşkilatların ümumi sayı
- hesablaşmaların xarakteri
- tədavül xərclərinin səviyyəsi

373 Maliyyə vəziyyətinin müstəqillik əmsalı necə müəyyən olunur?

- kreditör borclarının ümumi məbləğə nisbəti
- şəxsi və borc vəsaitlərinin cəmi
- borc vəsaitlərinin(B) mənbələrin ümumi məbləğinə nisbəti

- şəxsi vəsaitlərin(M) mənbələrin ümumi məbləğinə(Mn) nisbəti
- kreditör borclarla(K) şəxsi vəsaitin cəmi

374 Qeyri-material aktivlərinə aid deyil:

- lisenziyalar
- mal nişanları
- patent
- taralar
- ticarət markaları

375 Firmanın planlaşdırılmayan gəlirlərinə aiddir:

- məhsul satışından əldə olunan vəsait
- müddətinin qurtarmasına görə kreditör borcu
- iddia pulları
- inventarizasiya aparılarkən maddi vəsaitlərin artıq çıxması
- müxtəlif təşkilatlardan alınan cərimələr

376 Aşağıdakılardan hansı xüsusiyyətlər qeyri-mal aktivlərinə aid deyil?

- uzun müddət istifadə edilə bilirlər
- aşağı qiymətə və pulsuz əldə edilə bilər
- firmalara gəlir gətirirlər
- başqa firmalar tərəfindən alına və satıla bilməzlər
- material-maddi struktura malik deyillər

377 Aşağıdakı əmsallardan hansı firmanın vəziyyəti haqqında mühakimə yürütməyə imkan verir?

- şəxsi vəsaitlərlə təminat
- maliyyə sabitliyi
- müstəqillik
- bank kreditləri
- cari satış

378 Coğrafi seqmentasiyaya aiddir:

- Bütün cavablar doğrudur
- həkimlər, müəllimlər, fermerlər, iqtisadçılar
- alıcılar məhsulu almaq bəzədə fikirə gəlməyi, doğurdan da onu almağı düşünür
- millət, region, ştat, ölkə, şəhər
- bütün cavablar səhvdir

379 Palsüd süd istehsalçısı üçün Neptun market zinciri nədir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Şaquli marketinq sistemi
- Marketinq vasitəçi
- Agent
- Son istehlakçı

380 Bunlardan hansı mikromühit elementi deyil?

- İctimaiyyət
- Bütün cavablar doğrudur
- Mədəniyyət
- Şirkət
- Rəqiblər

381 Bazarın seqmentasiyasına aid edilir

- Bütün cavablar doğrudur
- psixoloji amillərin təsiri altında bazarın seçilməsi
- demoqrafik bölgü
- bazarın fərqli alıcılar qrupuna bölünməsidir
- bazarın pozisiyalaşdırılmasıdır

382 Doğru cavabı tapın. Şirkətin biznes portfeli

- Bütün cavablar doğrudur
- şirkətin mövcud biznes və məhsullarının toplusunun planlaşdırılması
- şirkətin missiyasının müəyyənləşdirilməsi
- reklam və məhsulların təbliği
- şirkətin marketinq strategiyasının müəyyənləşdirilməsi

383 Aşağıdakılardan hansılar mikromühitə aid edilir?

- Bütün cavablar doğrudur
- şirkət, təchizatçılar, reklam mütəxəssisləri
- şirkət və təchizatçılar
- şirkət, təchizatçılar, müştərilər, rəqiblər
- şirkət, təchizatçılar, rəqiblər və satıcılar

384 Aşağıdakı cavablardan hansı marketinqin konsepsiyası hesab edilmir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Məhsul, İstehsal və Sosial marketinq
- Sosial marketinq və Marketinq
- Mühəsibat və vergi uçotu qaydaları
- İstehsal, Satış və Məhsul

385 Ömür boyu müştəri dəyəri nədir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Müştərinin ömür boyu şirkətə verdiyi gəlir
- Müştərinin ömür boyu şirkətdən aldığı məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri
- Müştərinin ömür boyu şirkətdən əldə etdiyi dəyər
- Müştərinin ömür boyu şirkətdən aldığı məhsulların həcmi

386 Bazarın seqmentasiyası

- demoqrafik bölgü
- Bütün cavablar doğrudur
- bazarın pozisiyalaşdırılmasıdır
- psixoloji amillərin təsiri altında bazarın seçilməsi
- bazarın fərqli alıcılar qrupuna bölünməsidir

387 Marketinq konsepsiyası dedikdə nə başa düşülür?

- Bütün cavablar doğrudur
- istehlakçı yaxşı keyfiyyətə, görünüşə və novator xüsusiyyətlərinə malik məhsullara üstünlük verir
- istehlakçılar daha çox münasib və istifadəsi yüksək səviyyədə olan məhsullara meyilli olurlar
- müştərinin təqdim edilən məhsula rəqib firmanın məhsulu ilə müqayisədə məmnunluq səviyyəsinin artırılmasıdır
- mütəssisə və təşkilatların irimiqyaslı satış və həvəsləndirmə tədbirlərini həyata keçirməsini ön plana çəkir

388 Ehtiyac

- Bütün cavablar doğrudur

- istehsalçının alıcılıq qabiliyyətidir
- istehlakçının davranış modelidir
- insanın nədənsə məhrum olunma hissiyatıdır
- istehlakçının hüquqlarının müdafiəsidir

389 İstehlakçı davranışına təsir göstərən amillər hansılardır?

- Bütün cavablar səhvdir
- mədəni, fərdi və psixoloji
- mədəni, sosial, fərdi və psixoloji
- demoqrafik, iqtisadi, təbii, texnoloji
- iqtisadi, təbii, istehlakçının ehtiyacı

390 Marketing tədqiqatı

- Bütün cavablar səhvdir
- məlumatların sistemləşdirilməsi və hesabatların hazırlanması
- məlumatların toplanması, sistemləşdirilməsi
- məlumatların toplanması, sistemləşdirilməsi, təhlili və hesabatının hazırlanmasıdır
- məlumatların toplanması, sistemləşdirilməsi və təhlilidir

391 4C modeli

- Bütün cavablar səhvdir
- müştəri həlli, müştərinin xərci, qiymət və təqdimat
- məhsul, yer, qiymət və təqdimat
- müştəri həlli, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə
- məhsul, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə

392 4P modeli

- Bütün cavablar səhvdir
- məhsul, yer, qarşılaşdırma və qiymət
- məhsul, yer, qiymət və PR
- məhsul, yer, qiymət və təqdimat
- məhsul, qiymət, reklam və keyfiyyət

393 Sosial marketing

- Bütün cavablar səhvdir
- brendin pozisiyalaşdırılmasıdır
- marketing strategiyasıdır
- cəmiyyətin rifahı ilə bağlı marketing konsepsiyasıdır
- hökumətin sosial islahatlarının əsas istiqamətidir

394 Reklamverənlər beynəlxalq reklam agentliklərini hansı meyarlara görə seçirlər?

- Xatırlatma, nəsihətvərmə, əmtəənin həyat dövrü mərhələlərinə yanaşmaya görə.
- Cəlbətmə dərəcəsi, əhatə genişliyi, görünmə tezliyi.
- Əhatə genişliyi, təsir gücü və görünmə tezliyinə görə.
- Bazar əhatə etməsinə, xidmətin çeşidinə, beynəlxalq marketingin məqsədinə görə, əlaqə səviyyəsinə və agentliyin imicinə görə.
- Təsir gücü, imici, agentliklərarası koordinasiya.

395 Şirkətlər hansı reklam agentlikləri ilə əlaqədə olurlar?

- Milli reklam agentlikləri.
- Zəif mərkəzləşmiş idarəetmə sistemli beynəlxalq reklam agentlikləri birliyi.
- Mərkəzləşdirilmiş idarəetmə ilə multimilli reklam agentliyi.

- Vasitəçilərlə əlaqəli yerli reklam agentlikləri.
- Yerli bazar ərazisində yerləşən agentliklər.

396 Reklamverənlərin xarici bazarlarda üzləşdikləri əsas problemlərə hansılar daxil deyil?

- Reklam növünün seçimi.
- Xərclərin səviyyəsi, məqsədli auditoriyanın əhatə olunması çətinlik dərəcəsi.
- KİV-in əldə olunmasının mümkünlük dərəcəsi.
- Əldə olunmuş gəlirlərin xərclənməsi problemi.
- Əhatə olunma haqqında məlumatların düzgünlüyünün yoxlanması mümkünlüyü problemi.

397 Beynəlxalq marketinqdə agentlərin iki növü hansıdır?

- Dolaylı və eksteritorial agentlər.
- Birbaşa agentlər, yerli agentlər.
- Muzdlu agentlər, dolaylı agentlər.
- Dolaylı və birbaşa agentlər.
- Yerli və xarici agentlər.

398 Reklamın istiqaməti nədən ibarətdir

- İstehsalçılarla istehlakçılar arasında qarşılıqlı əlaqə yaratmaqla bazara istiqamələndirmə
- İstehlakçılarla istehsalçılar arasında qarşılıqlı əlaqə
- İstehsal bazarında əmtəə mübadiləsi
- Bazarda əmtəənin realizəsi
- Bazar münasibətlərinin tənzimlənməsi və təkmilləşdirilməsi

399 Reklamın müəssisə üçün xidməti nədən ibarətdir

- Müəssisənin imicini artırmaq, onu məşhurlaşdırmaq, bazara sahib çıxmaqdır
- İstehlakçılarla istehsalçılar arasında qarşılıqlı əlaqə
- İstehsalçılarla istehlakçıların arasında əlaqənin yaranması
- Strateji planlaşmanın həyata keçirilməsi
- Məhsul istehsalının məhdudlaşdırılması

400 Vitrinasının mahiyyəti nədən ibarətdir

- Malların keyfiyyətinə olan münasibət
- İstehsal olunan malın təbliğati, yayımlanması
- Küçədən keçən alıcıların münasibəti
- Geyim mədəniyyəti və məişət estetikasını tətbiq etmək
- İstehlakçıların tələbat, ehtiyaclarının marağı

401 Çap reklamının nəşrinin növü hansıdır

- Kalendar- bloknot nəşri
- Qəzet nəşri
- Dərgi (jurnal) nəşri
- Reklam- kataloq nəşri
- Kitabça nəşri

402 Reklam sifarişçiləri ilə reklam agentlikləri arasında bağlanan müqavilənin mahiyyəti nədən ibarətdir

- Reklam işinin planlaşdırılması
- Reklamın ideyalılığının formalaşması
- Reklamın istiqamətləndirilməsinin təşkili
- Reklam əməliyyatında iştirak edən tərəflər arasında qarşılıqlı əlaqə
- Reklamın doğrululuğu

403 Reklam proqramının əsasının təşkili nədən ibarətdir

- İstehsalın təkmilləşdirilməsidir
- Bazar münasibətlərinin təşkilidir
- Biznes proqramının hazırlanmasıdır
- Reklam fəaliyyətinin təşkilidir
- Marketinq fəaliyyətinin təşkilidir

404 Reklam informasiya agentliklərinin quruluşunda əhəmiyyətli sahə hansıdır

- İstehsalın artırılması
- Malın təbliğatı
- Satış bazarı
- Yaradıcı şöbə
- Malın keyfiyyətliyi

405 Reklam vasitəsinə sifariş verənin funksiyası hansıdır

- Satış xidmətinin keyfiyyətidir
- İstehlakçının tələbatının ödənilməsidir
- İstehsal olunan malın keyfiyyətinin təyini
- Reklam vasitəsinə sifariş verənin funksiyası hansıdır
- Mağazanın təşkil olunmasıdır

406 Biznes fəaliyyətinə reklamın təsiri nədən ibarətdir

- Ehtiyacın ödənilməsinə
- Malın keyfiyyətinə təsir göstərir
- İstehsalın artırılmasına səbəb olur
- Yüksək gəlir əldə etməyə imkan verir
- Tələbatın artırılmasına

407 Reklamın istehlakçılarla istehsalçılar arasında rolu nədən ibarətdir

- Ünsiyyətin yaranması
- Müqavilələrin bağlanması
- Tanışlığın yaranması
- Danışıqların təşkil edicisi
- Münasibətlərin möhkəmlənməsi

408 Məlumatverici reklam nədir?

- əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanması məqsədi ilə həyata keçirilən reklamdır
- istehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən canlandırılması və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etməkdə olan reklamdır
- firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- istehlakçılarda yeni əmtəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır

409 Reklam haqqında qanun nə vaxt qəbul edilib?

- 2003
- 2000
- 1996
- 1997
- 2001

410 Firma üslubu sisteminə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- firma rəngi
- əmtəə nişanı
- firma şüarı
- markalı əmtəə
- firma loqotipi

411 Aşağıdakılardan hansı marketinq kommunikasiyasına daxil deyil?

- pablik rileyşnz
- reklam
- təbliğat
- markalanma
- stimullaşma

412 Müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmusu dedikdə nə başa düşülür?

- mal ehtiyatları və sənaye malları
- sənaye və kənd təsərrüfatı malları
- mal fondları
- mal resursları
- mal ehtiyatları

413 Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir
- mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
- dövriyyəni inkişaf etdirmək

414 Həlqəlilik əmsalı nədir?

- xalis mal dövriyyəsinin topdan mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
- pərakəndə satış mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
- ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti başa düşülür
- xalis mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
- topdansatış mal dövriyyəsinin anbar mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür

415 Tranzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür?

- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə
- hesablaşmada iştirak etməklə tranzit və hesablaşmalarda iştirak etməməklə tranzit
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə
- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə

416 Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansatış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmusudur
- mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmusudur
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal gönədənən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal gönədənən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür

417 Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir?

- malgöndərən, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmusudur
- anbar dövriyyəsi malların topdansatış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür

418 Bazarın konyukturuna təsir edən dövrü amillər hansılardır?

- konkret dövr ərzində vaxtaşırı təsir göstərir
- dövrü amillər konkret dövr ərzində daim təsir göstərir
- dövrü amillər konkret dövr ərzində gündəlik təsir göstərir
- konkret dövr ərzində təsadüfi, tez-tez lakin dövrü olaraq təsir göstərir
- konkret dövr ərzində müntəzəm olaraq təsir göstərir

419 Vasitəçilik fəaliyyətinin növləri hansılardır?

- kütləvi iaşə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak mallarının topdan satışı
- kulinariya məmulatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı
- hesablaşmalarada iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə

420 Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- təbii-coğrafi və demoqrafik amillər
- məhsuldar qüvvələrin düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat, topdansatış bazanın yerləşdirilməsi
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, qiymətlərin səviyyəsi
- malların qablaşdırılması, sortlaşdırılması vəziyyəti
- demoqrafik və iqtisadi amillər

421 Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə
- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə

422 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- mütərəqqi işəməzd
- mükafatlı işəməzd
- sadələşdirilmiş işəməzd
- birbaşa işəməzd
- dolaylı işəməzd

423 Əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- natural göstəricilər;
- texnolojilik göstəriciləri;
- dəyər göstəriciləri.
- əmək göstəriciləri;
- şərti-natural göstəricilər;

424 Vaxt norması nədir?

- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür;
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür;
- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür.
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür;
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür;

425 4P marketing kompleksindəki paylaşdırma ünsürü yenilənmiş 4C marketing kompleksinə uyğun olaraq hansı ünsürə çevrilir?

- Bütün cavablar səhvdir
- rahatlıq
- çatdırılma
- yer-məkan
- müştəri həlli

426 4P marketing kompleksindəki təqdimat ünsürü yenilənmiş 4C marketing kompleksinə uyğun olaraq hansı ünsürə çevrilir?

- müştəri həlli
- kommunikasiya
- Bütün cavablar doğrudur
- müştəri dəyəri
- həvəsləndirmə

427 Doğru cavabı tapın

- Bütün cavablar doğrudur
- 4C – müştəri həlli, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə
- 4C – məhsul, yer, qiymət və rahatlıq
- 4C – məhsul, yer, qiymət və həvəsləndirmə
- 4C – məhsul, yer, qiymət və əlaqə

428 Doğru cavabı tapın

- Bütün cavablar doğrudur
- 4P modeli – məhsul, yer, qiymət və təqdimat
- 4P modeli – müştərinin tələbatının təhlili, müştərinin xərci, rahatlıq və təqdimat
- 4P modeli – məhsul, yer, qiymət və rahatlıq
- 4P modeli – müştərinin tələbatının təhlili, müştərinin xərci, rahatlıq və əlaqə

429 Doğru cavabı tapın

- Sosial marketing reklam kampaniyalarının təşkilidir
- Sosial marketing cəmiyyətin rifahı ilə bağlı marketing konsepsiyasıdır
- Bütün cavablar doğrudur
- Sosial marketing topdan və pərakəndə satış prosedurlarını özündə əks etdirir
- Sosial marketing alqı-satqı əməliyyatlarının həyata keçirilməsidir

430 İstehlakçı bazarının seqmentasiyasının prinsipləri hansılardır?

- davranış və iqtisadi
- coğrafi, demoqrafik
- coğrafi, demoqrafik, psixoloji və davranış
- iqtisadi, təbii, texnoloji və siyasi
- Bütün cavablar doğrudur

431 Şirkətin makromühitinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- demografik, iqtisadi, təbii, istehlakçının ehtiyacı
- demografik, iqtisadi, təbii, texnoloji, siyasi və mədəni
- Bütün cavablar səhvdir
- iqtisadi, təbii, texnoloji, siyasi və mədəni
- iqtisadi, təbii, texnoloji və siyasi

432 Aşağıdakılardan hansı marketinqin konsepsiyası hesab edilmir?

- Bütün cavablar səhvdir
- Korporativ idarəetmə
- İstehsal
- Satış
- Məhsul

433 Şəxsi satış texnikasının əlamətdar keyfiyyətləri hansılardır?

- Şəxsi xarakter, cazibədarlıq, həqiqilik
- Şəxsi xarakter, münasibətlərin yaranması, cavab reaksiyasına sövqetmə.
- Cazibədarlıq, məlumatlılıq, bazarlığa dəvət.
- Həqiqilik, geniş kütlə, nəzəri cəlbətmə.
- Öyüdvərmə, təsirlilik, simasızlaşma.

434 Sonuncu istehlakçıya satış nədir?

- Ticarət agentinin yerli mütəxəssislər arasındakı sərfəli vasitəçini tapması və onunla daimi əlaqə saxlamasıdır.
- Kommivoyələri tərəfindən birbaşa istehlakçı ilə əlaqədə həyata keçirilən satışdır.
- Kompüter sistemi vasitəsi ilə satışdır.
- Elektron ticarət vasitəsilə satışdır.
- Ticarət agentləri vasitəsilə satışdır.

435 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- sıfır səmərə-gəlir xərcdən azdır
- müsbət səmərə-gəlir xərcə bərabərdir
- sıfır səmərə-gəlir xərcdən yüksəkdir
- mənfi səmərə-gəlir xərcdən azdır
- mənfi səmərə-gəlir xərcə bərabərdir

436 4P modeli kimin adı ilə bağlıdır?

- Con Armstrong
- Bütün cavablar doğrudur
- Jerom Makkarti
- Filip Kotler
- Cek Makkartni

437 Marketinq qərarlarının qəbul edilməsində aşağıdakı şəxslərdən hansılar daha çox məsuliyyət daşıyır?

- Bütün cavablar doğrudur
- Marketinq direktor
- Alıcı
- Satıcı
- Planlaşdırma şöbəsi müdiri

438 Doğru cavabı tapın

- Bütün cavablar doğrudur
- Marketinq reklamdır
- Marketinq ehtiyac və tələbatlarını ödəməsi üçün sosial və idarəetmə prosesidir

- Marketing sadəcə malların bazarda satışıdır
- Marketing təqdimatdır

439 Mən 10 ayda bir telefonumu dəyişirəm, hər dəfə təxminən 150 manat dəyərində bir telefon alıram, ilk telefonumu 20 yaşımda aldığımı və 65 yaşımacan telefon işlədəcəyimi nəzərə alaraq, Mobitel üçün ömür boyu müştəri dəyərini hesablayın.

- 3400 manat
- 8100 manat
- 8500 manat
- 12000 manat
- 6750 manat

440 Xidmət

- bütün cavablar səhvdir
- satış üçün təklif olunan fəaliyyət, fayda və ya alıcının razı salınması, həmçinin heç bir əşyaya fiziki sahibliklə nəticələnməyən məhsullar
- şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir
- istehlak və ehtiyacı ödəyə bilən və bazarın diqqətinə yönələn bir şeydir
- Bütün cavablar doğrudur

441 Coca-Cola şirkəti üçün marketing vasitəçisi saymaq olmaz

- Azersun şirkəti
- Topdan satış şirkəti
- Bütün cavablar doğrudur
- McDonalds restoranı
- Neptun supermarketi

442 Beynəlxalq reklamın hüquqi uyğunlaşması nədir?

- Cəmiyyətin iqtisadi inkişafının xüsusiyyətləri və səviyyəsidir.
- Həm milli, həm də xarici reklamverənlərə aid olan reklam təcrübəsinə münasibətdə qanunverici tələblərə əməl olunmasıdır.
- Beynəlxalq bazarda reklama görə cavabdehliyi yerli şirkətin öz üzərinə götürməsidir.
- Standartlaşmış reklamın mənfə qəbul edilməsinə görə tətbiq olunan hüquqi uyğunlaşmadır.
- TV çarxlarının davamiyyətinə, nümayiş vaxtına hüquqi yanaşmadır.

443 Beynəlxalq reklam hansı formada həyata keçirilir?

- İkiqat uyğunlaşdırılmış, hüquqi uyğunlaşmış
- Reklamı tamamilə standartlaşdırılır, hissə-hissə standartlaşdırılır, milli şəraitə uyğunlaşmış formada.
- Tam standartlaşmış, yerli uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.
- Tamamilə uyğunlaşmış, hüquqi uyğunlaşmış
- Qismən uyğunlaşmış, ikiqat uyğunlaşmış.

444 Standartlaşmış reklam nə vaxt effektivdir?

- Əmtənin üstünlüyü istənilən ölkədə eyni ilə qarşılanmadığı halda.
- Universal tələbat malları üçün effektivdir.
- Milli xüsusiyyətlərə çox bağlı əmtəələr üçün.
- İşsizlik xüsusiyyətli əmtəələr üçün.
- İstifadəsi adət halını almamış əmtəələri reklam etmək üçün.

445 Beynəlxalq reklamın aktual problemi nədir?

- Müxtəlif ölkə bazarlarına sinxron çıxışı tezləşdirmək.
- Reklamın standartlaşması və uyğunlaşması arasındakı seçimidir.
- İstehlakçının bir ölkədən digərinə hərəkəti və KİV-də məlumatın qarışdırılmasından kənar qaçmaq.

- Əmtənin beynəlxalq imicinin yaradılması.
- Reklamın istehsalına xərclərin azaldılması.

446 Beynəlxalq bazarda KİV-in istifadə məhdudiyyətləri hansılardır?

- Əhatə olunma haqqında məlumatların düzgünlüyünün yoxlanması mümkünlüyü problemi
- Reklamın reqlamentləşmə, proteksionizm, monopolizasiya.
- Ödənilmə şərtləri, yerləşmə şərtləri, beynəlxalq nəşrlərin məhdudiyyətləri.
- Əldə olunmuş gəlirlərin xərclənməsi problemi.
- Xərclərin səviyyəsi, məqsədli auditoriyanın seçilməsi.

447 Məqsədli bazar segmentində 800 min ailənin televizoru var. Amma reklam yerləşdirmək istədiyimiz proqrama 160 min ailə baxır. Radio və televiziya da reklam auditoriyasının əhatə olunması kriteriyası hansıdır?

- 30
- 60
- 20
- 50
- 40

448 Maliyyə sabitliyi necə müəyyən olunur?

- şəxsi vəsaitlərin borc vəsaitləri və kreditor borclarının cəminə nisbəti
- şəxsi vəsaitlərin kreditor borclarına nisbəti
- kreditor borclarla borc vəsaitinin cəmi
- şəxsi vəsaitlərlə borc vəsaitinin nisbəti
- şəxsi, borc vəsaiti və kreditor borclarının cəmi

449 Vasitəçi-ticarət vasitələrinin ümumi nəticələri əks edilmir:

- tədavülün ümumi xərcləri
- çeşid strukturu
- reallaşdırılmış məhsulun həcmi
- xidmətin səviyyəsi
- əməyin məhsuldarlığı

450 Vasitəçi fəaliyyətin bütöv göstəriciləri neçə qrupa bölünür?

- 6
- 5
- 3
- 2
- 4

451 Planlaşdırılan məsrəflərə aiddir:

- təbii fəlakət nəticəsində maddi vəsaitin yararsız hala düşməsi
- malların normadan artıq əskik gəlməsi
- debütor borcların silinməsi
- respublika və yerli büdcələrə ödənen vergilər
- cərimələrin ödənilməsi

452 Şirkətin mikromühiti ibarətdir

- Bütün cavablar doğrudur
- idarəçilər, işçilər, məsləhətçilər
- faktorlar
- şəxs, təşkilat, şirkət və qurumlar

- sosial ünsürlər

453 Psixoloji seqmentasiyaya aiddir:

- Bütün cavablar doğrudur
 alıcılar məhsulu almaq bəzədə fikirə gəlməyi, doğurdan da onu almağı düşünməsi
 həkimlər, müəllimlər, fermerlər, iqtisadçılar
 ictimai təbəqə, həyat tərzi və şəxsiyyətin tipi
 bütün cavablar səhvdir

454 Davranışa görə seqmentasiyaya aiddir:

- Bütün cavablar doğrudur
 Avstriya, İtaliya, AFR, Braziliyada yaşayan alıcılara görə qruplaşdırılır
 alıcılar məhsulu almaq bəzədə fikirə gəlməyi, doğurdan da onu almağı düşünür
 həkimlər, müəllimlər, fermerlər, iqtisadçılar
 bütün cavablar səhvdir

455 Məhsul

- Bütün cavablar doğrudur
 satış üçün təklif olunan fəaliyyətdir
 şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir
 istehlak və ehtiyacı ödəyə bilən və bazarın diqqətinə yönələn bir şeydir
 bütün cavablar səhvdir

456 Şirkətin məqsədi -

- Bütün cavablar doğrudur
 şirkətin cəmiyyətdə hansı məqsədlərə nail olmaq istədiyini bildirir
 şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir
 şirkətin cəmiyyətdə hansı vəzifələrə nail olmaq istədiyini bildirir
 bütün cavablar səhvdir

457 Missiya

- Bütün cavablar doğrudur
 şirkətin cəmiyyətdə hansı məqsədlərə nail olmaq istədiyini bildirir
 şirkətin cəmiyyətə baxışını bildirir
 şirkətin daha konkret olaraq müəyyən etdiyi hədəfdir
 bütün cavablar səhvdir

458 Bunlardan hansı makromühit elementidir

- Bütün cavablar doğrudur
 Rəqiblər
 Şirkət
 Mədəniyyət
 İctimaiyyət

459 Şirkət mikromühit elementi nəyi ifadə edir?

- Bütün cavablar doğrudur
 Şirkətin marketinq işçilərini
 Şirkətin satış gücünü
 Digər departamentləri
 Heç birini

460 Azercell şirkətinin fəaliyyətinin bazar yönümlü təsviri necə olacaq?

- Bütün cavablar doğrudur
- Biz rəbitə şirkətiyik
- Biz GSM operatoruyuq
- Biz insanlar arasında ünsiyyət vasitəçisiyik
- Biz insanlara telefon satırıq

461 Konosamentin hansı növləri var?

- Adlı; Orderli; Təqdim edənə; İmtiyazlı
- Adlı; Orderli
- Avtomobil; Dəmir yolu; Avio
- Adlı; Orderli; Təqdim edənə
- Daxili; Xarici

462 Hesab- faktura (invoice, final invoice):

- Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərmələrdə yazılan sənəddir
- Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır

463 Fraxt üçün sifariş nədir?

- Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir

464 Kollektiv işarə nədir?

- təsərrüfat müstəqilliyini qoruyan şəxslərin idarə edilməsi
- vətəndaşların könüllü birləşmə təsərrüfatçılığına rəhbərlik etməkdir
- bir peşyə mənsub adamların ittifaqının idarə edilməsi
- maddi resursların dövlətin mülkiyyətində olduğu şəraitdə mərkəzləşdirilmiş planlaşmanı təmin edən idarə heyəti
- təsərrüfat assosiasiyası və digər könüllü birliklərin buraxdığı eyni keyfiyyətli və ya oxşar xüsusiyyətlər olan əmtəələrin mahiyyəti üçün təyin edilmiş mal nişanı kollektiv işarə adlanır

465 Marka nədir?

- hər-hansı bir satıcının və ya satıcılar qrupunun əmtəələrini yaxud xidmətlərini eyniləşdirmək, bunlara rəqiblərin əmtəələri və xidmətlərindən fərqləndirmək təyinatı olan ad, termin, nişan, rəsm, rəmz və ya onların birləşməsidir
- markanın tanınan, lakin tələffüz oluna bilinməyən hissəsidir (rəsm, rəmz, fərqləndirici rəng və ya özünəməxsus şrift təyinatı)
- müəssisənin və ya firmanın kommersiya sirlərini bilən və istehsalat tətbiq edən şəxslərin nişanları
- istehlakına əmək sərf olunan hər bir əmtəə məhsul, keyfiyyət daşıyıcısıdır
- firmanın hüquqi əsasda təsdiqini tapmış proqram

466 Tələbin tezliyinə görə mallar neçə qrupa bölünürlər?

- 2 qrupa - gündəlik tələb mallarına, vaxtaşırı tələb mallarına
- qrupa - gündəlik tələb mallarına, vaxtaşırı tələb mallarına və nadir tələb olunan mallara
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- 2 qrupa - vaxtaşırı tələb mallarına və nadir tələb mallarına

467 İstehsal mal çeşidi nədir?

- hər bir istehsal müəssisəsinin istehsal nomenklaturası başa düşülür
- sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisələri, habelə digər istehsalçılar tərəfindən buraxılan mallar başa düşülür
- tikinti, nəqliyyat, ağır sənaye məhsulları başa düşülür
- kənd təsərrüfatından başqa bütün sənaye sahələri məhsulları başa düşülür
- sənaye, kənd təsərrüfatı müəssisələri tərəfindən buraxılmayan məhsullar başa düşülür

468 İstehsal müəssisələrinin təşkilində marketinqin planlaşdırılması prosesi hansıdır?

- düzdün cavab yoxdur
- strateji və taktiki planlaşdırma
- uzunmüddətli, ortamüddətli və operativ planlaşdırma
- cari və perspektiv planlaşdırma
- bütün cavablar düzdür

469 Tara nədir?

- malın keyfiyyətinin qorunub saxlanmasına xidmət edən qablaşma
- malın xaricinə 3 qatda örtüyün çəkilməsi
- məhsulun dəyərinə təsir edən vasitə
- əmtənin netto və brutto çəkisi arasındakı fərkdir
- malın ölçülərinə, konsistensiyasına uyğun qablaşma

470 Konstruksiyasına görə taraların təsnifatı

- sökülməyən, qatlanmayan, açıq
- sökülməyən, sökülən, qatlanan
- dağılan, yığılan, açıq, qapalı
- üst-üstə qalaqlanmış, bəzən sökülə bilən
- qat-qat yığıla bilən

471 Xarici təsirlərin müqavimətinə görə taralar necə təsnifləşdirilir?

- sökülməyən, yarımberk
- üst-üstə yığıla bilən, berk
- berk, yarımberk, yumşaq
- dağılan, yığılan
- berk, yarımberk, yumşaq

472 İnt inventar tara nədir?

- açıq, qapalı, qatlanan formada tətbiq edilən taradı
- tara müəyyən bir müəssisənin sərəncamındadırsa, ona inventar tara deyilir
- tara sərbəstdirsə o inventar taradır
- inventar tara xarici qablaşmada istifadə edilən taradır
- berk, yarımberk formada olan taradır

473 Təyinatına görə taraların təsnifatı?

- nəqliyyat tarası, şüşə tara
- xarici və daxili tara
- şüşə tara, daxili və xarici tara
- daxili tara, nəqliyyat tarası
- xarici tara, flakonlar

474 Tez xarab olan məhsullar mənşəyinə görə necə qruplaşdırılır?

- bitgi mənşəli, heyvanat mənşəli, tədarük edilmiş k/t məhsulları

- bitgi mənşəli, heyvanat mənşəli, emal edilmiş məhsul yükləri, canlı bitki yükləri
- ərzaq malları, siqaretlər, duz və s.
- emal edilmiş məhsul yükləri
- heyvanat mənşəli tez xarab olan məhsullar

475 Aşağıdakı şirkətlərdən hansılar fərdi marka adlarına əməl edir?

- “Nestle”, “Prokter & Qemble”
- “Ceneral Elektrik”, “Sears”
- “Ceneral Elektrik”, SEB Qroup”
- “Coca-cola”, “Elen Kerts”
- “Prokter End Qemble”, “Unilever”

476 Marka nişanı nədir?

- maddi resursların dövlətin mülkiyyətində olduğu şəraitdə mərkəzləşdirilmiş planlaşmanı təmin edən idarə heyəti
- markanın tanınan, lakin tələffüz oluna bilinməyən hissəsidir (rəməz, rəsm, fərqləndirici rəng və ya özünəməxsus şrift təyinatı)
- müəssisənin və ya firmanın kommersiya sirlərini bilən və istehsala tətbiq edən şəxs
- istehlakına əmək sərf olunan hər şey
- hər-hansı bir satıcının və ya satıcılar qrupunun əmtəələrini yaxud xidmətlərini eyniləşdirmək, bunlara rəqiblərin əmtəələri və xidmətlərindən fərqləndirmək təyinatı olan ad termin, nişan, rəməz, rəsm və ya onların birləşməsidir

477 Daxili tara nədir?

- nəqliyyatda daşımalar zamanı istifadə edilən xüsusi taralardır
- daxili tara (butılka, banka, flakon, qutu, paket) malın bilavasitə alıcıya çatdırıldığı istehlak tarasıdır
- anbarlarda malların uzunmüddət saxlanması üçün istifadə olunan taradır
- daxili tara nəqliyyat tarası olaraq, daxili tarası olan və yaxud olmayan malların daşınması və saxlanması üçün istifadə edilən taradır
- daxili tara içərisinə qoyulmuş içliklə 150-9000-lə təsdiqlənmiş formadı

478 Xarici tara nədir?

- xarici tara içərisinə qoyulmuş içliklə 150-9000-lə təsdiqlənmiş formadı
- xarici tara nəqliyyat tarası olaraq, daxili tarası olan və yaxud olmayan malların daşınması və saxlanması üçün istifadə edilən taradır
- bərk formada olan nəqliyyat tarasıdır
- müəyyən bir müəssisənin sərəncamında olan inventarlarda
- daxili tara (butılka, banka, flakon, qutu, paket) malın bilavasitə alıcıya çatdırıldığı istehlak tarasıdır

479 Materialına görə taraların təsnifatı

- taxta, karton, kağız, parça, dəri, polimer
- metal, şüşə, taxta, selofan
- kağız, parça, dəri, saman
- dəri, polimer, karton, kağız
- taxta, karton, parça, polimer, kombinəlanmış tara, şüşə, metal

480 Qablaşma nədir?

- reklam funksiyasını həyata keçirir
- anbar və nəqliyyat əməliyyatlarını asanlaşdırır
- qablaşma malın üzərinə cəkilən polietilen örtükdür
- özünəxidmətə zəruri şərait yaradır
- malları ətraf mühitin zərərli təsirindən qoruyur

481 Vasitəçilik fəaliyyəti üçün başlıca rolu hansı səmərəlilik göstəricisi tutur?

- şəxsi əmlakın səmərəliliyi və mənfəətin əməkhaqqı fonduna münasibətdinə görə səmərəlilik

- mənfəətin əməkhaqqı fonduna münasibətinə görə səmərəlilik
- məhsulun satılmasının gəlirliyinin səmərəliliyi
- şəxsi əmlakın səmərəliliyi
- məhsulun satılmasının gəlirliyi və şəxsi əmlakın səmərəliliyi

482 Ticarət-vasitəçilik fəaliyyətinin effektivliyini xarakterizə etmir:

- sürətlə dəyişən bazar konyukturuna uyğunlaşma
- elmi-texniki tərəqqi
- alının mənfəət norması və kütləsilə tam reallaşdırılma
- xarici bazarda alının və satılanların sayı
- mal ehtiyatlarının dövrüyəsinin sürəti

483 Müstəqillik əmsalının minimum qiyməti hansı səviyyədə qəbul edilir?

- $0.8 \times K_m > 0.8$
- $0.6 \times K_m \leq 0.6$
- $0.6 \times K_m \geq 0.6$
- $2.0 \times K_m \geq$
- $x \times K_m < 0.1$

484 Hansı variantda ticarət-vasitəçilik firmalarının reytingi göstəricisi qrupu düzgün verilib?

- bazarda davranış: firmanın imici, işgüzar fəallıq
- fəaliyyətin xərcləri, fəaliyyətin gəlirləri, bazarda davranış
- maliyyə vəziyyəti: işgüzar fəallıq, firmanın imici
- maliyyə vəziyyəti: səmərə, ictimaiyyətlə əlaqə
- bazarda davranış: firmanın imici və müştərilərə xidmətin keyfiyyəti

485 Firmanın səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- mənfəətlə xərcin cəminin yarısı
- mənfəətlə xərcin hasilinin yarısı
- müəssisənin mənfəətinin tədavül xərclərinə nisbəti
- mənfəətlə xərcin fərqi
- mənfəətin əmtəə mal dövrüyəsinin ümumi həcminə nisbəti

486 Firmanın kommersiya-vasitəçilik fəaliyyətinin effektivliyi necə müəyyən olunur?

- satışın həcmnin tədavülün ümumi xərclərinə nisbəti
- satışın həcmi ilə göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmnin cəminin tədavülün ümumi xərclərinə nisbəti
- göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmnin tədavülün ümumi xərclərinə nisbəti
- tədavülün ümumi xərclərinin satışın həcmi və xidmətləri ümumi həcmnin cəminə nisbəti
- göstərilmiş xidmətlərlə satış həcmnin tədavülün ümumi xərclərinə nisbəti

487 Müqavilə tərəfləri arasında əlaqə hüquqi cəhətdən nə vaxt bitmiş hesab olunur?

- Əmtəənin əksər hissəsi satıcı tərəfindən alıcıya göndərildikdən sonra
- Götürdükləri öhdəlikləri yerinə yetirdikdən sonra
- Aralarında müqavilə imzalandıqdan sonra
- Əmtəəni göndərmək üçün gəmi fraxt etdikdən sonra
- Əmtəə tam həcmdə istehsal olunduqdan sonra

488 Sənaye xam mallarının alqı- satqısı üçün nümunəvi kontraktlar hansı təşkilat tərəfindən hazırlanır?

- BMT- nin AİK- sı
- Milli sahibkarlar ittifaqları
- Beynəlxalq sahibkarlar ittifaqları
- Birja komitələri

- Sahə birlikləri

489 Qiymətdən ümumi (sadə) güzəşt:

- Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəştədir
 Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəştədir
 Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəştdən artıq verilən güzəştədir
 Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan artıq əmtəə alan alıcılara verilən güzəştədir
 Satıcıların xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəştədir

490 Beynəlxalq alqı- satqı sazişlərində bazis şərtləri nəyi təyin edir?

- Satıcıdan alıcıya əmtəə nəql edilərkən xərcləri kimin ödəyəcəyini
 Satıcı və alıcının vəzifələrini, əmtəənin satıcıdan alıcıya keçən vaxt onun zədələnməsi və ya məhv olması zamanı riskin keçməsi anını
 Sığortalama şərtlərini
 Fors-major şərtlərini
 Əmtəənin daşınacağı nəqliyyat növünü

491 Broker əməliyyatları hansı əməliyyatlardır?

- İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
 Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
 Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
 Əmtəələrin alqı-satqı müqavilələrinin bağlanmasıdır
 Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır

492 Konfirmasiya evləri hansı firmalardır?

- Öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
 Öz ölkəsinin bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır
 Alıcıya istehsalçı ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
 Öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsinin alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
 Müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələr bağlayan, yaxud da sövdələşmələrin bağlanılmasında vasitəçilik edən firmalardır

493 Maliyyələşdirilən lizinq nədir?

- Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizinq haqqının ödənilməsidir
 İcarəyə verən lizinq firması tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir
 Avdanlıqlardan istifadə edən istehlakçıların lizinq firmaları tərəfindən uzun müddətə kreditləşdirilməsidir
 İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir
 Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizinq müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir

494 Proforma-hesab (proforma invoice) nədir?

- Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
 Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir
 Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
 Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
 Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir

495 Göndərilmə üçün bildiriş nədir?

- Sifariş olunan əmtənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- Əmtənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- Əmtəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir

496 Lizing müqavilələri hansı müddətə bağlanılır?

- aydan 1 ilədək
- 10 ildən 15 ilədək müddətə
- 3 ildən 5 ilədək. Bəzi avadanlıqlar üçün 15-20 ilədək
- Bir neçə saatdan bir neçə günə, aya və bir ilədək müddətə
- ildən 2-3 ilədək müddətə

497 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir?

- Ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- Poçt və ya teleqraf vasitəsilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir
- Əmtəni göndərməyə başlayır
- Sifariş olunan əmtəni qəbul etməyə hazırlaşır
- Müqaviləni imzalayıb geri qaytarır

498 Hansı firmalar ticarət-vasitəçi firmalardır?

- Hüquqi şəxs olmayan və istehsaldan asılı olan firmalardır
- Beynəlxalq ticarət əlaqələrini həyata keçirən firmalardır
- Hüquqi və təsərrüfat münasibətləri cəhətdən istehsalçı və istehlakçıdan asılı olmayan firmalardır
- Hüquqi və təsərrüfat münasibətləri cəhətdən istehsalçı və istehlakçıdan asılı olan firmalardır
- İstehsalçı tərəfindən onun əmtəələrini satmaq üçün yaradılan firmalardır

499 Bütövlükdə iqtisadi inkişaf etmiş ölkələrdə neçə azad iqtisadi zona var?

- 900
- 111
- 109
- 145
- 235

500 Ticarət firmaları

- Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansatış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye itehlakçılarına satan firmalardır
- Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir

501 Birbaşa kompensasiya sövdələşmələri

- Bir tərəfin ikinci tərəfə əmtəə, texnologiya və xidmətlər göndərilməsini, onun isə bundan yeni istehsal gücləri yaratmaq üçün istifadə etməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- Valyutada hesablaşmanı nəzərdə tutmayan, qarşılıqlı şəkildə eyni dəyerdə əmtəə göndərilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- İxracatçının idxalatçı firmadan onun sonradan ekvivalent miqdarda ixracatçıdan mal alacağı barədə öhdəlik götürməsi əvəzində ondan mal alması üzrə bağlanmış sövdələşmədir
- Qarşılıqlı satınalmalar üzrə ixracatçının öz öhdəliklərini üçüncü tərəfə verməklə həyata keçirilən sövdələşmələrdir
- İstehsal bölmələri müstəqil ixrac əməliyyatları həyata keçirən və çoxlu müxtəlif kontragentləri olan TMSŞ tərəfindən həyata keçirilən sövdələşmələrdir

502 FOB şərtinə görə satıcının vəzifələri:

- Əmtəəni alıcının binasında ona təhvil verməlidir
- Satıcı öz hesabına əmtəəni gəminin bortuna qoymalı və alıcıya təmiz bort konosamenti verməlidir
- Dəyər və icarə haqqını ödəməlidir
- Əmtəəni alıcı ilə razılaşdırılmış yerdə onun müvəkkil etdiyi daşıyıcının öhdəsinə verməlidir
- Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə verməlidir

503 Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır?

- 6 ay müddətində
- 36 ay müddətində
- 24 ay müddətində
- 12 ay müddətində
- 48 ay müddətində

504 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir

505 Göndərmə üçün order nədir?

- Nəqliyyat növünü, göndərmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərən daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir

506 Nümunəvi kontraktlar üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur?

- Gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
- Qarşılıqlı anlaşma qaydasında
- Birja komitələrinin müəyyənləşdirdiyi qaydada
- Arbitraj qaydasında
- Nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada

507 Distributorun vasitəçiliyi nədir?

- İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış sənəd əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

508 Qərbi Avropa ölkələrində birlikdə neçə azad iqtisadi zona var?

- 145
- 109
- 90
- 111
- 235

509 Fors- major halında tərəflərdən biri müqavilənin yerinə yetirilməsindən imtina etdikdə tərəflərdən hansı o birisi tərəfə dəyən zərəri ödəyir?

- Alıcı və satıcı tərəfindən müştərək qaydada nəqliyyat müəssisəsinə dəyən zərəri ödəyirlər
- Heç biri o biri tərəfə dəyən zərəri ödəmir
- Alıcı satıcıya dəyən zərəri ödəyir
- Satıcı alıcıya dəyən zərəri ödəyir
- Qarşılıqlı hesablaşma əsasında dəymiş zərər ödənilir

510 İdxal- ixrac əməliyyatlarında bazis şərtlərinin rolu:

- İdxal-ixrac əməliyyatlarında məhdudiyətləri aradan qaldırır
- Beynəlxalq ticarətdə bu əməliyyatları sadələşdirir və standartlaşdırır
- Bütün ölkələr üzrə idxal-ixrac əməliyyatlarını nümunəviləşdirir
- Bu əməliyyatları çətinləşdirir
- Bu əməliyyatlarda xərcləri azaldır

511 Bonus güzəşti:

- Satıcılar tərəfindən əmtələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəştdən artıq verilən güzəştdir
- Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəştdir
- Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəştdir
- Satıcının xüsusilə maraqlı olduğu sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəştdir
- Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan əmtəə alan alıcılara verilən güzəştdir

512 Beynəlxalq alqı- satqı müqavilələrinin giriş hissəsində nələr göstərilir?

- Kontraktın adı və nömrəsi, bağlandığı yer və vaxt, müqavilə tərəfləri
- Əmtəənin nəzərdə tutulan məqsəd üçün istifadə olunmasının yararlığını müəyyən edən xüsusiyyətlərin məcmusu
- Əmtəənin nəzərdə tutulan məqsəd üçün istifadə olunmasının yararlığını müəyyən edən xüsusiyyətlərin məcmusu
- Əmtəənin adı, onun xüsusiyyətləri, assortimenti
- Miqdarın ölçü vahidi, miqdarın müəyyən edilməsi qaydası, çəki və ölçü sistemi

513 Hesab- spesifikasiya (invoice- spesifcation) hansı sənəddir?

- Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyasının rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərilmələrdə yazılan sənəddir

514 Göndərmə barədə təlimat:

- Sifariş olunan əm təninin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddi
- Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərənin daşıyıcıya müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir

515 Lizing ödəmələri nədir?

- Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizing müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizing haqqının ödənilməsidir
- İcarəyə verən lizing firması tərəfindən konkret malgöndərəyə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasında avadanlığın dəyərini ödənilməsi
- Avadanlıqdan istifadə edən istehlakçıların lizing firmaları tərəfindən uzun müddətə kreditləşdirilməsidir

- İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir

516 Tel-gel üsulu nəyi nəzərdə tutur?

- Əmtənin necə varsa, elə də göndərilməsini
 Yeni əmtəələrin istehsalını
 Əmtəələrin ilkin baxış üzrə seçilərək alıcıya göndərilməsini
 Maşın və avadanlıqların göndərilməsini
 Əmtənin seçilərək göndərilməsini

517 Ticarət- vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
 İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
 Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
 Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
 Əmtənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir

518 İstehsal müəssisələrinin idarə edilməsinin əsas funksiyaları hansılardır?

- uçot, nəzarət
 əsaslandırma
 firmanın vəzifələri, məqsədi
 planlaşdırma, təşkil
 bütün cavablar düzdür

519 İstehsal müəssisələrinin idarə edilməsi blokunu göstərin

- istehsal
 planlaşdırma
 marketinqin funksiyaları
 bütün cavablar düzdür
 nəzarət

520 İstehlakçı-vasitəçi-istehlakçı bölgü kanalından aşağıdakı məhsulların istehsalçılarından hansı istifadə edərdi?

- saqqız
 ərzaq
 yuyucu vasitələr
 avtomobil
 siqaret

521 İstehSAL təyinatlı mallar bazarı hansıdır?

- malları son istehlakçıya satmaq üçün alan kompaniyaların bazarıdır
 hazır məhsul istehsal edən firmalardır
 sənaye mallarını əldə edən ayrı-ayrı şəxslərdir
 malı öz şəxsi istehlakı üçün alan firmaların bazarıdır
 malı istehsal sahəsində istifadə etmək üçün alan kompaniyalardır

522 Əmtənin həyat dövrünün hansı mərhələsində MÜƏSSİSƏ maksimal gəlir əldə edir?

- kamillik
 enmə
 artım
 bazara daxil olma
 əmtənin kütləvi istehsalı

523 Brendinqin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Məhsulun satışının təmini
- Məhsulun sistemləşdirilməsi
- Məhsulun hazırlanması
- Məhsulun ideyasını hazırlamaq və onu reallaşdırmaq
- Məhsulun istehsalı

524 tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi

- texniki-iqtisadi əsaslandırma ilə standart layihələşdirmə
- haq-hesablar, çertyojlar, smetalar
- standart və konstruktor layihələri
- standart, fərdi, təkrar-istifadə edilən
- haq-hesablarla əsaslandırılmış fərdi layihələr

525 Ticarət binalarına iqtisadi tələblər.

- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi
- tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- sənaye metodları ilə tikinti

526 Şəhər tipli ərazidə səmərəli istehsalın əsas subyekti hansılardır?

- Müəssisə, dövlət aparatları, yerli icra hakimi
- Müəssisə, şəhər icra hakimi, beynəlxalq təşkilatlar
- Müəssisə, beynəlxalq təşkilatlar, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər icra hakimi, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər bələdiyyəsi, yerli əhali

527 Əmtəə profilinə görə ticarət-texnoloji avadanlığın növləri

- ada şəkilli şüşə dolablar, ölçmə və daxıl kabinetləri
- daxıllar, şüşəli dolablar və rəflər
- qeyri-mexaniki avadanlıq və inventar
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- tipli və yığılan-sökülən avadanlıq

528 İstehsal müəssisələrində strateji sinergizmin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Təşkilatın fəaliyyəti dayandırılır
- Təşkilatın fəaliyyətinin yeni bazarlara çıxmaqla səmərəliliyi artırılır
- Təşkilatın fəaliyyətinin bölünmə vasitəsilə səmərəliliyi artırılır
- Təşkilatın fəaliyyətinin birləşmə vasitəsilə səmərəliliyini artırılır.
- Təşkilatın fəaliyyətinin yeni məhsulların istehsalı ilə səmərəliliyi artırılır

529 İstehsal müəssisələrində strateji menecmentlə hansı idarəetmə səviyyəsində daha çox məşğul olur?

- Bütün səviyyələrdə
- Aşağı
- Orta
- Yuxarı
- Orta və aşağı

530 İstehsal müəssisələrində korporativ strategiyası hansı alt strategiyalardan ibarətdir?

- Milli, beynəlxalq

- Maliyyə, texnologiya, informasiya
- Üfüqi, şaquli
- Hücüm, sabitləşmə, müdafiə
- Daxili, xarici

531 İstehsal müəssisələrində strateji menecment nədən başlayır?

- Biznes-plan müəyyən edilməsindən
- Strateji məqsədlərin müəyyən edilməsindən
- Taktiki məqsədlərin müəyyən edilməsindən
- Təşkilatın gələcəyinə dair baxışın müəyyən edilməsindən
- Təşkilatın missiyasının (niyyətinin) müəyyən edilməsindən

532 İstehsal müəssisələrində biznes səviyyəli strategiyaların hansı növləri vardır?

- Yeni bazar, köhnə bazar
- Şaquli
- Biznes-plan.
- Aşağı qiymətlər, differensiasiya, təmərküzləşmə
- Strateji, taktiki

533 Şəhərlərdə mağazaların yerləşməsinə təsir edən amillər

- xırda pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin olması
- sosial və demoqrafik
- əhəlinin sıxlığı
- şəhərsalma, nəqliyyat, sosial və iqtisadi
- hərəkət edən ticarət şəbəkəsinin olması

534 Layihələşdirmə və təzə tikinti üçün mağazaların tiplərinin ümumi xarakteristikası

- tipləşmənin səviyyəsi
- ixtisaslaşmanın səviyyəsi
- ticarət xidmətinin səviyyəsi
- tip ölçüləri
- çeşidin kompleksliyi

535 Malların daşınmasının tezliyinin müəyyən edilməsində hansı amilləri hesaba almaq lazımdır?

- mal dövriyyəsinin tiplərinə və həcminə görə pərakəndə satış ticarət müəssisələrinin qruplaşdırılmasının sistemi
- mal ehtiyatlarının minimum həcmələrindən
- endirimsiz mal ehtiyatlarının həcmindən
- malların fiziki-kimyəvi xassələrini, onların reallaşdırılmasının son müddətələrini, satışların orta günlük həcmi
- tələbatın alıcılıq axınlarının və mövsümi enib-qalxmalarının intensivliyindən

536 Texnoloji proseslərin mexanizmləşdirilməsinin dərəcəsinə görə anbarın təsnifatı

- kompleks-mexanizmləşdirilmiş anbarlar
- ayrı-ayrı anbar proseslərinin qismən mexanizmləşdirilməsi
- bütün anbar proseslərinin tam avtomatlaşması
- kompleks-mexanizmləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə
- kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə toplama anbarlar

537 Anbar texnologiyası prosesində malların daxil olunması və qəbuluna görə əməliyyatların əhəmiyyəti

- nəqliyyat vasitələrinin boş dayanmalarını azaldır
- ayrı-ayrı əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi müddətinin azaldılması
- mal (əmtəə) hərəkətinin yekun mərhələsi
- anbar prosesinin ilkin mərhələsi

- yükləmə-boşaltma əməliyyatlarını sürətləndirir

538 Anbarda mal axınının səmərəli təşkili nəyi təmin edir?

- işçilərin əmək və istirahət rejimi
 nəqliyyat vasitələrdən səmərəli istifadə edilməsi
 malların hərəkətinin yollarının maksimum düzəldilməsi
 yüklərin yerdəyişməsinə ayrı-ayrı əməliyyatların və xərclərin yerinə yetirilməsi müddətinin azaldılması
 anbar personalının mexanizmlərin ritmik işindən

539 Anbarın nəqliçisi (daşıyıcı) maşınlar və qurğular:

- yüklərin şaquli və üfqi yerdəyişməsinin mexanizmləri
 şaquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər
 körpülü və rəfli kranlar-stabillər
 konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
 elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər

540 Anbarın yük qaldıran maşın və mexanizmləri

- avtomobil kranlar
 fasiləsiz hərəkətin nəqliçisi maşınları
 konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar
 elektrik tallar, bucuqadlar, yük lifləri, kranlar
 rəfli və körpülü kran

541 Xüsusi anbarların təsnifatı

- mal (əmtəə) hərəkəti prosesinin sürətləndirilməsi
 bütün texnoloji əməliyyatların səmərəli yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi
 komersiya işinin yüksək səviyyəsinin təmin edilməsi
 bir və ya bir neçə qohum mal qruplarının saxlanması
 işçilərin bərabər yüklənməsi

542 Universal anbarların təsnifatı

- malların alınması və toplanması
 saxlanmasını lazım olan şəraitlərin yaradılması
 bir mal qrupunun saxlanması
 malların irəliləməsi prosesinin sürətləndirilməsi
 ərzaq və qeyri-ərzaq malların geniş çeşidinin mərkəzləşdirilməsi

543 Anbarda ticarət-texnoloji prosesin idarə edilməsinin təşkili

- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin mühafizə edilməsinin təmin edilməsi
 malların qəbulu, saxlanması və buraxılmasına görə əməliyyatların səmərəli yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi
 texnoloji prosesin axınlığı və fasiləsizliyinə şəraitlərin yaradılması
 anbar sahələrinin istifadəsinin effektivliyinin təmin edilməsi
 malların yeriməsinin sürətləndirilməsi

544 Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığının təsnifatının əlamətləri

- mexanizmləri nəql edən yükqaldıran maşınlar və mexanizmlər
 funksional təyinatı, hərəkətin mütəmadiyyətinin prinsipi, yükün cinsi, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
 transportyorlar, inetli plastik və diyircəkli konveyerlər
 konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülü kranlar
 elektrik naqili və əlilə yükləmə-boşaltma qurğuları

545 İstehsal müəssisələrinin idarəetmə strukturunun əsas tipləri hansılardır?

- düzgün cavab yoxdur
- satış, tədqiqat, kommunikasiya və servis
- funksional, mal, bazar, funksional-mal, funksional-bazar və s.
- qiymət və rəqabət
- bütün cavablar düzdür

546 Refaksiya nədir?

- Alıcı tərəfindən əmtənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır
- Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda, əgər alıcı onu qəbul edirsə, əmtənin qiymətində edilən güzəstdir
- Əmtənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir

547 Tsetsioner kimdir?

- TMŞ-lər
- Qarşılıqlı satınalmalar üzrə ixracatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- Əmtənin daşınmasını öz üzərinə götürən nəqliyyat təşkilatıdır
- Öz ölkəsinin istehsalçısından əmtəə alaraq xarici ölkəyə satan ticarət təşkilatlarıdır
- İdxalçıdır

548 CFR şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- Əmtəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- Əmtəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəni gəmiyə yükləmiş olsun
- Əmtəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- Əmtəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun

549 Gömrük tarifinin müdafiə funksiyası nəyə xidmət edir?

- Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

550 Kompensasiya satınalmalar üzrə öhdəliklər göndərilən malın xarakterindən asılı olaraq neçə ili əhatə edir?

- 10-15 ili
- 20-25 ili
- 1 ilədək olan müddəti
- 5-10 ili
- 5 ili

551 Vyana konveksiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- 1951-də qəbul olunub; 1955-də qüvvəyə minib
- 1980-də qəbul olunub; 1988-də qüvvəyə minib
- 1990-də qəbul olunub; 1990-də qüvvəyə minib
- 1989-də qəbul olunub; 1992-də qüvvəyə minib
- 1970-də qəbul olunub; 1975-də qüvvəyə minib

552 Bonifikasiya nədir?

- Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda, əgər alıcı onu qəbul edirsə, əmtəənin qiymətində edilən güzəştədir
- Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- Alıcı tərəfindən əmtəənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır
- Əmtəənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir
- Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır

553 Gömrük tarifi (rüşumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?

- Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- Bütəcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

554 Ümumi cərimənin miqdarı vaxtında göndərilməmiş əmtəənin dəyərinin neçə faizindən artıq ola bilməz?

- 50
- 10
- 15
- 0,1
- 5

555 London metal birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1997- ci il
- 1877- ci il
- 1986- cı il
- 1980- ci il
- 1919- cu il

556 EXW şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun

557 BKƏ verilən sığorta polisi nədir?

- Malın göndərilədiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir
- Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- Müqavilədə göstərilən bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir

558 Uzans nədir?

- Fors-majordur
- Beynəlxalq ticarətdir
- İşgüzar həyat sferasıdır
- Ticarət və ya işgüzar əməllərdir
- Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdir

559 Beynəlxalq kommersiya terminləri məzmun ilk dəfə neçənci ildə və hansı təşkilat kim tərəfindən nəsr olunmuşdur?

- 1928- ci ildə beynəlxalq hüquq assosiasiyası tərəfindən
- 1936- cı ildə Beynəlxalq ticarət palatası tərəfindən
- 1957- ci ildə Avropa İqtisadi-Birliyi tərəfindən
- 1949- cu ildə BMT tərəfindən
- 1932- ci ildə Millətlər Liqası tərəfindən

560 Yenidən satma üzrə əməliyyat hansıdır?

- İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

561 Gömrük rüsumunun fiskal funksiyası

- Ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edir
- Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- Milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
- Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- Ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır

562 İxrac güzəşti:

- Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəstdir
- Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəstdən artıq verilən güzəstdir
- Əvvəlcədən razılaşıdırılmış miqdardan artıq əmtəə alan alıcılara verilən güzəstdir
- Satıcıların xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəstdir
- Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəstdir

563 FCA şərtinə əsasən satıcının öhdəlikləri:

- Öz hesabına əmtəəni gəminin bortuna qoymalı və alıcıya təmiz bort konosamenti verməlidir
- Əmtəəni alıcı ilə razılaşıdırılmış yerdə onun müvəkkil etdiyi daşıyıcının öhdəsinə verməlidir
- Əmtəəni alıcının binasında ona təhvil verməlidir
- Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə verməlidir
- Dəyər və icarə haqqını ödəməlidir

564 Vyana konvensiyası hansı xarakterli müqavilələrə tətbiq olunur?

- Həm beynəlxalq xarakterli, həm də milli xarakterli müqavilələrə
- Yalnız milli xarakterli müqavilələrə
- Bütün növ müqavilələrə
- Yalnız beynəlxalq xarakterli müqavilələrə
- Həm beynəlxalq xarakterli, həm də milli xarakterli müqavilələrə

565 Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir

- Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan sənəddir
- Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərilmələrdə yazılan sənəddir
- Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir

- Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir

566 Göndərməyə hazır olma barədə bildiriş nədir?

- Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərən daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir

567 Hazırda neçə dövlət Vyana konvensiyasının iştirakçısıdır?

- 62 dövlət
- 48 dövlət
- 36 dövlət
- 60 dövlət
- 45 dövlət

568 Reklamasiya nədir?

- Müqavilənin və sanksiyaların yerinə yetirilməsini təmin edən şərtlərin alıcı tərəfindən satıcıya təqdim olunmasıdır
- Əmtəələrin keyfiyyət və kəmiyyətinin müqavilədə göstərilən şərtlərə uyğun gəlməməsi barədə alıcının satıcıya təqdim etdiyi narazılıqdır
- Bütün xərclərin satıcı tərəfindən ödəniləcək qüsurlu malın digər malla əvəz edilməsidir
- Çatışmayan malların göndərilməsi, keyfiyyətsiz çıxmış malın geri qaytarılması və onun dəyərinin alıcıya nəğd ödənilməsi
- Bütün xərclərin satıcı tərəfindən ödənilməsi şərti ilə çatışmayan malların göndərilməsi

569 Gəmi daşımalarında şturman qeydi nədir?

- Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir

570 Avropa birliyinin məqsədi nədir?

- Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

571 Yeni Haaqa konvensiyasını 1985- ci ildə neçə dövlət imzalayıb?

- 45 dövlət
- 60 dövlət
- 62 dövlət
- 48 dövlət
- 36 dövlət

572 Gömrük- tarif üsulu nəyə yönəldilmişdir?

- Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

- Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə

573 Qrantı kimdir?

- Agentdir
- Satış hüququ verilmiş şəxsdir
- İstehsalçıdır
- Satışa hüquq verilmiş istehsalçıdır
- İstehlakçıdır

574 CPT şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırdıqdan sonra
- Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun

575 Beynəlxalq neft birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1919- cu ildə
- 1997- ci ildə
- 1986- ci ildə
- 1980- ci ildə
- 1877- ci ildə

576 Konosament nədir?

- Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

577 İndent nədir?

- Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- Alıcı tərəfindən əmtəənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır
- Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda onun qiymətində alıcıya edilən güzəstdir
- Əmtəənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir

578 Gömrük tarifinin tənzimləyici funksiyası nəyə xidmət edir?

- Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

579 Xayriq müqavilələri hansı müddətə bağlanılır?

- 10 ildən 15 ilədək müddətə
- 1 ildən 2-3 ilədək müddətə
- Bir neçə saatdan bir neçə günə, aya və bir ilədək müddətə
- ildən 5 ilədək. Bəzi avadanlıqlar üçün 15-20 ilədək
- 10 aydan 1 ilədək müddətə

580 Beynəlxalq lisenziya ticarətinin inkişafında güdülən mühüm amil nədir?

- Lisenziar və lisenziya tərəfindən güdülən kommersiya marağıdır
- Keyfiyyətli məhsul istehlak etmək və onu dünya bazarına çıxarmaq marağıdır
- TMŞ- in digər ölkələrdə öz qız müəssisələrini yaratmaq marağıdır
- Digər müəssisələrdə birgə istehsal və kommersiya müəssisələri yaratmaq marağıdır
- Xarici ölkələrdə podrat istehsalı ilə məşğul olmaq marağıdır

581 Reys sığorta polisi nədir?

- Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- Malın göndərildiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir
- Bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir

582 Nəqliyyat sənədləri hansı sənədlərdir?

- Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- Əmtələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- Satıcıyı alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir

583 Keyfiyyət barədə alıcının iradəsi hansı qaydada ödənilir?

- Çatışmayan miqdarda əmtənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- Güsurların aradan qaldırılması və ya əmtənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- Çatışmayan miqdarda əmtənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- Əmtənin qiymətinin artırılması ilə
- Çatışmayan əmtə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsilə

584 Avropa birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1986- cı ildə
- 1997- c ildə
- 1919- cu ildə
- 1980- ci ildə
- 1877- ci ildə

585 Gömrük rüsumunun müdafiə funksiyası

- Ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edər
- Milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
- Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- Ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır

586 CİP şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- Əmtəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- Əmtəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- Əmtəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəni gəmiyə yükləmiş olsun
- Əmtəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun

587 Kovernot hansı sənəddir?

- Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir
- Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- Bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir
- Malın göndərilədiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir

588 Texnoloji proseslərin mexanizmləşdirilməsinin dərəcəsinə görə anbarların təsnifatı

- mexanizmləşdirilmiş, ayrı-ayrı proseslərin qismən avtomatlaşdırılması
- avtomatlaşdırılmış
- bütün anbar texnologiya prosesinin kompleks avtomatlaşdırılması
- Kompleks-mexanizmləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanizmləşdirilmiş vasitələrin tətbiqilə
- mexanizmləşdirilmiş, ixtisaslaşdırılmış

589 Bazarın tutumunun proqnozlaşdırılması metodu

- qruplaşdırma metoddur
- Bazarın tutumunun proqnozlaşdırılması metodu
- sistemli yanaşma metoddur
- iqtisadi-riyazi metoddur
- funksional-dəyər təhlili metoddur

590 Ticarət müəssisəsinin fəaliyyətinin son nəticəsi nədir?

- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsidir
- orta əmtəə ehtiyatlarını dəyəridir
- satılmış əmtəənin dəyəridir
- alınmış əmtəənin dəyəridir
- orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün dəyəridir

591 Kommersiya işinin səmərəliliyini qiymətləndirərkən nələr işlədiəlməlidir?

- bir icarəyə düşən mənfəətin məbləği
- mənfəətlə çəkilən xərclərin müqayisəsi
- rentabellik
- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsi
- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti

592 Balans nədir?

- balans aktiv və passiv hesabların birillik dəyərlərinin üst-üstə düşməsidir
- balans iki hissədən ibarətdir
- tərtib olunan günə müəssisənin vəziyyətini əks etdirən bütün aktiv və passiv hesabların yekun cədvəlidir
- balans biznes planı tərkib hissəsidir
- balans rüblük hesabların 2-ci elementi

593 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;

594 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

595 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji.
- ümumi, xüsusi, fərdi;
- fərdi, seriyalı, kütləvi;
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;
- fərdi, texniki, texnoloji;

596 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- distributerlər;
- agentlər;
- konsaltinq təşkilatı.
- dilerlər;
- kommivoyajerlər;

597 Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında.
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması;
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;

598 Marketinq nədir?

- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir;
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir;
- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir;
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir;
- idarəetmənin metodlarından biridir.

599 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- psixografik əlamətlər.
- texnoloji əlamətlər;
- texniki əlamətlər;
- texniki əlamətlər;
- iqtisadi əlamətlər;

600 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir.
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir;
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru səfəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur;
- eyni zonada yerləşən bir neçə istehlakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir;
- müxtəlif zonalarda yerləşən istehlakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir;

601 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- seçilmiş məhsulgöndərənə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- təfəssilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması.
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;

602 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi.
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi.
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə.
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

603 Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- akord sistemi;
- dolay vaxtamuzd;
- birbaşa vaxtamuzd;
- mükafatlı vaxtamuzd.
- mütərəqqi vaxtamuzd;

604 Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- intensiv iş müzdi;
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər;

605 Əmək haqqı nədir?

- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;

606 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə

- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə

607 Müəssisənin tərkibinə daxil olan struktur bölmələr aşağıdakı hansı vəhdətliyə malik olurlar?

- fiziki.
- psixoloji;
- sosial;
- texnoloji;
- təşkilati;

608 İxrac firmaları hansı firmalardır?

- Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır

609 İdxal- ixrac əməliyyatları nədir?

- Ərzaq məhsullarının xarici ölkədə satılması üzrə fəaliyyətdir
- Öz ölkəsinin daxili bazarında sonradan satmaq üçün xarici əmtəələrin alınması və ölkəyə gətirilməsi üzrə fəaliyyətdir
- Əmtəənin xarici ölkəyə satışı və onun üzərində sahibkarlıq hüququnun xarici kontragentə verilməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir
- Əmtəələrin alqı-satqısı ilə əlaqədar olan komersiya fəaliyyətidir
- Müəssisələrin fəaliyyəti ilə əlaqədar avadanlıqların ölkəyə gətirilməsidir

610 Kreditlə ödəmə nədir?

- Hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir
- Əmtəənin dəyərinin eyni dəyərdə digər əmtəə ilə ödənilməsidir
- Əmtəənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir
- Hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommersiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- Hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir

611 İxtisalaşmış ixrac firmaları

- Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

612 Müqavilədə qəti qiymət (firm, fixed):

- Azad şəkildə konvertasiya olunan valyuta ilə ödənilməklə iri idxal və ixrac əməliyyatlarının həyata keçirildiyi qiymətdir
- Müqavilə bağlanarkən müəyyən edilən, lakin əmtəənin göndərildiyi vaxt onun vazar qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq yenidən baxılan qiymətdir
- Əmtəənin hazırlanmasına çəkilən xərclərin dəyişməsindən asılı olaraq, əmtəənin göndərildiyi anda hesablanan qiymətdir
- Müqavilə imzalanan anda müəyyənləşdirilən və müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə dəyişilməyən qiymətdir
- Dünya qiymətləri səviyyəsini əks etdirən və xüsusi məlumat mənbələrində əks etdirilən qiymətlərdir

613 Gömrük ittifaqının məqsədi nədir?

- Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

614 Haaqa konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- 1990- də qəbul olunub; 1990- də qüvvəyə minib
- 1970- də qəbul olunub; 1975- də qüvvəyə minib
- 1980- də qəbul olunub; 1988- də qüvvəyə minib
- 1951- də qəbul olunub; 1955- də qüvvəyə minib
- 1980- də qəbul olunub; 1992- də qüvvəyə minib

615 Universal ixrac firmaları

- Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır

616 Hər növ məhsulun alqı- satqısı üçün bir neçə variant nümunəvi kontraktlar hansı təşkilat tərəfindən işlənilib hazırlanır?

- BMT- nin AİK- sı
- Beynəlxalq sahibkarlar ittifaqları
- Milli sahibkarlar ittifaqları
- Sahə birlikləri
- Birja komitələri

617 Çıkaqo əmtəə birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1986- cı ildə
- 1919- cu ildə
- 1997- c ildə
- 1980- ci ildə
- 1877- ci ildə

618 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət.
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;

619 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- paralellik prinsipi.
- ahəngdarlıq prinsipi;
- səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;
- düzxətlik prinsipi;

620 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- intizam prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;
- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi.
- ədalət prinsipi;
- qayda prinsipi;

621 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Təşəbbüskarlıq;
- matris sxemi;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi;
- koordinasiya;
- lisenziyalaşdırma.

622 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- Təşəbbüskarlıq;
- İdarəetmədə əmək bölgüsü;
- Təkbəşnaçılıq;
- Ədalət prinsipi;
- koordinasiya.

623 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi; texnoloji, operativ;
- maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi;
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- inzibati, psixoloji, təşkilati;
- iqtisadi, təşkilati, sosial-psixoloji;

624 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- istehsal, mübadilə, istehlak;
- planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya;
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- xətti, funksional, xətti-funksional.
- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşnaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi;

625 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemidir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir.
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir.

626 Anbarın quruluşuna texnoloji tələblər

- mal dövriyyəsinin və mal ehtiyatlarının həcminə və strukturuna uyğun gəlməsi
- anbar tikililərinin sahəsinin və tutumunun əməliyyatların həcminə uyğun gəlməsi
- sökülüb-yığılan dəmir-beton elementlərin tətbiq edilməsi
- ən təzə texnoloji avadanlıqlarla təmin edilməsi
- iri ixtisaslaşdırılmış anbarların tikintisi

627 Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- strateji, taktiki, operativ planlar;
- plan, proqram, proqnoz;

628 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar.
- strateji, taktiki, operativ planlar;
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- plan, proqram, proqnoz;
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;

629 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi;
- paralellik prinsipi;
- komplekslik prinsipi;
- stabillik prinsipi;
- qənaətlilik prinsipi;

630 Proqnoz nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və məşin əməliyyatlarının məcmusudur;
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mulahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur.
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsas olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, səxlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;

631 Proqram nədir?

- elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət novudur;
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mulahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət novudur.
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;

632 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mulahizə və tövsiyələrin məcmusudur.
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;

- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr ucun yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;
- müəssisənin inkişafı ucun zəruri olan sənədlərin məjmusudur;
- uzun müddət ucun müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;

633 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;
- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- müəssisədə idarəetmənin təşkilatı quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məjmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;

634 FAS şərti daxilində satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun

635 İstehsal müəssisələrinin planlaşdırılması prinsipləri hansılardır?

- səmərəlilik, komplekslik, idarəetmə və nəzarət
- məqsədli yönəlmə, informasiya təminatı, resurslar; planlaşdırmada həvəsləndirmə və ustalıq
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- analitik, risklərin planlaşdırılması, müflisləşmə və rəqabət

636 İstehsal müəssisələrinin idarə edilməsinin təşkilatı strukturunun yaradılması hansı prinsiplərə əsaslanır?

- hüquq və vəzifələrin uyğunluğu, idarəetmə qərarlarının əlaqələndirilməsi
- bütün cavablar düzdür
- təşkilatçılıq mədəniyyəti, fərdi məsuliyyət
- icranın vaxtına və keyfiyyətinə daimi nəzarət
- bazar problemlərinə yönəlmə, idarəetmə səviyyəsini minimumadək aşağı salmaq

637 İstehsal müəssisələrinin idarəetmə obyektləri hansılar ola bilər?

- istehlakçılar
- rəqiblər
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- mal, xidmət

638 İstehsal müəssisələrinin idarəetmə prinsipləri sistemi hansılardır?

- düzgün cavab yoxdur
- təşkilatı davranış, səmərəlilik, nəzarət və uçot və s.
- tələbatın ödənilməsi dərəcəsinin maksimumlaşdırılması, geniş mal çeşidinin təmin edilməsi və s.
- bazar mexanizminin qanunauyğunluğu, səmərəli kommunikasiya sistemi
- bütün cavablar düzdür

639 Müəssisənin firma adı alması üçün əsas şərt nədir

- onun vasitəçilərlə deyil, özünü birbaşa bazara çıxması əsas şərtidir
- şaquli sistem olaraq firmanın son istehlakçıya təsiri vacib şərtidir
- üfüqi sistem kimi aralıq satıcıların olması vacib şərtidir

- firmanın özünün firma mağazaları vasitəsilə xarici bazara çıxışıdır
- vasitəçilərin köməyi ilə xarici bazara çıxmaq əsas şərtidir

640 Tələbin idarə edilməsi nə deməkdir?

- marketinqə aid olan əsas vəzifələrin yerinə yetirilməsinin idarə edilməsi
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür
- firmanın marketinq səylərinin gücləndirilməsi prosesi
- bazara təsir vasitələrinə baxılması

641 Kommersiya müəssisəsinin əsas maliyyə sənədlərinə nələr daxildir?

- balans, mənfəət və itkilərin hesabatı
- tədiyyə balansı, ticarət balansı
- mənfəət balansı, debitor və kreditorlarla hesablaşmalar
- balans, akkreditivlər
- maliyyə aktivləri

642 Xüsusi hesablar istifadə olunurlar:

- müvəqqəti sərbəst vəsaitlərin müəyyən müddətə və faizlər üzrə cəlb olunmasına
- ciddi məqsədli təyinatlı vəsaitlərin saxlanması üçün
- alınmış kreditlər və onların faizləri üzrə banklarla hesablaşma, həmçinin məhkəmənin qərarı ilə ödənişləri həyata keçirmək üçün
- daxil olan pul vəsaitlərinin hesaba daxil edilməsi üçün
- xarici valyutada hesablaşmaların həyata keçirilməsi üçün

643 Cari hesablar nə üçün açılır:

- müvəqqəti sərbəst vəsaitlərin müəyyən müddətə və faizlər üzrə cəlb olunmasına
- ciddi məqsədli təyinatlı vəsaitlərin saxlanması üçün
- kommersiya idarələri və hüquqi şəxs olmayan kommersiya təşkilatları, məsələn, filiallar üçün
- xarici valyutada hesablaşmaların həyata keçirilməsi üçün
- təşkilatın sərəncamına əsasən cari ödənişləri həyata keçirməyə və onun ünvanına daxil olan pul vəsaitlərinin hesaba daxil edilməsi üçün

644 Hesablaşma hesabları nə üçün açılır:

- kommersiya idarələri və hüquqi şəxs olmayan kommersiya təşkilatları, məsələn, filiallar üçün
- ciddi məqsədli təyinatlı vəsaitlərin saxlanması üçün
- müvəqqəti sərbəst vəsaitlərin müəyyən müddətə və faizlər üzrə cəlb olunmasına
- xarici valyutada hesablaşmaların həyata keçirilməsi üçün
- təşkilatın sərəncamına əsasən cari ödənişləri həyata keçirməyə və onun ünvanına daxil olan pul vəsaitlərinin hesaba daxil edilməsi üçün